

24.4.2019

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO

Keskustelupöytäkirja

8 – 2019

Kokousaika: 24.4.2019 klo 18.00 – 22.59

Kokouspaikka: Vanha Raatihuone, Aleksanterinkatu 20

Keskustelupöytäkirjaan on kirjattu vain ne kaupunginvaltuuston esityslistan asiakohdat, joissa on käytetty puheenvuoro.

HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Diskussionsprotokoll

8 – 2019

Mötestid: 24.4.2019 kl 18.00 – 22.59

Mötesplats: Gamla Rådhuset, Alexandersgatan 20

I diskussionsprotokollet har antecknats bara de ärenden på stadsfullmäktiges föredragningslista i vilka någon har yttrat sig.

24.4.2019

128 §.....	6
Esityslistan asia nro 3	6
NUORTEN ALOITTEET 1.7.–31.12.2018.....	6
Virva Paloviita	6
Sigrid Autio	7
Antti Avoranta	8
Valtuutettu Meri.....	8
Valtuutettu Bogomoloff	9
Valtuutettu Arhinmäki.....	9
Valtuutettu Ebeling.....	10
Apulaispormestari Pakarinen	10
Valtuutettu Sydänmaa	10
Valtuutettu Diarra.....	11
Valtuutettu Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)	11
Valtuutettu Anttila (vastauspuheenvuoro).....	12
Valtuutettu Holopainen	12
Apulaispormestari Pakarinen	13
Valtuutettu Ohisalo	13
Valtuutettu Honkasalo.....	13
Valtuutettu Muttilainen	14
Valtuutettu Moisio	14
Valtuutettu Kolbe	15
Ledamoten Månsson	15
Apulaispormestari Razmyar.....	16
Valtuutettu Heinäluoma	17
Valtuutettu Meri.....	17
Valtuutettu Torsti.....	18
Valtuutettu Arhinmäki.....	19
Valtuutettu Valpio.....	19
Valtuutettu Muttilainen (vastauspuheenvuoro).....	20
Valtuutettu Taipale.....	20
Valtuutettu Holopainen	21
Valtuutettu Soininvaara.....	21
Virva Paloviita	21
Valtuutettu Ohisalo	22
Valtuutettu Pennanen	23
Ledamoten Borgarsdóttir Sandelin	23
Ledamoten Rantala	24
Ledamoten Månsson	25
Valtuutettu Diarra.....	25
Valtuutettu Heinäluoma	25
Apulaispormestari Pakarinen	26

24.4.2019

Apulaispormestari Razmyar.....	26
Valtuutettu Honkasalo.....	27
Virva Paloviita.....	27
Antti Avoranta.....	28
Valtuutettu Ebeling.....	28
Valtuutettu Hernberg.....	29
Valtuutettu Arajärvi.....	29
Valtuutettu Aro.....	30
Sigrid Autio.....	30
Valtuutettu Niskanen.....	30
Valtuutettu Muttilainen.....	31
Valtuutettu Ebeling.....	31
Ledamoten Månsson.....	32
Valtuutettu Torsti.....	32
Antti Avoranta.....	33
Apulaispormestari Pakarinen.....	33
Apulaispormestari Razmyar.....	34
129 §.....	34
Esityslistan asia nro 9.....	34
VUODEN 2020 TALOUSARVIOEHDOTUKSEN VALMISTELUA KOSKEVA LÄHETEKESKUSTELU.....	34
Pormestari Vapaavuori.....	34
Valtuutettu Pajunen.....	36
Valtuutettu Hernberg.....	38
Valtuutettu Heinäluoma.....	40
Valtuutettu Vuorjoki.....	42
Ledamoten Månsson.....	44
Valtuutettu Hyttinen.....	46
Valtuutettu Peltokorpi.....	47
Valtuutettu Niinistö.....	49
Valtuutettu Saxberg.....	51
Valtuutettu Ebeling.....	52
Valtuutettu Aro.....	54
Valtuutettu Pennanen.....	56
Valtuutettu Meri.....	58
Valtuutettu Muurinen.....	59
Valtuutettu Jalovaara.....	60
Valtuutettu Rautava.....	61
Valtuutettu Soininvaara.....	63
Valtuutettu Kolbe.....	64
Apulaispormestari Pakarinen.....	65

24.4.2019

Valtuutettu Asko-Seljavaara	66
Valtuutettu Sydänmaa	67
Valtuutettu Urho	68
Valtuutettu Venemies	69
Valtuutettu Vepsä	71
Valtuutettu Muttilainen	72
Apulaispormestari Razmyar	72
Valtuutettu Laisaari	74
Valtuutettu Karhuvaara	74
Valtuutettu Meri	76
Valtuutettu Arajärvi	76
Apulaispormestari Vesikansa	77
Valtuutettu Holopainen	78
Valtuutettu Abdulla	79
Valtuutettu Muttilainen	80
Valtuutettu Järvinen	81
Valtuutettu Taipale	82
130 §	83
Esityslistan asia nro 4	83
KUNNAN ASUKKAAN ALOITTEET 1.7.–31.12.2018	83
Valtuutettu Vuorjoki	83
Valtuutettu Ebeling	84
Valtuutettu Korkkula	85
Valtuutettu Heinäluoma	85
Valtuutettu Muttilainen (vastauspuheenvuoro)	85
Valtuutettu Asko-Seljavaara	86
Valtuutettu Heinäluoma (vastauspuheenvuoro)	86
Valtuutettu Muurinen (vastauspuheenvuoro)	86
Valtuutettu Vuorjoki (vastauspuheenvuoro)	86
Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)	87
Apulaispormestari Vesikansa	87
Ledamoten Månsson	89
Valtuutettu Niskanen	89
Valtuutettu Muurinen	90
Valtuutettu Hussein	91
Valtuutettu Karhuvaara	92
Valtuutettu Taipale	92
Ledamoten Månsson	93
Valtuutettu Hussein	93
Valtuutettu Vuorjoki	94
Valtuutettu Sevander	94

24.4.2019

Valtuutettu Vepsä	95
Apulaispormestari Vesikansa	95
Valtuutettu Anttila.....	96
Valtuutettu Ebeling.....	96
Valtuutettu Strandén	97
Valtuutettu Kaleva.....	97
Ledamoten Månsson	98
Valtuutettu Ebeling.....	98
Valtuutettu Meri.....	98
Valtuutettu Peltokorpi.....	98
Apulaispormestari Sinnemäki	99
Valtuutettu Asko-Seljavaara	100
Valtuutettu Kaleva.....	100
Valtuutettu Muttilainen	101
Valtuutettu Soininvaara.....	101

24.4.2019

128 §

Esityslistan asia nro 3

NUORTEN ALOITTEET 1.7.–31.12.2018

Virva Paloviita

Arvoisa kaupunginvaltuusto.

Kiitos, että pääsimme keskustelemaan kanssanne näinkin tärkeästä aiheesta. Nimeni on Virva Paloviita, ja olen 14 vuotta. Varmasti meidän kaikkien mielestä nuorten osallisuus ja vaikuttamismahdollisuudet ovat ehdottoman tärkeitä, ja mielestäni onkin outoa, ettei niitä huomioida tarpeeksi. Ensin valitetaan, etteivät nuoret osallistu tarpeeksi vaikuttamiseen eivätkä ole yhteiskunnallisesti aktiivisia, mutta sitten kun joku nuori yrittää päästä mihinkään poliittiseen päätöksentekoon mukaan lähettämällä aloitteen, siihen vastataan kielellä, jota nuoret eivät ymmärrä. Siitä, että vastaukset on usein kirjoitettu vaikeaselkoisella kielellä ja ilman suoraa pointtia, jää ainakin minulle vain sellainen olo, että yritetään peitellä sitä tosiasiaa, ettei nuorten aloitteita oteta niin tosissaan kuin ne pitäisi. Usein aloitevastauksessa sanotaan, että ei ole vielä varmaa, voiko kyseisen aloitteen toteuttaa ja että asiaa selvitetään. Tämän tiedon jälkeen aloitteen lähettäjään ei ollakaan enää missään yhteydessä ja kaikki yhteydenpito aloitteeseen liittyen jää siihen. Aina-kin minussa se saa vain aikaan sellaisen tunteen, että te ette vain viitsineet sanoa suoraan, ettei kyseistä aloitetta ole mahdollista toteuttaa. Totta kai on fakta, ettei ihan joka ikistä ideaa pysty toteuttamaan, mutta ratkaisu ei ole se, että aloitevastaus on epäselvä ja nuori ei tiedä, onko aloite mennyt eteenpäin vai ei. Uskomme, että otatte aloitteet kuitenkin huomioon jatkossa tehdessänne päätöksiä, mutta kaikki nuoret eivät osaa ajatella niin pitkälle. Esimerkiksi nuorten ilmastohuoli paistaa näissäkin aloitteissa esille ja tulee varmasti olemaan aina läsnä, kunnes asialle tehdään jotain.

Juttelin kerran erään nuoren kanssa, joka halusi vaikuttaa, mutta koki aloitekanavan huonoksi väyläksi, sillä "aloitteet eivät ikinä etene mihinkään". Hän oli yrittänyt saada hyvää muutosta aikaa, mutta hänen sanojensa mukaan aloitevastaus oli erittäin epäselkeä, eikä suoraa tietoa ollut, pääsikö aloite eteenpäin vai ei. Silloin kun aloitekanava mainitaan, esitetään se usein nuorelle hyvänä väylänä vaikuttaa, mutta silti tuntuu, että panostus siihen on aivan teidän toimestanne ollut minimaa-

24.4.2019

lista ja lähes olematonta. Vaikka teettekin varmasti työtänne mahdollisimman hyvin, se ei nyt valitettavasti riitä, kun kerran nuoretkin itse kokevat aloitejärjestelmän huonoksi väyläksi. Eikö ole aika noloa teille päättäjille, että nuoretkin kokevat aloitejärjestelmät epätoimivaksi?

Kiitos.

Sigrid Autio

Ärade ordförande och stadsfullmäktige.

Mitt namn är Sigrid Autio och är 16 år gammal.

Vi är ett tvåspråkigt land och en tvåspråkig stad. Detta är en rikedom vi bör ta vara på. Idag går det inte att göra ett ungdomsinitiativ på svenska, det vill säga det går inte att få information eller instruktioner på svenska, för att inte ens tala om andra språk, såsom samiska eller engelska. Det är dags att vi renoverar initiativkanalen för att ge alla ungdomar i Helsingfors samma möjligheter till att påverka. Det är inte bara en fråga om funktion. Det är en fråga om jämlikhet.

Nuoret ovat omien elämiensä asiantuntijoita ja ovat näyttäneet useaan otteeseen, että osaavat ja haluavat vaikuttaa, mutta maailman toimivin kaupunki ei ole maailman toimivin kaupunki, jos nuorten vaikuttamismahdollisuudet eivät suju. Eikä nuorten asialla olla, jos meitä ei sitten kuunnella, kun meillä on sanottavaa. Aloitejärjestelmässä on monia ongelmia. Ottaakseni esimerkkinä ympäriryöry vastaukset kirjoitettu niin sanotulla virkamieskielellä, josta harvempi nuori saa selvää. Mutta aloitejärjestelmän ehkä suurin ongelma on sen puutteellinen näkyvyys. Nuorille mainostetaan ylipäätään vaikuttamismahdollisuuksia hyvin vähän, ja liian suuri osa nuorista ei tiedä aloitekanavan olemassaolosta. Näin menee monta luovaa ideaa hukkaan. Ideoita, jotka voisivat muuttaa ihmisten elämiä.

Nuorten osallisuus on tärkeää. Jotta kaupungillamme olisi mahdollisuus kehittyä loppumaailman mukana ja kenties myös sen edellä, tarvitsemme nuoria. Nyt on pakko antaa nuorille tilaa. Niitä vaikuttamiskeinoja, joita meillä on, pitää mainostaa laajasti niin että jokainen nuori saa mahdollisuuden vaikuttaa. Hyödynnetään meidän 64 nuorisotaloamme, nuoriso-ohjaajia sekä kouluja. Nuoret eivät ole tulevaisuuden vaikuttajia. Nuoret ovat tämän päivän vaikuttajia.

Kiitos.

24.4.2019

Antti Avoranta

Arvoisa kaupunginvaltuusto.

On Antti Avorannan vuoro. Nuorilla on uusia, tuoreita, raikkaita ideoita, jotka tulee saada esiin. Näin kaupunki kehittyy tulevaisuuden kaupungiksi, mikä vaatii aloitejärjestelmän uudistamista ja aloiteoikeuden antamista nuorisoneuvostolle, minkä 60 % muista kunnista on antanut vastaavalleen. Mutta miten nuorten ideat saadaan tähän saliin aloitejärjestelmän kautta? Aloitetaan massiivinen markkinointi siellä, missä nuoret ovat. Eli 1) sosiaalisessa mediassa. Kyllä minua kiinnostaisi lukea Facebookista kissanpentujen sijaan aloitejärjestelmästä. 2) Helsingin kaupungissa on upeita työntekijöitä, nuoriso-ohjaajia. Käytetään heitä. He osaavat esittää aloitejärjestelmän nuorille kiinnostavalla tavalla. 3) Missä paikassa kaikki nuoret ovat takomassa järkeä kalloonsa? Eikö aloitejärjestelmästä voisi viedä tietoa kouluille? Siellä on paljon kiinnostuneita nuoria, jotka vain tarvitsevat vähän potkua ja bam, fantastisia ajatuksia saadaan kaupungin kehittämiseksi. Mutta toimiiko koko homma ollenkaan, jos ei ole uskottavuutta? Paras keino saada uskottavuutta on tarjota pilvilinnojen sijaan konkretiaa. Tarvitaan parin aloitteen sijaan useita aloitteita, jotka ovat toteutuneet. Ja missäköhän tällaiset uskottavuutta lisäävät konkreettiset esimerkit mahtavat olla?

Arvoisa kaupunginvaltuusto.

Ongelmia on, on ollut ja tulee olemaan, mutta niihin voidaan etsiä ratkaisuja, eikä vain voitella. Aloittejärjestelmä on hieno keino, jolla nuoret voisivat huutaa kurkkunsa käheäksi päättäjille. Joskus päättäjien pitäisi vain osata käyttää kuulotorvea. Aloitteen jälkeinen viestintä ei parane ilman että nuoria kuullaan. Näkyvyys ei parane ilman että nuoret nähdään. Nuoria ei motivoida ilman että kiinnostusta osoitetaan. Ja nyt tulee se hetki, jolloin teillä on mahdollisuus. Mahdollisuus nostaa ongelmia esiin, mahdollisuus toimia, mahdollisuus tehdä ponsia, joita nyt toivottaisiin, ja vieläpä hyviä sellaisia. Ja miksei voisi tehdä vaikka valtuustoaloitteen, jolla parantaa tämän aloitejärjestelmän toimivuutta tai puuttua nuorisoneuvoston olemattomaan ja riittämättömään budjettiin? Joten minä sanon: pallo on teillä. Pallo on teillä!

Valtuutettu Meri

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitos Virvalle, Sigridille ja Antille erinomaisista alustuksista. Jääkentasäätiön hallituksen jäsenenä yhdyn täysin tähän aloitteeseen ja siinä

24.4.2019

todettuihin seikkoihin Konalan jäähallin yleiskunnan heikosta tasosta. Tässä onkin hyvin perusteltu apulaispormestari Razmyarin toimesta, että siis miksi näin on. Kysehän oli jo tai tarkoitus oli luopua siitä tilasta jo hyvä tovi sitten, mutta että Pirkkolan jäähallin valitettavan sulkemisen johdosta hallia on jouduttu ylläpitämään. Voisi sanoa, että tämä liittyy ehkä laajemmalti siihen haasteeseen, joka liikuntapaikkarakentamisen riittämättömissä määrärahoilla tällä hetkellä on ja erityisesti tämän Pirkkolan jäähallin sulkemisen aiheuttamaan paineeseen jääurheilun osalta. Helpotusta on tulossa. Jääkenttäsäätiö aktiivisesti toimii ja etsii uusia ratkaisuja, jotta jääpinta-alaa saadaan kantakaupungissa Helsingissä laajemminkin lisättyä ja sitä kautta voidaan luopua Konalan jäähallista niin että meillä on korvaavat ja toimivat tilat jääurheilua varten.

Valtuutettu Bogomoloff

Arvoisa puheenjohtaja.

Äskeiseen valtuutettu Meren puheenvuoroon sen verran lisää, että todellakaan halli ei ole parhaassa mahdollisessa kuosissa noin ulkoisesti, mutta se tuo sen, mitä se on tarkoitettu tuomaankin eli jääaika. Ja mikä tärkeintä on, niin se ei ole Jääkenttäsäätiön omistuksessa, vaan yksityisen sijoittajan, ja Jääkenttäsäätiö välivuokraa sitä ja sitten myy niitä tunteja siitä eteenpäin. Tämä vielä lisäinfona. Korvaavat tilat kun saadaan takaisin eli Pirkkolan hallit, niin varmaan tästä voidaan luopuakin.

Valtuutettu Arhinmäki

Arvoisa herra puheenjohtaja.

Tämä on erittäin tärkeä aloite, ja niin kuin vastauksessa todetaan, tähän tavallaan on jo ennen aloitteen jättämistä osittain vastattu sillä, että kaupunginvaltuusto päätti tämän vuoden budjetin yhteydessä miljoonan euron määrärahasta, jolla vähintään 10 lähiliikuntapaikkaa, ministadionia koulujen pihalle rakennetaan. Tämä on se tapa, jolla saadaan sekä lapsia koulupäivän aikana välitunneilla entistä enemmän liikkumaan ettei koulupäivien jälkeen. Eikä vain lapsia ja nuoria, vaan nämä paikat, ministadionit voivat olla yleisesti erilaisessa höntsäpelikäytössä.

Apulaispormestari Razmyar on vastannut tähän 15.1. ja todennut, että tämä voisi olla niiden joukossa, johon tällainen tulee. Kysymyksen kuuluu, että nyt kun tätä on valmisteltu, niin kuinka monen koulun pihalle tänä vuonna on tulossa – koska miljoonan euron määräraha todennäköisesti riittää useampaan kuin vähintään 10:een, koska arvio silloin oli,

24.4.2019

että ne maksavat 40 000–100 00 euroa ne ministadionit ja se vähintään 10 tulisi – varmaankin kesän aikana, jolloin se on järkevintä rakentaa, ja miten nämä alueet on määritelty ja minne päin on tulossa. Onko siitä jo tietoa?

Valtuutettu Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja.

Nuorten aloitteissa minua ilahdutti käytännönläheisyys, ja näistä oli 2 aloitetta, jotka erityisesti ilahduttivat. Toinen oli se Kannelmäen valojuttu, ja toinen oli tämä Sakarinmäen peruskouluun liittyvä toive, joka koski parempia liikuntamahdollisuuksia. Kun liian vähäinen liikkuminen on ongelmamme, on syytä suhtautua positiivisesti niihin toiveisiin, joiden voi perustellusti olettaa lisäävän todellista liikkumistamme. Henkilökohtaisesti olen tästä aloitteesta iloinen myös siksi, että tässä Helsinki suhtautuu myönteisesti Lounais-Sipoon alueelta tulevaan toiveeseen. Pidän tätä positiivisena, koska aiemmin Helsinki on ollut alueen asukkaita kohtaan tyyli heille tärkeässä matkakorttiuudistuksessa, jossa alue syytettiin kylmästi kuulumaan C-vyöhykkeeseen. Ja on minusta hienoa huomata se, että nuorille Sakarinmäki ja vanha Lounais-Sipoo on täyttä Helsinkiä. Kiitos siitä.

Apulaispormestari Pakarinen

Kiitos, puheenjohtaja ja valtuutetut.

Täältä tuli valtuutettu Arhinmäeltä kysymys näistä koulun pihoista. Siis meillähän on budjetissa 10 koulun pihaa, jotka uusitaan tämän vuoden aikana, ja ne ovat meneillään. Nämä koulut, joihinkaan on tulossa, näihin valitettavasti ei kuulu Sakarinmäki, vaan Vartiokylä-, Kaisaniemi-, Kontula-, Ruoholahti- ja Snellman-ala-asteet, Topeliuskolan, Torpparimäen ja Hiidenkiven peruskoulut, Grundskolan Norsen ja Merilahden peruskoulun Kallvikinniementien toimipiste. Että valitettavasti ei Sakarinmäkeä mutta 10 muuta.

Kiitoksia.

Valtuutettu Sydänmaa

Kiitos, puheenjohtaja.

24.4.2019

Kiitos nuorille teidän aloitteistanne, ja erityisen iloinen olen siitä, että moni aloite liittyy liikunnan lisäämiseen. Todettava on, niin kuin täällä Otto Meri jo ansiokkaasti sanoi, että liikuntana on budjetoitu liian vähän määrärahoja, jotta lisättäisiin investointien määrää ja käyttötalouden määrää. Lisäksi avustukset laahaavat taloudellisesti jäljessä. Olen tehnyt sinne ponnin, tällaisen yleisponnin.

Hyväksyessään nuorten aloitteet valtuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuus lisätä ensin vuoden budjettiin määrärahoja liikunnan investointeihin, käyttötalouteen ja liikuntaseurojen avustuksiin.

Eli tällainen ohjaava ponsi ensi vuoden budjettia ajatellen.

Kiitos.

Valtuutettu Diarra

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitos nuorille näistä aloitteista. Oli oikein hyvin sanottu tuolla pöntössä, kun todettiin, että usein aloitteisiin vastataan aika kompuroivalla kielellä ja sellaisella, että siihen menee ihmisellä älyttömän pitkä aika tajuta, missä siinä oikeastaan puhutaankaan. Joten teen tässä ponnin:

Merkitessään tiedoksi tämän ponnin kaupunginvaltuusto selvittää mahdollisuuksia, että nuorten aloitteisiin vastattaisiin vastaisuudessa selkokielellä tai muutoin nykyistä selkeämmin.

Kiitos.

Välihuuto!

No, kyllä kaikkiin pitäisi vastata niin että sen ymmärtää, mutta olkoon tämä nyt tähän nuoriin, ja voidaan tehdä toinen vaikka ponsi myöhemmin sitten porukalla.

Kiitos.

Valtuutettu Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

24.4.2019

Budjetissa kirjattiin, että vähintään 10:lle koulun pihalle ja miljoona euroa, ja silloin tuolta opetusvirastosta, nykyisestä...

Välihuuto!

...kaskosta pyydettiin arvio, ja silloin arvioitiin, että nämä ministadionit maksavat 40 000–100 000 euroa riippuen siitä, että minkälainen se pohja on, että kuinka paljon sitä pitää tehdä. Jos 10 tehdään, niin tarkoittaako tämä todella sitä, että jokainen näistä on ollut 100 000 euron hanke, koska lähtökohtahan oli, että miljoona euroa, jolla tehdään vähintään 10 kohdetta?

Valtuutettu Anttila (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Kyllä minusta olisi nyt hyvä, että tarkistetaan myöskin tämä Sakarin-koulun mahdollisuus tulla mukaan tähän hankkeisiin. Lisätään se koulu siihen, koska nuoret ovat sitä toivoneet, niin minusta on jotenkin tylyä, että kaikille muille nyt sitten suunnitellaan, mutta juuri tälle ei. Toivon, että sitä harkitaan vielä uudelleen. Kannatan kyllä, että tämä Sakarin-koulu otetaan mukaan.

Valtuutettu Holopainen

Kiitos, puheenjohtaja. Arvoiset valtuutetut.

Kiitos nuorille puheenvuoroista ja hyvistä aloitteista. Myöskin minulle tulee aika epäselvä olo, että mikä nyt tämä vastaus on esimerkiksi tämän Sakarinmäen osalta, kun tästä vastauksesta, joka on vähän sähköpostimainen vastaus, voisi saada sen kuvan, että tämä itse asiassa toteutuu tämä aloite. Ja nyt sitten kuultiin apulaispormestari Pakariselta, ettei se toteudukaan. Pitäisikö näitä aloitevastauksia kehittää vähän samaan suuntaan kuin mitä nyt nämä muutkin aloitevastaukset ovat? Kun tuntuu, että nämä on tällaisia sähköposteja, jotka on joskus lähetetty, ja sitten tilanne on muuttunut jo siitä. Tässäkin sanotaan, että tämä olisi tosi hyvä ja voitaisiin esittää tämän toteuttamista, tämän kolmoisaloitteen Sakarinmäen peruskoulusta. Se on tietysti tosi hienoa, että 10 koulua saa paremmat ulkoilutilat, mutta meillä on aika monta koulua enemmän, ja kuinkahan kauan ne lapset ja nuoret joutuvat odottamaan näissä muissa kouluissa, että saadaan kunnolliset pihavälineet. Ja kun ajattelee kaupunkimme taloustilannetta, niin se kyllä mahdollistaisi sen, että me laittaisimme heti kaikkien koulujen pihat

24.4.2019

jonkinlaiseen kuntoon ja toteuttaisimme myös tämän Sakarinmäen aloitteen, jonka nuoret ovat tehneet.

Apulaispormestari Pakarinen

Kiitos, puheenjohtaja.

Täsmennän vielä äskeitä vastaustani valtuutettu Arhinmäelle ja osittain myös valtuutettu Holopaiselle. Siis nämä 10 kohdettahan on valittu yhdessä kaupunkiympäristön toimialan kanssa, ja voi sanoa, että siinä on valittu 10 ankeinta koulua, jotka eivät ole menossa lähiaikoina peruskorjaukseen. Eli meidän ei tietenkään kannata tehdä sellaiselle, joka joka tapauksessa muutaman vuoden päästä korjataan ja tehdään siinä yhteydessä piha. Eli käytännössä lähivuosina tulee muitakin kuin nämä 10. Siellä tehdään muutakin kuin se minikaukalo, eli tämä budjetoitu rahahan näihin on ollut noin 200 000 per piha. Eli se ei ole pelkkä se kaukalo, vaan se muutenkin uusitaan. Mutta että niin kuin sanottu, niin tästä jätettiin pois sitten sentyyppisiä, joissa tapauksessa tulee muutoksia lähivuosien aikana sen peruskorjauksen vuoksi.

Kiitoksia.

Valtuutettu Ohisalo

Kiitos, puheenjohtaja. Arvon nuoret. Hyvät valtuutetut.

Kannattaisin näitä valtuutettujen Diarra ja Sydänmaa hyviä ponsiesityksiä.

Kiitos.

Valtuutettu Honkasalo

Arvoisa puheenjohtaja.

Tässäkin vastauksessa kun tätä luki, niin tämä vastaus tuli vissiin 3 kuukautta myöhässä, ja jouduin itsekkin tätä takomaan edestakaisin, että sai selvää, mitä tässä vastataan. Vastattiin moneen eri asiaa. Silloin kun oli Oodin avajaiset, muistan, että juttelin nuorisotyöntekijöiden kanssa Oodissa, ja he valittelivat sitä, että ne Oodin resurssit ikään kuin eivät näy niissä nuorisopalveluissa siellä Oodissa. Ehkä tässä olisi tarpeen myös ylipäänsä tarkastella nyt sitten seuraavissa budjettineu-

24.4.2019

votteluissa Oodin sitä kokonaistilannetta, että mitkä ne henkilöstöressit tällä hetkellä ovat, onko ne riittävät. Mielestäni tämä on todella hyvä nuorten kysymys siitä, että tässähän haetaan nimenomaan, että niitä nuorisopalveluita ja nuorisotyöntekijöiden pitäisi olla siellä Oodissa palvelemaan nuoria, ja ikään kuin tämä vastaus ei nyt vastaa ollenkaan siihen kysymykseen, mitä nuoret ovat kysyneet. Minä toivon, että me pidämme tämän nyt mielessä, kun ne budjettineuvottelut sieltä sitten ensi syksynä koittavat, ja arvoimme sen Oodin tilanteen muutenkin kokonaisuudessaan. Erittäin hyvä kysymys ja aloite.

Valtuutettu Muttilainen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Kiitoksia nuorille tästä aloitteesta. Oodilla tuntuu olevan aika erikoinen tilanne tällä hetkellä noin muutoinkin, että lehdistössä kirjoitetaan ulkomaita myöten, mutta silti tarvetta olisi 10 henkilölle lisää. Kakkoskerros, missä on loistavat studiotilat ja muuta, ei pystytä avaamaan, kun ei ole tarpeeksi henkilöitä duunissa. Joten jos tämä on meidän ikään kuin lip-pulaivamme maailmalle, niin kyllä minä olettaisin, että tässä olisi jotain järkevyyttä myös sen suuntaan, että siellä olisi porukkaa duunissa. Ne pelkät neliöt eivät riitä. Samoja ongelmia on myös muun muassa ollut tuon Maunula- talon kanssa. Upea, hieno tila. Toki on hienoa, että on ennen kaikkea tila, mitä kaupunkilaiset voivat käyttää ja kamoja siellä, mutta kyllä sinne tarvitaan kuitenkin henkilökuntaa duuniin. Myös vaki-tuista, ei niinkään palkkatukihenkilöitä tai siviilipalvelusmiehiä tulipaloja sammuttamaan. ? toki työmoraali ja -panos on oikein hyvä, mutta tässä mennään ihan oudossa järjestyksessä.

Valtuutettu Moisio

Puheenjohtaja.

Minä myös kiitän tästä aloitteesta, jossa oli erittäin tärkeitä näkemyksiä siitä, että minkälaisia esimerkiksi opasteita nuoret tarvitsevat tai että aina ei ehkä uskalla pyytää apua aikuisilta työntekijöiltä. Se Oodin tilanne on kyllä aika hälyttävä siinä mielessä – tosin siinä mielessä saamme olla siitä onnellisia, eli 4 kuukautta auki ja miljoona kävijää on lyönyt kaikki ne odotukset ja ennätykset, mitä Oodilta odotettiin – mutta on aivan selvää, että näillä resursseilla ei pystytä palvelemaan niin hyvin kuin haluttaisiin sekä helsinkiläisiä että niitä laajoja joukkoja matkailijoita, mitä sinne päätyy taloa ja kirjastoa ihaillemaan. Kaiken ikäisiä palvelevat samat asiat kuten se, että Oodilla on hyvin laajat aukioloajat, mut-

24.4.2019

ta toivon, että Oodin henkilöstö pystyy nyt vastaamaan niihin haasteisiin, mitä tässä aloitteessa nostetaan, että kehitettäisiin toimintaa yhdessä nuorten kanssa, ja myös siihen, että nuorisopalvelujen työntekijöitä työskentelisi Oodissa. Tähän resurssikysymykseen on aivan pakko palata nyt seuraavien budjettineuvottelujen yhteydessä.

Valtuutettu Kolbe

Puheenjohtaja, kiitoksia. Ja hyvät nuorison edustajat.

Täällä valtuustossa arvokasta keskustelua käydään yhteisten tilojen yhteisestä käytöstä, ja tämä on Helsingin tulevaisuuden kannalta aivan olennaista, että tilat joita verovarolla rakennetaan kansalaisten käyttöön, että kansalaiset kokevat ne omakseen. Tämä koskee ennen kaikkea nuorisoa, sekä koulussa kävijöitä että sitten yliopiston opiskelijoita, että nämä meidän yhteiset tilamme, että niille löytyy luonteva käyttö nuorten keskuudessa. Aloite on siksi tosi tärkeä, ja tuntuu oudolta, jos asiaa ei voida hoitaa. Tämä nimi kirjasto, tässähän viitataan siihen, että sana kirjasto koetaan jollakin tavalla vaikeaksi. Ehkä sitä voisi pohtia siellä Oodin taholla ja muutenkin, että olisiko tällainen kulttuurikeskus tai kulttuuritalo parempi. Ehkä se vastaa sen talon saamaa luonnetta ja funktiota olla monipuolinen kohtaamispaikka eikä vain kirjan ja lukemisen tilaa, vaan monella tavalla tuottaa yhdessä olemista, yhteisöllisyyttä, näkymistä ja erityyppisiä toimintoja. Tässä olisi hyvin tärkeätä niin kuin aina kaikessa, että tehdään yhdessä, ja nuoret itse voisivat aloitteellisesti pohtia, että miten niitä tiloja siellä voitaisiin ottaa omaan käyttöön. Uskon, että kirjaston tädit ja sedät ovat onnellisia ja iloisia, jos teette yhdessä ehdotuksia, että miten voidaan tiloja käyttää. Siellähän on osa tiloja, joita varauksen kautta hankitaan ja otetaan käyttöön, ja osa on sitten tätä kirjastotilaa. Yhteisapelillä arvelisin, että tästä saataisiin todella hienoa käyttöä. Tärkeää, että meillä on urheilutiloja, mutta vielä tärkeämpää on, että nämä kulttuuritilat ovat laajasti käytössä.

Kiitos.

Ledamoten Månsson

Kiitos, puheenjohtaja.

Laura Kolbe ? tietysti pointti siinä, että Oodi, varsinkin Oodi on enemmän kuin kirjasto, että se on kulttuuritalo. Mutta ei pidä unohtaa sitä, että niinhän muutkin kirjastot, vaikka kuinka pienet, niin siinä on muutakin kuin kirjoja myöskin lainattavana ja muuta toimintaa, ja ihmis-

24.4.2019

ten tapaamispaikkoja ovat. Mutta minun piti myöskin niin kuin valtuutettu Muttilainen sanoa, että minunkin korviini on kantautunut tämä henkilöstöpula siellä Oodissa. Ei koske ainoastaan nuorten palveluja vaan kaikkia, ja olisinkin pyytänyt apulaispormestarilta vastaavalta jonkun kommentin ja vastauksen tähän, että mikä oikein on Oodin henkilökuntatilanne ja miten sitä voisi resursoida enemmän. Tietysti niin ettei rankaise sitten muita kirjastoja, eli ettei vedetä lisää henkilökuntaa muista kirjastoista Oodiin.

Kiitos.

Apulaispormestari Razmyar

Arvoisa puheenjohtaja.

Nuoret tekevät hyviä aloitteita, koska se johtaa myös hyvään ja tarpeelliseen keskusteluun. Tässä on hyviä kysymyksiä tullut Oodin osalta ja myös monet positiiviset kommentit siitä, että kävijämäärät oikeastaan ovat yllättäneet meitä kaikkia. Sinänsä toimialaahan asiakasmäärä ei ole yllättänyt. Me tiesimme ja totesimme sen hyvin varhaisessa vaiheessa, että Oodin kävijämäärä tulee olemaan huikean suuri. Se, mikä on kylläkin yllättänyt myös toimialaa, on tämä neuvonnan ja ohjauksen määrä. Eli ihmiset, jotka Oodiin saapuvat, tarvitsevat myös tukea ja apua siihen jokapäiväiseen toimintaan, on se sitten tietokoneiden käyttöä, laitteiden käyttöä. Erityisesti tämä toisen kerroksen käyttötarve on osoittautunut hankalaksi, koska yksinkertaisesti olette ihan oikeassa, että tämänhetkinen kirjastotyöntekijöiden määrä ei valitettavasti siihen riitä. Tähän toimiala pyrkii parhaillaan löytämään ratkaisua, ja toivottavasti sellainen löydetään, koska onhan Oodi meille kaikille suuri ylpeydenaihe. Mutta se, mikä on positiivista, niin lainausmäärät kasvavat, eli Oodissa ja Helsingissä meillähän on täysin toisenlainen suunta kirjastopalveluiden käytössä kuin sitten muualla päin Suomessa.

Nuoria kylläkin kuultiin jo Oodin perustamisvaiheessa, ja silloin nuoriltahan tuli myös vahva toive, ettei haluta erillistä nuorten tilaa, vaan halutaan nimenomaan taloa, joka on tarkoitettu kaikille. Kyllä Oodin osalta varmasti nyt ennen kaikkea tarvitaan kirjastotyöntekijöitä eikä niinkään nuorisotyöntekijöitä. Uusi kirjastolakihan vaatii kirjastolta huomattavasti laajempia tehtäviä, ja meidän pitää omalta osaltamme kyllä päivittää myös tulevien ja tulevaisuuden kirjaston tehtävät, koska ne ovat aika lailla ehkä ajatuksen tasolla vielä jäljessä. Kirjastoilta vaaditaan tänä päivänä paljon, ja se on tietenkin myönteinen ja hyvä asia.

24.4.2019

Valtuutettu Heinäluoma

Kiitos, puheenjohtaja.

Mielestäni tässä ollaan kyllä hyvin vahvasti tämän kaupungin sykkeessä kiinni ja itse asiassa aika vahvasti kiinni myös siinä, että mitä me keskustelimme viime vuoden syksyllä tämän vuoden talousarviovalmistelun yhteydessä. Ja siinä käytiin poliittisten ryhmien kanssa paljon keskustelua, niin kuin tässä on tullut monien puheenvuoroissa esille, Oodin resursseista ja siitä, että miten me turvaamme sen, että Oodi ei ole pois tästä meidän laajasta kirjastoverkostamme ja sen palvelutasosta. Nyt tässä selvästi saa kyllä sellaisen käsityksen keskustelusta, että tässä on laaja poliittinen yhteisymmärrys myös sille, että kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialamme resursseja vahvistetaan niin, ettei tätä paitsi Oodia niin myöskään muita kirjaston resursseja jouduta vähentämään tulevaisuudessa. Ehkä tässä keskustakirjaston kohdalla, niin kuin muidenkin näiden kirjastojen luonteen muuttumisessa, voidaan ajatella enemmän sellaista kaupunkilaisten olohuone -ajatusta, koska kyllähän jos katsoo vaikka Myllypurossa mediakirjastoa, niin siellä nimenomaan nuoret ovat löytäneet sen kirjaston, ja siinä on jouduttu ehkä hieman sen tilan jakamisessa sovittamaan yhteen niitä nuorten toiveita, ja miten ne sitten sopivat siihen perinteiseen hiljaiseen kirjastotyöskentelyyn.

Valtuutettu Moisio puhui tässä hyvin aikaisemmin tästä keskustakirjaston hienosta lisästä tähän kaupunkimme palveluvalikoimaan, ja nyt toivon, että tämä palaute kantautuu myös tuossa loppuvaltuuston kokouksen talousarviovalmistelun lähetekeskusteluun ja varmistetaan se, että meidän kirjastoverkkomme säilyy yhtä laadukkaana kuin tähänkin päivään asti.

Valtuutettu Meri

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitos valtuutetuille hyvistä puheenvuoroista, jotka ilmentävät minun nähdäkseni sitä, että meillä on se positiivinen tilanne nyt käsillä, että Oodi on ylittänyt kaikki odotukset. Se, milloin päätös Oodista on tehty, niin maailma on ehtinyt muuttua hirveästi tässä välissä, ja nyt kun Oodi on otettu käyttöön, niin me ehkä alamme hahmottaa sitä tarvetta, jota sillä tilalla on ollut, ja sitä käyttötarkoitusta. Niitä moninaisia käyttötarkoituksia, mihin se on nyt ikään kuin tulossa tai mihin se on muodostumassa, ja tämä nuorisotoimen osuus on yksi tärkeä, mutta että on varmasti myös muita. Tilahan on iso, ja se on tällä hetkellä suunniteltu tiet-

24.4.2019

tyyn toimintaan, ja kaikkia osia, kuten todettu, ei ole resurssipulan vuoksi pystytty edes avaamaan. Tämä on varmasti sellainen kysymys, jota tässä on vuosien varrella jatkuvasti mietittävä ja pyrittävä siihen, että se tila palvelisi mahdollisimman hyvin sitä, mitä ikinä käyttötarkoitusta sillä haetaan. Ehkä, niin kuin valtuutettu Kolbe sanoi, tämä kirjasto-sanaan lukkiutuminen voi olla siinä määrin harhaanjohtavaa, että se on paljon muutakin, ja voi jopa olla niin, että tulevaisuudessa se on paljon enemmän jotain muuta kuin nimenomaan kirjasto.

Valtuutettu Torsti

Puheenjohtaja. Arvoisat valtuutetut.

Oodi on tosiaan ehkä ylittänyt jopa heidän odotukset, jotka eivät sitä koskaan erityisesti kannattaneet tai ajaneet, mikä on kaikeksi kaikkien positiivisin asia tässä kokonaisuudessa. Mutta vakavammin puhuen tähän varsinaiseen aloitteeseen, niin kyllä tässä nyt on esimerkki siitä, että tässä aloitevastauksessa ei ole esimerkiksi sitä tietoa, mikä nyt tässä keskustelussa on käynyt ilmi ehkä olennaisimpana, minkä apulaispormestari tuossa meille kertoi, että nimenomaan nuorten kanssa suunnitteluvaiheessa erityisesti oli toivottu, että ei ole erityisesti nuorille merkittäviä tiloja, joita tässä aloitteessa oli toivottu, mutta aloitevastauksessa ei kuitenkaan kerrota tästä valmisteluprosessista yhtään mitään. Jos meidän tavoitteenamme on lisätä ymmärrystä kunnallisesta päätöksenteosta ja sen johdonmukaisuudesta, niin tässä ollaan valitettavasti nyt koulukirjaesimerkin äärellä sen epäonnistumisesta. Mutta menköön nyt tästä keskustelusta, toivon, sitten meidän hienojen aloitteentekijöidemme kautta kaikille tieto, että tällainen prosessi siis käytiin, ja nimenomaisesti toivottiin, että tämä on tällaisia kaikille yhteisiä tiloja. Nyt on sitten kyse niiden tavallaan käyttämisestä. Pidän myös aika, miten nyt sanoisin, jollain tavalla vähän ylhäältä katsovana kertoa tässä aloitevastauksessa, että nuoret varmaan ovat kuitenkin kiinnostuneita näistä paikoista joka tapauksessa. Ei tämäkään ollut varmaan tämän aloitteentekijän ehkä kysymys.

Johtopäätöksenä on helppo yhtyä tässä monen toteamaan kysymykseen, että me olemme kuitenkin budjettikysymystenkin äärellä tässä, että toivottavasti nyt sitten toimiala tekee tietopohjaisen esityksen budjettineuvotteluihin, että mitkä ovat ne asiat, joita tarvitaan niin nuorten kuin ylipäänsä Oodin täysimääräisen käytön kannalta. On hienoa, että meillä on ei-kaupallinen, tasa-arvoinen tila keskellä kaupunkia, jota kaikki rakastavat, niin sen täysimääräinen käyttö on tietysti meidän kaikkien tavoitteena.

24.4.2019

Valtuutettu Arhinmäki

Arvoisa herra puheenjohtaja.

Oodin menestys ja kävijämäärät ovat osoittaneet sen, että se pitkään puhuttu ja arvioitu tarve ei-kaupalliselle, maksuttomalle, avoimelle tilalle Helsingin keskustassa, on ollut suurempi kuin ehkä kukaan meistä edes osasi ajatella. Tämä on positiivinen ilmiö, ja tämä varmasti kannustaa myös jatkossa miettimään, kun me teemme ratkaisuja myös muilla alueille, että miten me pystymme huolehtimaan siitä, että kirjastot esimerkiksi ovat sellaisia, jotka keräävät alueen ihmisiä yhteen ja tarjoavat erilaisia palveluita ja mahdollisuuksia toimia. Kirjaston ydin on edelleen kirja ja kirjojen lukeminen ja lainaaminen, mutta kirjastot ovat paljon enemmän.

Tästä pääsee siihen toiseen näkökulmaan, joka oli ihan ratkaiseva Oodin kannalta ja sen kannalta, että se sai valtiolta erityisrahoituksen itsenäisyyden 100-vuotisjuhlahankkeena. Se peruste nimenomaan oli se, että me juhlimme samalla kirjastolaitosta ja lähdimme rakentamaan kirjasto 2.0:aa eli sitä mitä tulevaisuuden kirjasto olisi. Ajatus oli se, että Oodi ei ole lahja vain helsinkiläisille keskustakirjastona, vaan se on lahja kaikille suomalaisille. Ja se voi toimia, näyttää sitä, että mitä tulevaisuus on kirjastoissa, miten kirjastoja voidaan kehittää. Tämä minusta on sellainen tärkeä, mikä meidän, koska valtio tuli merkittävällä ylimääräisellä lisärahoituksella tähän mukaan, niin se on meidän vastuullamme tavallaan myös huolehtia, että Oodilla on riittävät resurssit, että se pystyy tuottamaan sellaisia sisältöjä, joista myös sitten voidaan levittää muualle Suomeen, että mitä ne ovat. Eihän tietysti Oodi ole aivan ainitlaatuinen, että vähän samanaista konseptia on vaikkapa Turun keskustakirjastossa tai pääkirjastossa, mikä sen nimi nyt on. Mutta että tämä on minusta hyvä huomioida, että se ajatuskin alun perin oli tehdä jotain enemmän kuin mikä on ollut perinteinen kirjasto.

Valtuutettu Valpio

Arvoisa herra puheenjohtaja.

Apulaispormestari tuossa mainitsi, että kirjastossa ei tarvita enempää nuoriso-ohjaajia vaan kirjastotätejä. Itse noissa pienemmissä kirjastoissa käyneenä lähiaikoina ja kysellenä, mikä heidän tarpeensa tällä hetkellä on, niin joissain pienissä kirjastoissa on tällä hetkellä se tilanne, että he eivät tarvitse lisää kirjastotätejä, vaan – koska siellä uskoakaa tai älkää nuoret viihtyvät ja käyttävät erittäin paljon aikaa – nimenomaan henkilöitä, jotka kykenevät jollain tavalla toimimaan myös nuor-

24.4.2019

ten kanssa. Itse 15-vuotiaan tyttäreni onnellisena isänä, joka kyseisessä Oodissa pitkälti tänäkin päivänä käy ja viettää siellä paljon aikaa, olen myös häneltä kuullut sitä pienimuotoista toivetta, että siellä olisi henkilöitä, jotka kenties jollain tavalla voisivat auttaa toimimisessa, olemisessa tässä kyseisessä Oodissa, koska siellä esimerkiksi kakkoskerroksessa on paljon erilaisia tiloja, jotka tosiaankin, niin kuin Frank tuossa ilmoitti, eivät ole missään näköisessä käytössä pelkästään sen takia, ettei ole tarpeeksi henkilökuntaa toimimaan tässä.

Valtuutettu Muttilainen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Sen verran muistuttaisin, että viimeksi kun käsiteltiin nuorten aloitteita, niin myös tätä asiaa silloin sivuttiin, ja se oli nuorten toiveena, ja silloin vakuuteltiin kovasti, että myös nämä palvelut sinne hoidetaan.

Valtuutettu Taipale

Arvoisa puheenjohtaja.

Välihuuto!

Mikkiä. Joo, tämä on niin vaikea vanhuksille.

Arvoisa puheenjohtaja.

Pitkään meillä on ollut tavoite osalla meistä, että jokaista uutta urheiluhallia kohtaan tulee yksi musiikkitalo, kirjasto ja niin edelleen. Tämä on ollut loistava esimerkki. Nyt kuitenkin tänään puhuttiin jälleen urheilutiloista ja vastaavista. Näitä ei pidä panna vastakkain, mutta meillä on hyvin vahvat jalkapallon ja jääkiekon ystävien joukot. Isät käyvät lastensa kanssa, äidit käyvät lastensa kanssa niissä paikoissa. Mutta moni poikiansa kasvattava yksinhuoltaja on minulta kysäissyt, ei psykiatri- na vaan ehkä noin yleisesti, mitä minä tekisin lapselleni. Sanoin: jos haluat häntä eteenpäin, vie hänet kirjastoon. Siellä jokainen voi päästä eteenpäin, mutta jääkiekkoilijana vain osa pääsee eteenpäin. Jääkiekko silti on tärkeä asia, ja nyt on kuitenkin sellainen paha vaihe, että kirjojen arvostus osassa nuorista, jopa lukeneista, on vähentynyt suuresti, vaikka vuotuisilla kirjamessuilla on 70 000 ihmistä. Tosin siellä on viinimessut samaan aikaan. Ne luetaan kai samaan porukkaan. Mutta tämä kirja, se on kaikkein tärkeintä mitä voi olla ihmisille, että viekää lapset kirjastoon ja perustakaa kirjaston ystäviä, kuten on Käpylän kir-

24.4.2019

jastossa aivan loistava ystäväporukka. Sellaisia pitäisi olla joka kirjastolla, jolloin niiden puolustus olisi voimissansa.

Valtuutettu Holopainen

Kiitos, puheenjohtaja. Arvoisat valtuutetut.

Hienoa, että nuoret ovat nostaneet myös kirjastopalvelut esiin, ja tämän Oodin lisäksi olisi tärkeätä muistaa, että meillä olisi lähikirjastopalvelut jokaisella alueella. Tähän suuntaan tulkitsen tätäkin keskustelua, kun kirjastojen kaikkinaisista hyvistä puolista on keskusteltu jo pitkään. Tämä on tärkeätä sen takia myös, että meillä on perheissä erilaiset mahdollisuudet lapsilla omaksua lukutaitoa, ja kirjastot ovat yksi tosi tärkeä nimenomaan lähipalvelu lapsille ja nuorille, että me olemme tasa-arvoisemmassa asemassa tässä kaupungissa kaikki juuri siinä tärkeässä lukemaan oppimisen taidossa, joka on valitettavasti myös heikentynyt erityisesti osalla lapsista ja nuorista.

Valtuutettu Soininvaara

Arvoisa puheenjohtaja,

Oodi on myös aika menestyksellinen matkailuvaltti Helsingille. Siinä on vain se ongelma, että kirjastolla ei ole tätä varten mitään resursseja eikä se pysty oikein ottamaan vastaan kaikkia niitä kirjastoturisteja, jotka haluaisivat tulla tähän kirjastoon tutustumaan. Sitten meillä on toinen ongelma. Kaupungilla on taas matkailualan henkilökuntaa, jolla on vaikeuksia keksiä, että mistähän ne nyt niitä matkailijoita oikein saisivat, mitä he voisivat tehdä Helsingin matkailun hyväksi. Kysyisin, että voisiko näitä 2 ongelmaa yrittää ratkaista yhdessä.

Virva Paloviita

Niin kuin varmaan arvata saattaa, me nuorisoneuvoston jäsenet olemme ehdottoman valmiita lisäämään tiedotusta nuorten vaikuttamismahdollisuuksista. Me olemme itse nuoria nuorisoneuvostossa. Me tiedämme, kuinka nuoria lähestytään ja kuinka kiinnostus vaikuttamiseen herätetään, koska me olemme itse täällä vaikuttamassa nyt. Me olemme valmiita ja ehdottoman innoissamme tekemään ehdottomasti yhteistyötä, jos me pääsisimme mukaan prosessiin, jossa lisätään nuorten vaikuttamismahdollisuuksia tietoa. Me voisimme tehdä sitä jo itse, mutta meidän budjettimme ei sitä salli. Mutta me olisimme ehdot-

24.4.2019

tomasti valmiita tekemään sitä yhdessä ja toimimaan, jotta nuoret saavat tietää vaikuttamismahdollisuuksistaan.

Nuorilla on kiinnostus vaikuttamiseen, mutta ongelma on se, että vaikuttamismahdollisuuksista ei tiedetä, kuten tämä nuori, joka on lähettänyt tämän aloitteen, itsekin tiedostaa. Hän on itse nuori, ja hän tietää, että jos hänen ystävänsä eivät tiedä vaikuttamismahdollisuuksista, ja minä tiedän itse nuorena monta, jotka eivät tiedä niistä. Me olisimme varmasti hyvä taho ja me olemme ehdottoman innoissamme lähtemään mukaan tällaiseen prosessiin.

Kiitos.

Valtuutettu Ohisalo

Kiitos, puheenjohtaja. Arvon nuoret ja hyvät valtuutetut.

Kiitos vielä näistä aloitteista helsinkiläisnuorille. Näissä aloitekeskusteluissa toistuu kyllä joka kerta tämä aloitejärjestelmän heikko käyttökokemus ja ylipäätään tämä koko viestintä siitä, että miten nuoret tässä kaupungissa voivat vaikuttaa. Ja ylipäätään tietysti aina se kysymys siitä, että vaikuttamisen kanavia on ihan valtavan paljon, mutta jotenkin tieto niistä ehkä sitten kasautuu vain tietyillä aktiivisimmille nuorille, kun kaikkien nuorten pitäisi voida olla mukana. Ylipäätään kaupungin pitäisi mennä sinne, missä nuoret ovat, oli se kanava sitten mikä tahansa. Mutta nuoret ovat tässä ne kokemusasiantuntijat, joita pitäisi kuulla enemmän. Olen sen takia tehnyt tuonne ponsiesityksen siitä, että nuoret voisivat nyt päästä itse kehittämään sitä järjestelmään juuri sellaiseksi kuin kokee sen parhaaksi, ja ponsiesitys kuuluu seuraavasti:

Merkitessään tiedoksi nuorten aloitteet kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunki selvittää mahdollisuuksia uudistaa nuorten aloitekanavaa nuorten toiveiden pohjalta.

Vielä loppuun se, että me olemme keskustelleet tästä samasta asiasta todella monta kertaa. Tämä ei voi olla kauhean kallis projektina, mutta tehdään se nyt viimeistään tällä kertaa, ettei jouduta aina käymään uudestaan samaa keskustelua.

Kiitos.

24.4.2019

Valtuutettu Pennanen

Kiitos paljon, puheenjohtaja.

Tämä on oikein hyvä aloite, että tiedotusta pitää saada sinne, missä nuoret ovat eli esimerkiksi ilmoitustaululle. Minullahan oli sellainen ponsiehdotus, että ylijäämäruokailusta koulussa tiedotettaisiin paperilapulla, joka laitetaan ovelle. Se olisi varmaan ihan kätevä homma. Eli ei tarvitse olla liian paljon aina kaikkea tekniikkaa ja uusia saitteja ja muuta. Tässä nyt halutaan keskittyä Ruutiin, ja minä en tiedä, onko se hirveän hyvä, koska se on erillinen palvelu, että sinne pitää nuorten erikseen mennä, ja tässä aloitteessakin mainittiin, että se voi olla hankalaa. Sitten on taas tekeillä joku uusi erillinen sivusto, ja se on perinteinen julkishallinnon ongelma, että tehdään aina uusia sivustoja, ja siten vanhojakaan ei ylläpidetä, ja ihmiset eivät löydä niihin uusiin. Eli pitäisi kyllä yrittää keskittää, eikä tehdä aina uusia erillisiä brändejä ja sivustoja.

Tämän aloitesysteemin suhteen oli aikaisemmin minulla ponsi kuntalaisaloitejärjestelmän kehittämisestä, että se aikuisten systeemi saataisiin tällainen sama järjestelmä myös sitten nuorten käyttöön, että oppisivat käyttämään sitä ihan samaa ja olisi ihan kunnan systeemit, ettei tehdä mitään erillistä. Toivottavasti tätä ei unohdeta.

Näitten tiedotusjuttujen suhteen meillä on erinomainen uusi tiedotus-alusta, jota ei pidä unohtaa eli tämä Helsinki-apps, jolle myönnettiin juuri ponteni seurauksena lisää rahoitusta. Siinä on tämä Varaamo-järjestelmä ja niin sanottu Open Cities -projekti, avoimen lähdekoodin systeemi, ja se tehdään Suomen kaupunkien yhteistyönä. Idea on, että siinä kartalla näkyy, mitä palveluita nuorille on, mitä tyhjiä tiloja. Käytetään sitä. Se on sellainen, minkä nuoret tajuaavat. Yksi Helsinki-apps, sieltä löytyy kaikki. Ei tarvitse olla erillisiä Ruuteja ja muita. Se on tärkeätä, että tähän palveluun tulee mukaan lisää vajaakäytettyjä tiloja. Esimerkiksi asemien tasanteita voi varata hengailukäyttöön, se olisi tosi hienoa, ja sitten kauppakeskusten vuokraamattomia tiloja esimerkiksi kulttuuriprojekteja varten.

Kiitos.

Ledamoten Borgarsdóttir Sandelin

Ordförande, bästa representanter för Ungdomsrådet.

24.4.2019

Vetskap om möjligheter för unga att göra initiativ och ett funktionsdugligt system är förstås centrala i ungas möjligheter att överhuvudtaget kunna påverka. Jag tycker att det från ungdomarnas representanters håll kommit goda förslag på hur informationen kunde förbättras, och dem ska vi beakta.

Jag gjorde ändå en kläm i systemet som lyder:

Fullmäktige förutsätter att det utreds hur ungdomarnas initiativmöjlighet och -system fungerar, också på svenska och andra nödvändiga språk.

Tein siis pönnen.

Valtuusto edellyttää, että selvitetään, miten nuorten aloite-mahdollisuudet ja aloitejärjestelmä toimii suomen lisäksi myös ruotsiksi ja muilla tarpeellisilla kielillä.

Sigrid Autio sanoi tässä alussa hyvin: det handlar inte bara on information, det handlar on jämlikhet.

Tack.

Ledamoten Rantala

Värderade ordförande.

Det är viktigt att informationen fungerar och alla unga faktiskt når om informationen om hur de unga kan påverka. Jag håller helt med Virva Palovirta när hon säger att det är viktigt att inkludera Ungdomsrådet och de unga, när man vill förbättra och när man planerar de metoder hur man faktiskt når ut till de unga och hur man når ut till de platser där var de unga befinner sig, och därför så stöder jag ledamot Ohisalos kläm.

Mielestäni on myös tärkeätä, että aloitejärjestelmä toimii, oikeasti toimii ja myös vastauksiin panostetaan, ja tästä ollaan keskusteltu monta kertaa tässä valtuustosalissa. On todella huolestuttavaa, että aloitejärjestelmä ei toimi ruotsiksi, koska kaksikielisessä kaupungissa tämä pitää tietenkin olla lähtökohta, ja siksi kannatan myös valtuutettu Borgarsdóttir Sandelinin esitystä.

24.4.2019

Ledamoten Månsson

Tack, ordförande.

Jag kan inte låta bli att tillägga att jag som ordförande för stadens tvåspråkighetskommitté blev ganska chockad när jag läste att...aloitetta ei pysty tekemään ruotsinkielisellä sivulla ollenkaan. Der här borde ju vara helt självklart. Pitäisi olla itsestäänselvää, että aloitteen voi tehdä myös ruotsiksi ja tarvittaessa muilla kielillä. Eli kannatan myös Silja Borgarsdóttir Sandelinin pontta, ja toivon sille laajaa kannatusta. Kyllä meidän täytyy näyttää, että Helsinki toimii kaksikielisenä kaupunkina myös suhteessa nuoriin.

Valtuutettu Diarra

Kiitos, puheenjohtaja.

Haluaisin kannattaa Maria Ohisalon mahtavaa pontta.

Kiitos.

Valtuutettu Heinäluoma

Kiitos, puheenjohtaja.

Kyllähän tämä nuorten vaikutusmahdollisuuksien lisääminen ja tämä nuorten aloiteoikeus pitää nähdä laajempuna kokonaisuutena ja osana tätä demokratian vahvistamistyötämme, josta ollaan nyt vaalienkin alla paljon puhuttu, että missä voidaan vaikka vaalikampanjointia järjestää ja missä voidaan puhua politiikkaa tai yhteiskunnallisesta vaikuttamisesta. Siinä mielessä koulut ja lukiot ovat tietysti toimineet hienosti, että ovat avanneet koulut poliittiselle keskustelulle vaalien aikana, ja miksei kannattaisi vaalien välissäkin tätä. Kiinnitin huomiota kyllä näihin aloitteiden määrään, ja kun nämä nuoret olivat valtuustoryhmän vieraana tässä ennen kokousta, niin tuli heidän kanssaan myös puhetta tästä, että on huolestuttavaa, jos tämä aloitteiden määrä on vähenemään päin. Se tietysti ehkä kertoo myös siitä, että paitsi että tiedetäänkö näistä vaikuttamismahdollisuuksista, niin uskotaanko tähän meidän järjestelmäämme. Nämä vastaukset tulevat aika pitkän viiveen kautta, ja näiden nuorten kaudet saattavat olla silloin jo ihan lopussakin, kun näitä käsitellään. Joten kyllä tässä meidän kannattaa kehittää tätä omaa työtä ja tarjota nuorille ne mahdollisuudet käydä keskustelua ja nähdä myös tuloksia näiden aloitteiden kautta.

24.4.2019

Apulaispormestari Pakarinen

Kiitos, puheenjohtaja.

Kouluilla on tietysti valtavan iso rooli siinä, että nuoret saavat tietoa vaikuttamismahdollisuuksistaan. Olen itse ollut hiukan huolissani siitä, että vaihteleva taso on siinä, kuinka hyvin nuoret otetaan eri kouluilla mukaan toimintaan. Yhtenä apuna siihen meillä on tekeillä juuri tällainen oppilaskuntatoiminnan käsikirja, jota ollaan laatimassa kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla nimenomaan nuorisoneuvoston kaskossa olevien jäsenten kanssa. Näen muuten myös hyvänä sen, että meillä on nyt 30 jäsentä siellä nuorisoneuvostossa siinä mielessä, että meillä on mahdollisuus hyödyntää nuorten ikään kuin kokemusasiantuntijuutta kovin monessa asiassa. Esimerkiksi nyt kun ollaan tekemässä kiusaamisen vastaista ohjelmaa meidän toimialallamme, niin nuoret osallistuvat sen laatimiseen. Mutta että tosi tärkeää on tosiaan, että me saisimme, meillä kouluilla on sinänsä tämä oppilaskuntatoiminnan ohjaaminen, se on resursoitu, ja jokaisella koululla on opettaja siihen tarkoitukseen. Mutta se että meillä on, se olisi mahdollisimman tasalaa-tuista kaikkialla eikä vain kiinni sitten siitä sen opettajan innostuksesta aiheeseen, niin siihen täytyy panostaa lisää.

Kiitoksia.

Apulaispormestari Razmyar

Arvoisa puheenjohtaja.

Sikälihän aloitteiden määrähän on tänä vuonna kasvanut. Se, mikä on tullut huolenaiheena, on se, että toki toivotaan, että mahdollisimman laajasti nuoret tekisivät näitä aloitteita. Meillä on nyt muutamia aktiivisia, ja sitten toivotaan, että tämä aktiivisuus lisääntyy nuorten keskuudessa vielä entisestään. Täällä on oikeastaan kritisoitu ihan oikealla tavalla aloitevastausten valmisteluprosessia. Se on täysin totta, että vastausten pitää olla konkreettisempia, laadukkaampia ja sitä selkokieli-syyttä varmasti tarvitaan. Ehkä tällainen sähköpostimainen vastaus ansaitsee myös kritiikin paikan. Itse näen tärkeimpänä, että näiden vastausten ohessa ollaan myös suoraan yhteydessä nuoriin ja keskustel-laan aloitteentekijöiden kanssa, pohditaan yhdessä nuorten kanssa, miten hänen asiaansa voi edistää ja mitä on jo meneillään ja mitä kenties tulevaisuudessa voidaan tehdä paremmin.

Meillä kesäkuussa nuorisopalveluissa kokeillaan nyt toista kertaa nuorten viestintätoimistomallia. Tämä on jo viime kesänä kokeiltu ja

24.4.2019

koettu hyvänä mallina. Nuorisopalvelut palkkaa kuukaudeksi 8 nuorta kesätöihin edistämään nimenmaan nuorten aloitteita ja nimenomaan tätä monipuolista viestintää. Ehkä tässä on myös tärkeitä pohtia ja miettiä vaikuttamisviestintää nuorisotyössä laajemminkin.

Mutta nuoret ovat täysin oikeassa. Me tarvitaan laajempaa tiedottamista, ja nyt tällä hetkellä viestintä- ja markkinointiresurssit on aika lailla kohdistettu nuorisoneuvoston vaaleihin. Tänä vuonna on tosiaankin vaalivuosi, mutta sitten ensi vuonna olisi erittäin tärkeitä kohdistaa tätä viestintää ja markkinointia myös laajemmin muuhun toimintaan.

Valtuutettu Honkasalo

Minä olen nuorten kanssa kyllä sitä mieltä, että tämä koko aloitejärjestelmä kaipaisi siis kokonaisvaltaisen uudistamisen, ja en ole ihan varma, onko ponsi se oikea tapa, mutta sitäkin keinoa varmasti voi käyttää. Itse nostin esille kaupunginhallitusvaiheessa sen, että ylipäänsä on ongelmallista se, että meille tulee ikään kuin nämä aloitteet siinä muodossa, että niihin on jo vastattu, ja siis ainoa se tieto, mitä meillä on, on todella ne sähköpostivastaukset. Sikäli en ihan ehkä ymmärrä tätä apulaispormestari Razmyarin vastausta tässä, että sehän on juuri se, mikä meille päätöksentekijöinä näyttää, ja on ongelmallista, että nämä samat kysymykset toistuvat täällä valtuustokäsittelyssä vuodesta toiseen. Mutta että minä sain sellaisen käsityksen, että nyt olisi kuitenkin tilanne sikäli parempi, että seuraavan kerran kun nämä aloitteet tulevat käsittelyyn, niin niitä on runsaasti enemmän. Nyt ilmeisesti oli tosi, tosi vähän, ja vielä suurin osa oli näitten nuorisoneuvoston jäsenten tekemiä aloitteita. Mutta että toivotaan, että tämä järjestelmä nyt saadaan tämän ponnin kautta sitten, että sitä saadaan, mutta ehkä tässä olisi hyvä tehdä jonkinlaista aloitettakin.

Virva Paloviita

Halusin tämän nostaa ilmi, että nyt kun näitä aloitteita on tullut tosi paljon, nyt tuohon seuraavaan erään on tullut tosi paljon ilmastosta ja ilmastosta puolesta puhumisesta. Tästä huomaa, että nuoria oikeasti kiinnostaa ilmasto, niin kuin nämä monet koululakot ja marssit ovat osoittaneet. Tämä ilmastokysymys on meidän aikamme suurin ja sille on pakko tehdä jotain. Me kuitenkin, me edustamme nuorisoa, meissä nuorissa on tulevaisuus, mutta mikä on tulevaisuus? Jos meillä ei ole mitään maapalloa, missä elää, niin ei meillä ole tulevaisuuttakaan. Nuorten ilmastohuoli kasvaa ihan koko ajan. Näitä aloitteita ja keskustelua ylipäänsä aiheesta tulee koko ajan enemmän. Halusin senkin

24.4.2019

sanoa, että tämän hetken 15-vuotiaat, 16-vuotiaat nuoret, jotka ovat nyt aiheesta keskustelemassa, ovat äänestäjiä seuraavissa vaaleissa. Ihan vain for you to know, että äänestävät, että kyllä muistavat sitten, että mitä te teette ja mitä te jätätte tekemättä.

Ilmastonmuutos uhkaa meidän elämäämme ja vaikuttaa meidän elämäämme. Totta kai myös teidän, mutta se pahenee tätä menoa koko ajan, joten sille on pakko tehdä jotain. Ilmastonmuutoksen vastainen työ on teidän ja meidän aikamme kaikista arvokkainta, ja jos sitä ei tehdä, niin mitä väliä millään muulla työllä enää on?

Antti Avoranta

Kiitos, puheenjohtaja. Arvoisa kaupunginvaltuusto.

Haluatteko nähdä malliesimerkin, miten nuorten aloitteeseen ei kuulu vastata? Olkaa hyvät, lukekaa tämän aloitteen vastaus. Se on aivan ympäröörä ja täynnä ylimääräistä sontaa. Siinä ei ole yhtään mitään konkretiaa. Tässä justiinsa ehti tulla ponsi siitä, että pitäisi saada selkeyttä näihin aloitevastauksiin. Minulla olisi nyt toinen ehdotus: nyt on ponnien paikka. Miten aloitevastauksiin mahdettaisiin saada vielä lisää konkretiaa? Siinä on ponnien paikka.

Valtuutettu Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät kaupunginvaltuutetut.

Ilmastonmuutoskeskustelussa keskeisenä auktoriteettina pidetään yleensä hallitusten välistä ilmastonmuutospaneelia IPCC:tä. Asioita tutkiessani minulle on herännyt kiinnostava kysymys, johon tahdon saada selvyyden. Käsittääkseni tässä kaupunginvaltuustossa ilmastonmuutoksessa eniten ja voimakkaimmin isoimmista ryhmistä puhuvat vihreät ja Vasemmistoliitto. Te sanotte kun monet muutkin, että ilmastonmuutoksen vastustaminen on tärkein poliittinen kysymys. Kysymykseni on, oletteko tosissanne. Käsittääkseni IPCC suhtautuu ydinvoimaan huomattavan positiivisesti. IPCC:n raporttien mukaan ydinvoima on yksi keskeisimmistä ilmastonmuutoksen ratkaisukeinoista. Tähän liittyen kysynkin, onko teillä, arvon vihreät ja vasemmistoliittolaiset, ilmastonmuutoksen vastustaminen tärkeämpää kuin ydinvoiman vastustaminen vai onko ilmastonmuutoksen vastustamisessa enemmän kyse hyvesignaloinnista ja moraaliposeerauksesta. Ydinvoiman voimakas lisärakentaminen voi nimittäin olla tapa, jolla mahdollinen ilmastonmuutos saadaan pysäytettyä ilman hiilivuotoa ja elintason alasajoa. Näin ydinvoi-

24.4.2019

man voimakas lisärakentaminen voisi olla tie, jota sekä ilmastonmuutoksesta eniten huolissaan olevat ilmastoalarmistit että ilmastonmuutoksen ihmisperäisyyttä epäilevät ilmastoskeptikot voisivat yhdessä käydä. Mielestäni on tärkeää, että ilmastonmuutoksesta puhuttaessa nuorille myös tämä ydinvoima-asia tuodaan peittelemättä esiin.

Valtuutettu Hernberg

Kiitos, puheenjohtaja.

Tämä oli mielestäni hyvä aloite, ja olen seurannut todella ilolla sitä, miten aktiivisen otteen nuoret ovat ottaneet ilmastoasiassa viime kuukausina. Tosiaan tässä aloitevastauksessa ei suoraan niin kauheasti kommentoitu tätä ideaa järjestää nuorten ilmastomessut ja tuo ideakilpailu, mutta itse asiassa on jo olemassa tällainen kansallinen nollapäätöpäiväkampanja, joka toteutetaan joka vuosi, jossa ovat mukana muun muassa Opetushallitus, Taloudellinen tietotoimisto ja Climate Leadership Coalition. Siinä koulut ovat tärkeässä roolissa. Siellä muun muassa opettajille jaetaan open ilmasto-opasta ja materiaali- ja tehtäväpakettia, joita voidaan käyttää opetuksessa, mutta siinä on myös siten koululuokille oma kilpailu, jossa on 3 sarjaa. Esiopetukselle ja alakouluille, yläkouluille ja toiselle asteelle. Näkisin, että tässä olisi sellainen hyvä valmis viitekehys, jota Helsingissäkin voitaisiin enemmän hyödyntää, ja kaupunki voisi kannustaa opettajia tarttumaan tähän näin. Se saattaisi olla ehkä, saattaisi tuottaa tehokkaampaa tulosta kuin lähteä rakentamaan ihan kaupungin kokonaan omaa systeemiä tässä asiassa.

Valtuutettu Arajärvi

Arvoisa puheenjohtaja.

Tässä jo nuorisoneuvoston edustajien puolelta puututtiin siihen, mitä itsekin olin kysymässä. Vastaus tähän aloitteeseen on selvästi laadittu huomattavan varhain tätä päivää ajatellen. Vastauksessa sinänsä käydään läpi kaupungin tavoitteet ja toimet ilmastonmuutoksen torjunnassa, mutta nuorten aloitteeseen on vastattu tai voitu vastata vain toteamalla asiaa selvitettävän. Kysyisin vastauksen allekirjoittaneelta pormestari Vapaavuorelta, onko asia edennyt tätä pidemmälle tai mitä muutoin on tapahtumassa tässä asiassa.

24.4.2019

Valtuutettu Aro

Kiitos.

Tämä on tärkeä aloite, ja on sinänsä hyvä, että siihen suhtauduttu myönteisesti, vaikka itsekkin olisin toivonut siihen enemmän konkretiaa, joten kiinnostaa kuulla pormestari Vapaavuoren vastaus. Haluaisin nostaa esille sen, että ilmastonmuutoksen seurauksethan jakautuvat juuri siinä mielessä hyvin epätasa-arvoisesti, että niistä suurimmat seuraukset kantavat nimenomaan nuoret, ja sen takia tulisi nuorten huoli asiassa ottaa erittäin vakavasti. Nostan jo tässä kohtaa esille, että tulemme myöhemmin talousarvion lähetekeskustelussa nostamaan esiin oman esityksemme siitä, että nuorten osallisuutta kaupungin ilmastostrategian edistämisessä tulisi lisätä siten, että nuorten omiin ilmastoprojekteihin ja hankkeisiin osoitettaisiin talousarviossa erillinen määräraha. Tämä voisi olla yksi hyvä tapa osallistaa nuoria ja saada myös heidän äänensä kuuluviin ilmastonmuutoksen vastaisessa työssä.

Sigrid Autio

Kiitos. Tack.

Haluan tähän loppuun vielä painottaa tästä oikeasta ongelmasta. Se on tämä näkyvyys. Toistan itseäni vielä kerran, mutta miten aloitejärjestelmä voisi toimia, jos he, joille se on luotu, eivät koe, että se on toimiva väylä? Tai vielä pahempaa, jos he eivät sitten oikeasti tiedä siitä. Pyydän keskustelua tästä näkyvyydestä.

Kiitos.

Valtuutettu Niskanen

Kiitos, puheenjohtaja. Arvon valtuusto.

Kiitos paljon nuorille hyvistä aloitteista. Ei niihin sen spesifimmin enää mitään, mutta sen haluaisin sanoa tässä yhteydessä, että minusta nuorten puhe- ja läsnäolo-oikeus toimialalautakunnissa on toiminut tosi hyvin, ainakin meillä kasvatus- ja koulutuslautakunnassa. Olen ollut tosi positiivisesti yllättynekin siitä, miten tosi tarkasti nuoret ovat perehtyneet, jaksaneet perehtyä niihin asioihin ja tuoda konkreettisia ehdotuksia. Se on ollut meille lautakunnan jäsenille tosi arvokasta informaatiota ja kokemuksia sieltä kentältä niin sanotusti. Se on ollut tosi hyvä.

24.4.2019

Sitten toinen pohdittava mahdollisuus, miten voisi kehittää tätä Ruutia. Pitäisikö mennä siihen, että tehtäisiin Ruudista tällainen nuorisovaltuusto, niin kuin suurimmassa osassa Suomen kuntia on tehty? Tästä olisi myös mielenkiintoista kuulla nuorten itsensä näkemys, jos teillä on vielä joku lopetuspuheenvuoro tai joku, että mitä mieltä itse olette tästä mahdollisuudesta.

Kiitos.

Valtuutettu Muttilainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Minulla olisi ollut vähän samansuuntainen kysymys kuin valtuutettu Niskasella, että miten nuoret itse kokevat tämän läsnäolon, että onko siitä ollut hyötyä / oletteko te päässeet vaikuttamaan. Olen myös huomannut aktiivisuutta, joka on erittäin hyvä asia, mutta ihan vain että miten näette asian.

Kiitos.

Valtuutettu Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut ja nuorisoneuvoston jäsenet.

Oli hyvä kuulla teidän puheenvuoronne täällä, ja ainakin täällä teidän läsnäolonne antoi ihan merkittävää lisäarvoa, koska ilman niitä teidän puheenvuoroja, niin olin aluksi aika tyytyväinen teidän saamiinne vastauksiin, koska minun mielestäni ne vastaukset oli kirjoitettu selkokielellä verrattuna siihen, mitä vastauksia me saamme tähän. Mutta sitten kun kuulin teidän puheenvuorolle, ymmärsin, että eivät ne nyt olleetkaan niin selkeistä ja niissä oli paljon puutteita.

Mutta oikeasti kuitenkin tässä on paljon fiksuja aloitteita. Teidän aloitejärjestelmänne antaa mielestäni jo nytkin aidosti lisäarvoa kaupungille, ja se ei tarkoita, että kun se antaa nyt lisäarvoa, ettei sitä tulisi kehittää. Sitten haluan kuitenkin vielä todeta sen, että vaikka me kuulimme, että te ette ole saaneet riittävän selkeitä vastauksia, niin samalla toivon, että te saatte selkeämpiä vastauksia, toivon, että muihinkin kuntalaisten aloitteisiin suhtauduttaisiin sillä tavalla, että muutkin saisivat sitten ihan selkeitä vastauksia. Muuten eri ikäryhmiä kohdellaan epätasaisesti. Parannetaan kaikkien tasoa, niin kaikki voittavat.

24.4.2019

Ledamoten Månsson

Puheenjohtaja.

On aivan selvä tämän keskustelun jälkeen, että tätä aloitejärjestelmää pitää uudistaa, kehittää. Eli toivonkin, että kaikki äänestämme Maria Ohisalon hyvän ponnen puolesta. Olisin kuitenkin halunnut vielä antaa toisen ikään kuin vihjeen nuorisoneuvostolle, ja sehän koskee sitä, että meillähän on toinen uusi väylä näille tällaisille aloitteille, ja se on osallistuva budjetointi. Tämä ensimmäinen erähän on ohi. Nyt niitä käsitellään, ja olisikin kiva kuulla, jos joku virkamies osaa valaista, että ovatko nuoret olleet aktiivisia näitten aloitteiden tekemisessä. Minä juuri tarkistin muuten virkamiehiltä, että siinä ei ole ikärajaa, elikkä siinäkin olisiko se nyt 12-vuotiaat saavat tehdä näitä aloitteita. Sehän olisi vaihtoehtoinen väylä myös, jota olisi hyvä käyttää jatkossa, kun se tulee taas vajaan vuoden kuluttua vai tuleeko se nyt syksyllä uudestaan tämä mahdollisuus.

Valtuutettu Torsti

Kiitos, puheenjohtaja. Valtuutetut.

3 lyhyttä loppukomenttia. Ensinnäkin kun kuulimme tässä ennen kokousta ryhmässä, niin tuntui että tämä lautakuntaosallistuminen on ollut varsin myönteinen tähänhetkisiltä kokemuksiltaan. Vuoden päästä tietysti ollaan viisaampia, mutta vaikuttaa ainakin itsestäni, että se on sentyyppinen väylä, joka kehittyy viisaaksi ja järkevästi vaikuttamisen väyläksi.

Toiseksi ehkä nuorillekin viestinä. Tämä on myös ehkä meille valtuutetuille ollut ainakin tässä oman kokemukseni valossa jonkun verran turhauttavia nämä käsittelyt, koska me olemme keskustelleet likimain, olisi voinut varmaan samat ponnet tehdä uudelleen aika monta kertaa sekä aikatauluihin liittyen näissä vastauksissa ja ehkä myös vähän vastausien sisällöistä.

Näin ollen kolmantena varmaan voidaan kaikki yhtyä tähän Sigridin vielä tuossa tekemään vetoomukseen tämän järjestelmän kehittämisestä sekä näkyvyyden osalta että näiden muiden monta kertaa todettujen ongelmien. Luotan, että meidän hieno virkakuntamme on näitä aiemminkin pyrkinyt parantamaan, ja että otetaan tässä vaikka nyt vähän semmoinen loikka ja todistetaan vuoden päästä, että maailma muuttuu paremmaksi, kun me näitä sitten taas käsittelemme.

24.4.2019

Kiitos kaikille.

Antti Avoranta

Kiitos, puheenjohtaja. Arvoisa kaupunginvaltuusto.

Valtuutettu Niskanen juuri otti esiin tämän ikuisuuskytymyksen: nuorisovaltuusto vai Ruuti. Nuorisoneuvostolaisena minä sanon, että tärkein asia ei ole se nimi, vaan että tämä asia toimii. Juuri tällä hetkellä Helsinki on nuorisovaikuttamisen takapajula, eikä mikään Lapin kunta. Esimerkiksi suurimmalla osalla kunnista on ollut käytössä tällainen vastaavanlainen lautakuntasysteemi, mitä Helsingissä on päätetty kokeilla. Tämä systeemi on todettu todella hyväksi. Tehdään siitä siis pysyvä. Samanaikaisesti kuitenkin muistutan, että 60 % Helsingin kunnis-, anteeksi Suomen kunnista on antanut tällaiselle vastaavalleen aloiteoikeuden kaupunginvaltuustolle, mitä taas Helsinki ei ole tehnyt. Lähteenä on siis aluehallintovirastojen tekemä kysely. Kolmas pointti voisi olla kuitenkin myös vaikka tällainen hieno asia kuin Helsingin nuorisoneuvoston budjetti. Herranen aika, meillä ei ole oikeasti rahaa tehdä yhteiskäs mitään. Siis meillä ei ole varaa tehdä tapahtumia. Me kilpailemme siitä kunnolla, että onko kokouksissa kahvia vai teetä, koska molempiin ei ole rahaa. Leivän päälle hyvällä tuurilla saadaan juustoa ja lihaa eikä vain toista.

Kiitos.

Apulaispormestari Pakarinen

Kiitos, puheenjohtaja.

Vastaan valtuutettu Månssonin kysymykseen, joka kosketteli näitä osallistuvan budjetoinnin, mikä oli loistava ajatus. Itsekin olen ajatellut, että kannattaa jatkossa nuoria erityisesti aktivoida osallistumaan näihin osallistuvan budjetoinnin tilaisuuksiin ja tekemään niitä aloitteita. Olin itse lähes kaikissa näissä alueellisissa tilaisuuksissa, missä vietiin eteenpäin niitä ideoita, ja täytyy sanoa, että suurin osahan paikalla olleista oli ehkä heitä, jotka ovat aktiivisia kaupungin asioihin osallistumisessa muutenkin. Mutta aika monessa tilaisuudessa oli myös, esimerkiksi jossain koulussa oli ihan aktivoitu tekemään. Tämäkin tietenkin koulukohtaisesti vaihtelee. Oli partiolaisten ryhmiä, jotka olivat tehneet aloitteita, ja yksittäisiä nuoria myös, joita oli paikalla työstämässä omia aloitteitaan. Tämä oli nyt ensimmäinen kerta, kun kävimme tämän osallistuvan budjetoinnin rundin, ja uskon, että seuraavalla kerralla tämä

24.4.2019

tietoisuus siitä, kun saadaan näitä hankkeita eteenpäin, paranee. Mielestäni esimerkiksi kouluissa voidaan yhä enemmän sitten aktivoida nuoria tähän. Tämä oli ensimmäinen kerta, mutta kuitenkin aika hyvä alku myös sen kannalta, että nuoret voivat viedä asioita eteenpäin sen osallistuvan budjetoinnin kautta.

Kiitoksia.

Apulaispormestari Razmyar

Arvoisa puheenjohtaja.

Hyvin lyhyesti. Apulaispormestari Pakarinen jo vastasikin tähän, mutta meillähän on aiemmin ollut nuorten osallistuva budjetointi eli tämä Ruuti-budjetointi, johon on käytetty noin, se on se 150 000 euroa ollut, ja on täysin ymmärrettävää, että kaikki nuorten ideat eivät siihen ole mahtuneet, ja osa näistä ideoista on nyt siirretty tähän kaupungin laajuiseen osallistavaan budjetointiin. Eli kyllä siellä on nuorten ehdotuksia. Siellä on ikäraja, se on 12 vuotta, ja sikälihän se on hieno asia, että hyvin nuoresta iästä lähtien pääsee osallistumaan.

Oikeastaan tähän aloitevastaukseen nyt vielä sen verran sanon, että samaan aikaan kun meiltä nämä lyhyet vastaukset, ymmärrän hyvin, että sitä kohtaan on kritiikkiä. Jos ne ovat yhtään pidempiä, niin ne ovat liian byrokraattisia. Painotan tässä koko ajan itse sitä oleellista asiaa, että meidän pitää pystyä nuorten kanssa olemaan myös yhteydessä ja vuorovaikutuksessa, eikä niin, että pelkästään tämä vastaus on se, jolla kuitataan nuorten toiveita ja aloitteita ja tarpeita.

129 §

Esityslistan asia nro 9

VUODEN 2020 TALOUSARVIOEHDOTUKSEN VALMISTELUA KOSKEVA LÄHETEKESKUSTELU

Pormestari Vapaavuori

Puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

24.4.2019

Kaupunginvaltuusto käy vuosittain lähetekeskustelun seuraavan vuoden talousarviosta, ja nyt on jälleen sen hetki. Aikaisempina vuosinahan talousarvion lähetekeskustelu on käyty tilanteessa, jossa toimialojen talousarvioille puitteet antavasta talousarvioraamista ei ole ollut vielä selkeää käsitystä. Tänä vuonna tarkoituksena on kuitenkin uudistaa aikaisempaa käytäntöä siten, että nyt keväällä annetaan vain kaupunkitasoinen kokonaisraami toimialakohtaisten talousarvioraamien sijaan. Kaupunkitasoinen kokonaisraami määräytyy suoraan kaupunkistrategiassa kuvatussa käyttötalouden kokonaisraamista, jota ei voida ylittää. Lautakuntien tekemät talousarvioehdotukset sovitetaan sitten syksyllä yhteen kaupunkitasoisen kokonaisraamin puitteissa. Koska raamin rakentaminen on tässä uudessa mallissa puhdasta matematiikkaa, kaupunginhallitus käsittelee vuoden 2020 eli ensi vuoden talousarvioraamia aamukoulussaan jo huomenna torstaina. Ikävä kyllä päätökset tästä syntyivät vasta sen jälkeen kun tätä asialistan kohtaa oleva käsittely kaupunginhallituksessa oli, eikä sitä sen takia ole mainittu siellä esityslistassa.

Mutta koska kyse on puhtaasta matematiikasta, kaupunkitasoisen raamin keskeiset tunnusluvut ovat meillä tiedossa jo tänään. Tuoreimpiin väestönkasvun ja kustannustason ennusteisiin perustuen ja 0,5 %:n tuottavuustavoitetta huomioiden strategiatavoitteen mukaiset käyttötalouden menot voivat ensi vuonna kasvaa koko kaupungin tasolla 3,47 % verrattuna vuoden 2019 talousarvioon. On selvää, että nämä luvut tietenkin kevään ja kesän aikana jonkin verran muuttuvat, mutta tämä on tämän hetken tilanne. Tämä ei tarkoita sitä, että jokainen toimiala voisi kasvattaa menojaan saman verran, vaan strategiakirjauksen mukaan menojen kasvuvara kohdistetaan erityisesti sinne, missä väestönkasvu suorimmin lisää kustannuksia. Investointiraamissa ensi vuoden kokonaisinvestointitaso on peräti 988 miljoonaa euroa. Tosin vertailukelpoisesti ehkä noin 850 miljoonaa verrattuna tämän vuoden budjettiin.

Nyt tehtävä järjestelmämuutos kunnioittaa mielestäni aiempaa paremmin organisaatiomuutoksen ja toimialamallin siirtymisessä tavoiteltua henkeä. Toimialamalli korostaa aiempaa enemmän toimialojen ja substanssilautakuntien valtaa talousarvioprosessissa. Samalla se poistaa turhan kesäkauden ajaksi muodostuneen epätietoisuuden tilan ennen varsinaisten budjettiesitysten laadintaa. Lisääntyvän vallan mukana on kannettava myös lisääntyvässä määrin vastuuta. Kaupunkistrategiassa sovittu käyttötalousmenojen sallitun kasvun kaava on hyvin yksinkertainen ja selkeä. On entistä korostetummin toimialalautakuntien vastuulla, että talousarvioehdotukset perustuvat strategian taloustavoitteisiin sekä laskelmiin väestönkasvun ja toimintaympäristön muutosten vaikutuksista asiakas- ja suoritemääriin. Toimialoilta odotetaan myös

24.4.2019

täsmällistä seurantaan palveluiden yksikkökustannusten kehityksen osalta.

Muutoksessa on kyse myös toimintakulttuurin uudistamisesta. Muutos on nähtävä siirtymänä kontrollista luottamuksen suuntaan. Muutoksena siilomaisesta ajattelusta kohti kaupungin yhteistä tulokulmaa. Luottamuksenosoituksena keskushallinnolta toimialojen suuntaan. Muutoksen myötä toimialoilla on tilaisuus osoittaa, että vastuullisen taloudenhoidon ja kaupungin yhteisen näkökulman huomioiminen on yhteisesti tärkeäksi koettu.

Arvoisa puheenjohtaja.

Tämän uudistuksen, joka siis näki päivänvalon vasta sen jälkeen kun tämä nyt käsillä oleva valtuustokäsittelyn esityslista ? kaupunginhallituksessa päätettiin, halusin tuoda tähän keskusteluun tässä vaiheessa. En tosin usko, että se välttämättä tähän keskusteluun sinänsä olennaisesti vaikuttaa, koska täällä varmaan käydään yleisempää keskustelua ensi vuoden talousarvion prioriteeteista.

Kiitoksia.

Valtuutettu Pajunen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Helsingin talous on pysynyt kunnossa vuosia jatkuneen vastuullisen taloudenpidon ansiosta. Edellisen tilikauden tulos oli 387 miljoonaa euroa. Se mahdollistaa tulevaisuuden investoinnit esimerkiksi ilmastonmuutoksen torjumiseen ja kaupungin pitkäjänteiseen kehittämiseen. Talousarviota laadittaessa valtuustokauden puolivälissä pitää varmistaa strategian tavoitteiden toteutuminen. Kaupungin tulot ovat jatkaneet kasvuaan vuosi sitten tekemästämme veronkevennyksestä huolimatta. Kokoomus katsoo, että verotusta on syytä edelleen keventää taloudellisen toimeliaisuuden lisäämiseksi ja muuta maata korkeampien elinkustannusten kompensoimiseksi.

Tulevaisuudessa on nähtävissä epävarmuuksia suhdanteen kääntymisen takia. Talouskasvu on hidastunut koko maailmassa. Myös epävarmuus sote-sektorilla jatkuu. Nämä tulee pitää mielessä menolisäyksiä esitettäessä. Investointien suunnittelua ja seurantaan pitää tehostaa, jotta projektimme pysyvät paremmin aikataulussa ja budjetissa. Kokoomus on tulevaisuuspuolue. Siksi kokoomuksen valtuustoryhmä esittää

24.4.2019

7 teesiä talousarvion valmistelua varten, jotta Helsingistä tulisi maailman toimivin kaupunki.

Ensinnäkin Helsingin homekoulujen korjaamista on nopeutettava hyödyntämällä elinkaari- ja allianssimalleja. Innostava esimerkki elinkaari-mallista löytyy Vuosaaren lukiosta ja tällä viikolla harjannostajaisiaan viettävästä Lauttasaaren Vattuniemen päiväkotit- ja koulurakennuksesta, joka on valmistumassa alle 2 vuodessa ja jonka kunnosta rakennuksen omistaja vastaa seuraavat 20 vuotta. Kaikkien kaupungin kiinteistöjen on oltava terveellisiä ja turvallisia.

Toiseksi päiväkotipaikat on löydettävä kohtuullisen matkan päästä kotoa, ja sisarusten on päästävä samaan päiväkotiin. Päivähoidon tilojen ja henkilökunnan saatavuutta pitää parantaa arviolta 900 uuden lapsen tarvitessa paikkaa 2020.

Kolmanneksi katutöiden aikataulut on saatava lyhyemmiksi ja haitat ajoradalla kulkemiseen vähäisemmiksi. Katutöitä pitää sujuvoittaa, nopeuttaa ja keskittää. Uusien asuinalueiden liikennejärjestelyt esimerkiksi Hernesaassa, Jätkäsaassa, Kalasatamassa ja Laajasalossa tulee suunnitella ennakoiden. Sähköautoille tarvitaan lisää latauspisteitä.

Neljänneksi terveydenhuollon jonoja pitää purkaa lisäämällä palveluseleiden käyttöä. Helsingin on turha jäädä odottelemaan sote-uudistuksen valmistumista. Ongelmat pitää ratkaista heti. Työvoimapuulaan täytyy löytyä ratkaisuja yhdessä valtion kanssa ja tarvittaessa palkata avoimiin paikkoihin lisää päteviä lääkäreitä ja muuta henkilökuntaa myös ulkomailta. Yksityisiä palveluntarjoajia ja järjestöjä kannattaa jatkossakin hyödyntää palveluiden suunnittelussa ja toteutuksessa. Kaupungin kilpailutusosaamista pitää vahvistaa, kumppanuuksiin, vuoropuheluun ja seurantaan panostaa nykyistä enemmän. Tuloksia mitataan asiakaspalautteella ja kaupungin omilla sote-mittareilla.

Viidenneksi liikuntapaikkojen rakentamisen määrärahojen nostoa tulee edelleen jatkaa. Helsinki liikkuu -ohjelma on ollut hyvä alku kaupunkilaisten liikuttamiseksi.

Kuudenneksi Helsingin pitää tarjota yhä paremmat puitteet pyörittää liiketoimintaa. Yrityksiämme pitää tukea erityisesti soveltuvan työvoiman rekrytoinnissa ja liikenteen sujuvuudessa, kuten he ovat itse kyselyissä toivoneet. Kaupungin täytyy edelleen karsia byrokratiaa ja parantaa palvelua yrityksille esimerkiksi maankäyttö- ja lupa-asioissa. Tapahtumien järjestämisestä pitää tehdä mahdollisimman helppoa. Englanninkielisiä palveluita tarvitaan lisää.

24.4.2019

Viimeiseksi on itsestäänselvää, että valtion täytyy olla mukana Helsingin haasteissa. Helsingin menestys kannattelee koko Suomea. Odotamme valtiolta analyyttistä otetta kaupunkipolitiikassa ja tukea suurten kaupunkien vetovoimaisuudelle. Valtion täytyy osallistua merkittävällä osuudella Helsingin valtakunnallisiin kärkihankkeisiin kuten Pesararataan sekä arkkitehtuuri- ja designmuseoon.

Näitä konkreettisia ongelmia ratkottaessa pitää muistaa myös iso kuva – megatrendit vaikuttavat meihin halusimme tai emme. Kaupungistumisesta on hyödynnettävä. Helsinki on Suomen ainoa metropoli. Segregaatiota pitää edelleen ennaltaehkäistä. Kaupunki on yhtä vahva kuin sen heikoin asuinalue ja syrjäytynein asukas. Tarvitsemme rohkeita askelia kohti hiilineutraaliutta ilmastonmuutoksen torjumiseksi. Kaupungin palveluita tulee kehittää asiakaspalautte edellä kansainvälisiä esimerkkejä ja digitalisaatiota hyödyntäen. Haluamme kannustaa asukkaiden osallisuutta sekä kaupunki- ja kokeilukulttuuria.

Lopuksi haluamme vielä muistuttaa, että vain tasapainoinen talous mahdollistaa parannukset tulevaisuuden palveluihin ja hyvinvointiin.

Kiitos.

Valtuutettu Hernberg

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kun me teemme päätöksiä kaupungin budjetista, me teemme päätöksiä siitä, minkälaista Helsinkiä haluamme rakentaa. Me vaikutamme tavallisen helsinkiläisen arkeen. Me päätämme, minkälaisen jäljen Helsinki jättää ympäristöön. Kun isä pukee maanantaiaamuna lapselleen kurahousut ja vie tämän päiväkotiin, kävelevätkö he yhdessä muutamman korttelin matkan? Kun lapsi menee kouluun, saako hän oppia, kasvaa ja kehittyä sopivan kokoisessa ryhmässä, jossa on riittävästi aikuisia? Kun vanhuksen jalat eivät enää jaksa, pääseekö hän liikkumaan kotoaan? Onko kotihoidolla riittävästi aikaa kohtaamiseen? Nämä ovat niitä valintoja, joita me teemme, kun päätämme kaupungin rahan käytöstä. Budjetin riveiltä voi lukea ne arvot, jotka päätöksentekomme ohjaavat.

Arvoisa puheenjohtaja.

Tämän kevään suuri poliittinen puheenaihe on ilmastonmuutos. Elämme viimeisiä vuosia, jolloin on mahdollista tehdä ne päätökset, joilla vältämme täysimittaisen ilmastokatastrofin. Monet niistä asioista, jotka

24.4.2019

tekevät kaupunkilaisten arjesta sujuvaa, tekevät elämästämme myös ympäristöystävällistä. Kun töihin pääsee ratikalla tai fillarilla, kun kirjastoon ja kauppaan voi kävellä, syntyy vähemmän hiilidioksidipäästöjä. Kun rakennamme tiivistä, toimivaa kaupunkia, voimme säästää ja vaalia kaupunkimetsiä, niittyjä ja puroja. Voimme huolehtia siitä, että Helsinki on kotipaikka myös liito-oraville, harmaahaikaroille ja kimalaisille.

Helsinki on laatinut kunnianhimoisen päästövähennysohjelman. Nyt sitä pitää toteuttaa tosissaan. Nyt pitää olla valmis investoimaan merkittävästi. Jokaisen toimialan tulee budjettia suunniteltaessa tunnistaa nopeimmat ja kustannustehokkaimmat keinot päästövähennysten aikaansaamiseen. Helsingin budjetti määrittää, olemmeko osa ilmasto-kriisin ratkaisua vai pahennammeko sitä entisestään. Budjettipäätösten ilmastovaikutukset pitää arvioida. Helsinki ei voi tehdä merkittäviä rahallisia panostuksia, jotka edistävät ilmaston lämpenemistä.

Arvoisa puheenjohtaja.

Lapsissa ja nuorissa on tämänkin kaupungin tulevaisuus. He ansaitsevat laadukasta varhaiskasvatusta ja opetusta. He ansaitsevat pätevien, osaavien aikuisten huomiota, opastusta ja tukea. He ansaitsevat kunnolliset oppimateriaalit. He ansaitsevat terveellisen oppimisympäristön. Kaikki tämä maksaa, mutta pitkällä aikavälillä tulee paljon kalliimmaksi olla panostamatta lapsiin ja nuoriin. Kun satsaamme nyt laadukkaaseen varhaiskasvatukseen ja opetukseen, kun edistämme aidosti maksutonta toista astetta, kasvatamme lapsista ja nuorista aikuisia, joilla on edellytykset itsenäiseen elämään ja toimeentuloon. Kun rakennamme nyt koulut ja päiväkodit laadukkaasti, meidän ei tarvitse käyttää myöhemmin rahaa sisäilmakorjauksiin. Nyt meidän on myös hoidettava ripeästi kuntoon ne korjausta tarvitsevat rakennukset.

Kun helsinkiläinen sairastaa tai tarvitsee tukea, voiko hän luottaa siihen, että apua saa? Monilla terveysasemilla hoitojonot ovat pitkiä. Meillä on pulaa lääkäreistä, hoitohenkilökunnasta ja sosiaalityöntekijöistä. Näiden ongelmien ratkaiseminen on pitkälti budjettikysymys. Palveluihin tarvitaan rahaa. Osajien palkkaamisen tarvitaan rahaa. Meidän on oltava valmiita maksamaan siitä, että yhteiskunnan peruslupaus täyttyy. Meidän on myös tehtävä päätöksiä Helsingin soten kehittämisestä. Viimeiset 4 vuotta olemme odotelleet sote-uudistusta, jota ei koskaan tullut. Nyt on aika ottaa vahvemmin ohjat omiin käsiin ja lähteä määrätietoisesti kehittämään Helsingin sote-palveluja. Helsingissä nämä asiat osataan. Emme tarvitse ylhäältä annettua maakuntahimmeliä.

Arvoisa puheenjohtaja.

24.4.2019

Vapaa-ajan vietto on yksi niistä asioista, joissa yhteiskunnan eriarvoisuus korostuu. Kaupungin tärkeä tehtävä on tasata tilannetta tarjoamalla kaupunkilaisille mahdollisuuksia maksuttomiin ja edullisiin harrastuksiin, ajanvietteeseen ja kulttuurielämyksiin. Valtava menestyksemme Oodi ja lähikirjastoverkkomme täydentävät toisiaan. Ne ovat yhteinen olohuone, monenlaisen tekemisen, toiminnan ja sivistyksen paikka. Tarvitsemme niitä kaikkia. Tarvitsemme myös luistinratoja, pallokenttiä, leikki- ja liikuntapuistoja ja asukastaloja.

Kaiken toiminnan ei tarvitse olla kaupungin organisoimaa. On tärkeää myös tukea taloudellisesti järjestöjä, vapaata kansalaistoimintaa ja tapahtumia. On tärkeää tukea pieniä kulttuurialan toimijoita. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala tuottaa valtavan paljon hyvinvointia helsinkiläisille. On pidettävä huoli siitä, että kulttuurin ja vapaa-ajan rahoitus on tärkeän tehtävän edellyttämällä tasolla.

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Reilu viikko sitten käytiin eduskuntavaalit. Viesti oli selvä. Helsinkiläiset osoittivat haluavansa ympäristönsuojelua, oikeudenmukaisuutta sekä laadukasta koulutusta. Vihreä valtuustoryhmä on sitoutunut toteuttamaan helsinkiläisten tahtoa. Haluamme rakentaa maailman toimivinta, vihreää kaupunkia.

Valtuutettu Heinäluoma

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuustokollegat.

Kaupungin talous on vakaalla pohjalla, ja vuoden 2018 tilikauden tulos on merkittävästi ennakoitua parempi, lähes 200 miljoona euroa plussan puolella. Myös verotulot ovat olleet talousarviota korkeammat. Me sosialidemokraatit näemme, että Helsingillä on varaa laadukkaisiin lähipalveluihin ja uudistuksiin.

Väestönkasvu on ollut viime vuodet historiallisen voimakasta. Arviona on kuitenkin, että voimakkaimmat väestönkasvun vuodet ovat takana päin. Näemme jo tammi-helmikuussa selviä merkkejä hidastumisesta, sillä alkuvuoden kuukausina väestönkasvu oli 400 henkeä pienempi kuin edellisenä vuonna. Helsingissä voimakas väestönkasvu on asettanut suuria haasteita meille päättäjille ja virkakunnalle. Keskeinen kysymys on, miten pystymme mitoittamaan keskeiset julkiset palvelut, varhaiskasvatukseen, liikuntapalvelut ja kotihoidon vastaamaan kaupunkilaisten tarpeita.

24.4.2019

Arvoisat valtuutetut.

SDP:n valtuustoryhmän mielestä on rehellistä myöntää, ettemme ole täysin onnistuneet ennustamaan väestömäärän voimakasta kasvua ja siten julkisten palveluiden järjestämisessä. Helsinkiläisten viesti on vahva, tuli se sitten Munkkiniemestä, Pakilasta tai Vuosaaresta. Nyt on keskityttävä siihen, että saamme lähipäiväkotiperiaatteen toimimaan, nuorille koulutuspaikkoja ja vanhustenhoidon epäkohdat korjattua.

Sosialidemokraattien ryhmäaloitteen pohjalta päätettiin ottaa tämän vuoden syksyllä ensiaskeleet maksuttomaan lukio- ja ammatilliseen opiskeluun siirtymisessä. Päätös on syytä ottaa huomioon myös ensi vuoden talousarvion valmistelussa. Samaan aikaan toivomme, että seuraava hallitus päättäisi maksuttomaan toiseen asteeseen siirtymisestä koko maassa.

Valtakunnassa käytiin laajaa keskustelua alkuvuodesta vanhustenhoidon tilasta. Esille tuli suomalaisten oikeudenmukaisuuden tuntoa vastaan sotivia epäkohtia vanhustenhoidon laiminlyönneistä. Helsinkikään ei jäänyt uutisoinnissa paitsioon. Myös kaupungissa toimivien yksityisten yritysten toiminnasta löytyi epäkohtia. Sen lisäksi on todettava, että myös kaupunki on saanut toistuvasti huomautuksia aluehallintovirastolta kotihoidon alimitoituksesta.

Ennusteista saamme lukea, että eläkeikäisen väestön kasvu on ollut yli 2 000 asukasta, ja saman suuruisen kasvun ennustetaan jatkuvan myös tulevina vuosina. Samaan aikaan tapahtuu merkittävä muutos, kun yli 75-vuotiaiden määrän kasvu voimistuu. Tämä muutos on syytä ottaa vakavasti. Tiedämme, että kaupunki on jo tällä hetkellä alimitoitanut ikäihmisten palveluita, ja kotihoidosta tehostettuun palveluasumiseen pääsy on haastavaa. Tarvitsemme huomattavasti kunnianhimoisempaa suhtautumista, jotta saamme ikäihmisten palvelut järjestettyä arvokkaalla tavalla. Me sosialidemokraatit olemme vahvasti sitä mieltä, että vanhustenhoidon palveluiden järjestäminen tulee säilyttää julkisen sektorin vastuulla. Esitämme, että Helsingin kannattaa kuitenkin ottaa järjestöt ja muut voittoa tavoittelemattomat yhteiskunnalliset toimijat mukaan vanhuspalveluiden tuotantoon.

Hyvät valtuutetut.

Kaupungin työntekijöiltä tulee ympäri kaupungin toimialoja vahvasti samaa viestiä. Työmäärä on lisääntynyt, paikoittain sijaisia on mahdollista saada ja työntekijät työskentelevät jaksamisen äärrajoilla. Nyt tulisikin keskittyä kaupungin työntekijöiden jaksamisesta huolehtimiseen ja siihen, että kaupunki kykenee houkuttelemaan osaavia työntekijöitä

24.4.2019

puoleensa. Osaavan työvoiman houkutteluun vaikuttaa olennaisesti asumisen hinta. Helsingin tuleekin entisestään lisätä asuntorakentamista ja löytää keinoja tukea kohtuuhintaisen asumisen tuotantoa. Mikäli emme kykene tarjoamaan riittävässä määrin kohtuuhintaista asumista pääkaupungissa, uhkana on, että asumisen hinnasta tulee este koko Helsingin ja pääkaupunkiseudun kasvulle. Esimerkiksi osuuskuntamallit voisivat olla tässä hyvä keino löytää uusia ratkaisuja.

Sosialidemokraattien valtuustoryhmä esittää, että nämä näkökohdat otetaan huomioon vuoden 2020 talousarvioehdotuksen valmistelussa.

Valtuutettu Vuorjoki

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Koti Haagassa, päiväkotikruunuvuorenrannassa. Tällaista päivähoitoratkaisua Helsingin kaupunki tarjosi hiljattain eräälle perheelle. Kokopäivätyötä tekevän vanhemman olisi pitänyt lähteä kotoa puoli kuudelta viemään lasta päiväkotiin, ja takaisin kotiin hän olisi ehtinyt iltakuuden jälkeen. Yksivuotiaan hoitopäivät matkoineen olisivat venyneet yli puolen vuorokauden mittaisiksi. Esimerkki on tosi mutta ei erityisen ainutlaatuinen. Helsingissä on kärsitty pitkään satojen päivähoitopaikkojen vajeesta, minkä seurauksena lähipäiväkotit on jäänyt monelle haaveeksi. Tällaisia ongelmia syntyy, kun kaupungin toimintaa suunnitellaan säästöt edellä. Viime valtuustokaudella tiukat leikkaustavoitteet kannustivat ennustamaan aina alakanttiin, moniko lapsi tarvitsee päiväkotipaikkaa. Jo silloin erityisesti vasemmiston ryhmässä oltiin huolissaan, riittävätkö päiväkotipaikat.

Me valmistelemme nyt budjettia tilanteessa, jossa Helsingillä on runsaasti vaurautta ja varaa käyttää rahaa palveluihin. Kaupunki on tehnyt suuria ylijäämiä, ja meillä on varsin alhainen veroprosentti. Tätä vaurautta pitää käyttää kaupunkilaisten hyväksi. Viime kaudella tehtyjä virheitä voidaan nyt korjata.

Päivähoidon paikkavajetta onkin ryhdytty kuroma umpeen, mistä iso kiitos. Tähän suuntaan täytyy edelleen jatkaa ja edistää lähipäiväkotiperiaatteen toteutumista. Hyvään ja toimivaan arkeen pitää olla mahdollisuus kaikilla, ei harvoilla. Lapset ansaitsevat hyvän ja toimivan arjen myös muuten. Heille täytyy taata riittävän pienet ryhmäkoot ja pysyvät ja turvalliset suhteet hoitajiin. Pienen lapsen arki ei saa olla jatkuvaa poikkeustilaa, jossa hoitajat vaihtuvat ja turvallisia aikuisia on liian vähän. Niin varhaiskasvatuksessa kuin kouluissa täytyy olla tarpeeksi aikuisia ohjaamassa myös niitä lapsia, jotka tarvitsevat tavallista

24.4.2019

enemmän tukea oppimisessa tai sosiaalisissa taidoissa. Tarvittaessa lapsella pitää olla oikeus päästä pienryhmään.

Hyvät valtuutetut.

Meidän vastuumme ulottuu kaikkiin kaupunkilaisiin, vauvaiästä vanhuuteen. Siksi meidän pitää huolehtia, että maksutonta toista astetta viedään menestyksekkäästi eteenpäin, että suunnitelmaa asunnottomuuden vähentämiseksi toteutetaan nopealla tahdilla, että huolehdimme julkisen liikenteen kehittämisestä kasvavassa kaupungissa ja että meillä on tarjolla riittävästi ja riittävän laadukkaita sosiaali- ja terveystalvueluita.

Vanhustenhoidon kriisin syvyys ei voi olla enää kenellekään epäselvä. Siksi siihen pitää tarttua kovalla kädellä myös Helsingissä. Palveluasumisen minimihenkilöstömitoitus on nostettava 0,7:ään. Palveluasumispaikkoja tarvitaan lisää, ja kotihoidon kehittämiseen pitää satsata tuntuvasti. Kaupungilla on vastuu ihmisten hyvästä hoidosta. Parhaiten kannamme vastuumme, kun rakennamme aiempaa vahvemman verkon kaupungin omia palveluita.

Hyviä palveluita ei synny ilman ammattitaitoisia ja motivoituneita työntekijöitä. Osaava henkilöstö onkin yksi arvokkaimmista asioista, joita Helsingillä on. Siksi meidän täytyy tehdä kaikkemme oikeudenmukaisen palkkauksen eteen. Monien ammattiryhmien palkat ovat kohtuuttoman pienet Helsingin elinkustannuksiin nähden tai ne eivät vastaa työn vaatavuutta. Näiden palkkojen korjaaminen on tärkeää, kun palkkakehityssuunnitelmaa jatketaan. Myös sukupuolten tasa-arvon toteutuminen palkkauksessa pitää varmistaa.

Hyvät valtuutetut.

Ilmastonmuutoksen torjunta on yksi kaikkein tärkeimmistä tavoitteista tulevana vuonna. Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman hyväksyminen on hyvä alkua, mutta sen toteuttaminen vaatii konkreettista työtä ja resursseja. Tulevana vuonna meidän täytyy panna suunnitelmallisesti päästövähennystavoitteita täytäntöön. Ilmastonmuutoksen ohella meitä uhkaa lajinkato. Helsingin alueella elää paljon uhanalaisia lajeja, minkä vuoksi meillä on suuri vastuu luonnon monimuotoisuuden suojelemisesta. Ilmaston- ja luonnonsuojelun pitääkin näkyä tulevassa budjetissa ja kaikessa kaupungin toiminnassa.

Hyvät valtuutetut.

24.4.2019

Me Vasemmistoliiton valtuutetut jaamme kaupunkistrategian tavoitteen, että Helsinki on maailman toimivin kaupunki. Toimivuutta ei ole vanhus-ten makuuttaminen märissä vaipoissa eikä se, että pienet lapset pako-tetaan istumaan bussissa tunteja päivässä. Sen sijaan toimivuutta on, että kaikki päätökset tähtäävät jokaisen kaupunkilaisen tasa-arvoiseen hyvään elämään. On arvovalinta, haluammeko kerätä voittoja kaupun-gin kassaan ja alentaa veroja vai pitää hyvää huolta jokaisesta helsinki-läisestä. Vasemmistoliiton kanta on yksiselitteinen: ihminen on tärkein.

Ledamoten Månsson

Ärade ordförande, bästa fullmäktige.

Den ekonomiska tillväxten har varit god i några års tid, men väntas både internationellt och i hemlandet avta i år och nästa år. Lyckligtvis har Helsingfors en god utgångspunkt inför den utmaningen, eftersom de senaste årens bokslut uppvisat stora överskott, ja, med tanke på alla de behov som skulle ha funnits, rentav lite i överkant, överskott. Ifjol var det något mindre än året innan, men ändå 386 miljoner, nästan 200 över budgeten.

Muutama kysymysmerkki ensi vuotta ajatellen. Tuleeko väestönkasvu viime vuoden hidastumisen jälkeen jälleen kiihtymään? Miten työllisyys tulee kehittymään hitaamman talouskasvun aikana? Mitkä tulevan uu-den hallituksen linjanvedot tulevat olemaan yleisellä tasolla ja erityisesti suhteessa Helsinkiin ja muihin suuriin kaupunkeihin? Kaupungin pitää tietysti vaikuttaa seuraavan hallituksen ohjelmaan.

Investeringsstakten förblir under de kommande åren hög, inte minst i stadskoncernens dotterbolag. Tänk bara på Kronbroarna med snabbspårväg, Spårjokern, Helens investeringar i ny, miljövänligare värmeproduktion, och så vidare.

Ordförande.

Det är från SFP:s perspektiv lätt att hitta några prioriteringar som bör beaktas i den fortsatta budgetberedningen. Om antalet barn i skolåldern, och framför allt småbarnspedagogiken, inte ökar riktigt i samma takt som hittills ges en god chans att satsa på kvalitet vid sidan av kvantitet. Mer behörig personal som har mer tid för barnen och de unga. Vi har ändå den uppfattningen att antalet svenskspråkiga barn inte minskar, varför det behövs fler svenska daghemsplatser, särskilt i centrum. För att trygga behörig personal krävs sist och slutligen högre

24.4.2019

löner. SFP har dessutom föreslagit en satsning på fler personalbostäder.

Arvoisa puheenjohtaja.

Kun sote-uudistus nyt on vähintäänkin hyödyllisellä hengähdystauolla, kaupungilla on mahdollisuus parantaa omaa sosiaali- ja terveydenhoitoaan. Lyhentää jonoja terveyskeskusten lääkärivastaanotoille ja hammashoitoon, turvata vanhusten hoidon ja kotihoidon laatu sekä parantaa lastensuojelua, koulujen oppilashuoltoa, lasten ja nuorten mielenterveyspalveluja också på svenska. Koulutuskaupunkina Helsingin pitää tarjota enemmän harjoittelupaikkoja kaikilla aloilla ja erityisesti hoidon parissa, jotta täällä koulutetut pysyvät Helsingissä.

Ärade ordförande.

SFP efterlyser dessutom större satsningar på integration av invandrare, på båda nationalspråken, förstås. Utländska utexaminerade ända upp till doktorsnivå bör erbjudas intensiva språkkurser och andra tjänster för att de ska stanna här. Vi håller på att förlora dem nu. De papperslösa bör ägnas särskild omsorg, inte minst inom social- och hälsovården. Global Clinic-verksamheten bör tryggas, och frågan är ju om det rentav finns papperslösa vars barn inte nu går i dagis och skola. Det måste åtgärdas.

Puheenjohtaja.

RKP:n ryhmä haluaa nähdä suurempia satsauksia yleisten alueiden, kuten puistojen, torien ja juna-asemien, turvallisuuteen ja viihtyvyyteen. Investointien joukossa haluamme nähdä enemmän urheilu- ja vapaa-ajan tiloja, mutta jo sitä ennen täytyy saada selvyys Pirkkolan hallin käytöstä. Uuden upean Oodimme resursointi pitää turvata ilman että muut kirjastot joutuvat kärsimään. Tästähän me puhuimme jo aikaisemmin tänä iltana.

SFP vill, sist men absolut inte minst, också satsa mer på jämlikhet, genom att motverka segregation, med hjälp av positiv diskriminering, och på jämställdhet, med hjälp av konsekvensbedömningar i en så tidig fas som möjligt. Konsekvensbedömningar som sedan faktiskt beaktas i besluten.

Tässä muutama RKP:n priorisointi seuraavan vuoden budjettia ajatellen.

24.4.2019

Valtuutettu Hyttinen

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Nousukausi on hiljalleen päättymässä. Talouskasvu on selvästi hidastunut parin vuoden takaisista huippuluvuista ja on hiipumassa entisestään seuraavan 2 vuoden aikana. Keski-Euroopasta kuuluu huolestuttavia uutisia. Saksan talouskasvu on hyytymässä euroalueen hitaimmaksi Italian jälkeen, ja taantumien riski on todellinen. Tämä vaikuttaa myös Suomen ja Helsingin tulevaisuudennäkymiin.

Perussuomalaisten talouspolitiikan lähtökohtana on kansallinen etu ja sisäinen oikeudenmukaisuus niin valtakunnanpolitiikassa kuin kaupungin tasolla. Kansallinen edun nimissä ajamme suomalaisten etua, emme politiikkaa, joka on ristiriidassa suomalaisten ja suomalaisen yhteiskunnan edun kanssa. Jotta sisäinen oikeudenmukaisuus toteutuisi, Helsingin tulee olla kaupunki, jonka jokainen suomalainen voi kokea olevan hänen asiallaan ja jossa vallitsee vahva yhteenkuuluvuuden tunne.

Erityisesti talouden heikentyessä talouspolitiikan tulee olla entistäkin vastuullisempaa. Talouden epävarmuustekijät tulee huomioida ja lähestyvään taantumaan varautua. Sipilän hallituksen sote-hankkeen kaatuminen esti todennäköisen välittömän katastrofin, mutta sosiaali- ja terveydenhoidossa havaittuihin ongelmiin ja kustannusten kasvuun on reagoitava. Laadukkaat ja oikea-aikaiset palvelut tulee taata erityisesti niille suomalaisille, jotka ovat veroja tähän yhteiskuntaan maksaneet ja hyvinvointimme rakentaneet. Vanhusten hoivapalveluiden häpeälliseen tilaan onkin puututtava välittömästi. Ilmaispalvelujen tarjoaminen laittomasti maassa oleville sen sijaan on lopetettava, ja kaupungin on ryhdyttävä toimenpiteisiin vetovoimatekijöiden poistamiseksi, laittomasti maassa olevien kotiuttamiseksi ja turvallisuustilanteen parantamiseksi.

Helsingissä asuminen on erittäin kallista, ja asumisen kustannuksia onkin pyrittävä laskemaan. Kiinteistövero on pidettävä alarajalla jatkossakin, ja erityisesti kaupungin omaa vuokra-asuntotuotantoa on lisättävä. Helsinki tulee pitää houkuttelevana niin yrityksille kuin työntekijöille mahdollistamalla sujuvat, nopeat liikenneyhteydet kaikilla liikkumismuodoilla. Joukkoliikenteen käyttöön tulee kannustaa yhteyksiä parantamalla, ei autoilijoita kurittamalla. Yhteistyötä naapurikuntien kanssa tulee lisätä ja löytää keinot liikennehankkeiden kustannusten pitämiseksi kurissa, jottei jokaisen suuren liikennehankkeen kustannusarviota enää tulevaisuudessa ylitettäisi sadoilla miljoonilla euroilla.

24.4.2019

Kaupungin tulee harjoittaa vastuullista ja pitkäjänteistä ilmastopolitiikkaa, jonka keskiössä on kohtuuhintainen energiantuotanto mahdollisimman pienin kokonaispäästöin. Huoltovarmuuden näkökulmasta on tärkeää varmistaa energiantuotannon omavaraisuus säästä ja vuodenaajasta riippumatta. Hätiköityihin ratkaisuihin ei tule ryhtyä, vaan eri vaihtoehdot on tutkittava huolella. Nykyisten voimalaitosten ennenaikainen alasajo ennen käyttöikänsä loppua ei ole taloudellista eikä kestävä ympäristöpolitiikkaa – etenkään hiilen korvaaminen biomassan polttamisella – vaan heikentää tulevaisuuden investointimahdollisuuksia sellaisiin energialähteisiin, jotka ovat oikeasti päästöttömiä eivätkä ainoastaan paperilla.

Uusien rakennushankkeiden hiilijalanjälki koko prosessin osalta on selvitettävä, niin kuljetusten kuin hankkeessa käytettävien materiaalien tuotannon osalta. Sekä hankkeiden päästöt, muut ympäristövaikutukset että kustannukset on selvitettävä huolellisesti etukäteen. Sellaisiin rakennushankkeisiin, joiden aiheuttamat kokonaispäästöt ovat muihin vastaaviin hankkeisiin verrattuna kohtuuttoman suuret, ei tule ryhtyä. Tästä syystä esimerkiksi Malmin lentokentälle rakentamisesta tulisi luopua.

Kiitos.

Valtuutettu Peltokorpi

Anteeksi, puheenjohtaja.

Jäin ajatuksissani kuuntelemaan.

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät kanssavaltautetut.

Käymme ensi vuoden budjetin lähetekeskustelua erittäin kiinnostavana ajankohtana. Eduskuntavaalien melko tasaisesta tuloksesta johtuen emme pysty vielä ennakoimaan täysin, millainen hallitus maahamme saadaan ja mitä se tulee linjaamaan hallitusohjelmassa ja mitä päätöksiä tehdään ensi syksynä eduskunnalle annettavassa ensi vuoden budjetissa kuntien rahoituksesta ja kuntapalveluista. Valtiovallan tekemät päätökset vaikuttavat siihen, millaisessa ympäristössä ja millaisen lainsäädännön puitteissa järjestämme palveluja. Esimerkiksi vaalien suurimman puolueen demarien ennen vaaleja antamat lupaukset lisäisivät toteutuessaan merkittävästi kuntien velvoitteita, ja Helsingin pitäisikin vaatia, että valtio rahoittaa uudet velvoitteet, mikäli sellaisia säädetään. Kaupungin pitää vaikuttaa myös aktiivisesti muutoinkin hallituksen ohjelmaan.

24.4.2019

Tulevan lisäksi mennyt vaikuttaa näkymäämme. Kaupungin on jatkettava sote-palveluiden kehittämistä, vaikka sote-uudistuksen valmistelu kariutui vaalikauden loppuessa. Saamme valtuutettuina jatkuvasti viestejä vanhustenhoidon ongelmista, kotihoidon työntekijäpulasta, vammaisten palveluiden puutteista ja myös palveluiden ulkopuolelle jäämisestä ja huonosta kohtelusta. Toisaalta meille tulee palautetta myös siitä, että moni on saanut erittäin hyvää hoitoa ja palveluita. Hyvä palaute ei peitä sitä, että on kestänyt, että kaikki ikääntyneet, toisten avustusta täysin riippuvaiset ihmiset eivät saa ihmisarvon mukaista hoitoa. Budjettia laadittaessa on huolehdittava siitä, että kaupunki takaa hyvän hoivan ikääntyneille helsinkiläisille.

Keskustan valtuustoryhmän mielestä ensi vuoden budjetin erityisenä painopisteenä on oltava lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäisy. Yksi tapa ehkäistä syrjäytymistä on huolehtia siitä, että esimerkiksi kulttuuri-, kirjasto-, liikunta- ja nuorisopalveluja on saatavilla kaikilla kaupungin alueilla. Myös perusopetuksen hyvistä toimintaedellytyksistä, muun muassa riittävästä määrärahoista oppikirjahankintoihin, ja avustajaresursseista on huolehdittava. Kaupungin on taattava myös, että varhaiskasvatuksen ja koulutuksen toimitilat ovat turvallisia ja terveellisiä. Budjettiin olisi varattava ennalta sitomaton raha kiireellisiin kosteusvaurio- ja sisäilmaongelmakorjauksiin, jotta tarvittavat toimenpiteet voidaan aloittaa viivyttelemättä.

Keskustan valtuustoryhmä oli viime vuonna budjetin lähetekeskustelussa erityisen huolissaan siitä, miten kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan budjetti riittää Oodin avauduttua. Nyt olemme iloksemme todenneet, että Oodi on ottanut paikkansa kaupunkilaisten sydämissä. Samalla sen menestys on tarkoittanut sitä, että kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan budjetti on todella tiukalla ja henkilöstö joutuu venymään äärirajoilleen. Ensi vuoden budjettiin olisi löydettävä liikkumavaraa ja kirjastolle lisärahoitusta. Edellytämme myös, että kulttuuritoimijoille ja taiteen perusopetukseen myönnettäviä avustuksia lisätään. Musiikkiopistojen ja kuvataidekoulujen lukukausimaksut ovat nousseet jo niin kalliiksi, että lapset ja nuoret ovat eriarvoisessa asemassa harrastusmahdollisuuksien suhteen, ja kulttuuritoimijoiden avustuksia jaettaessa uusia toimijoita on vaikea saada avustusten piiriin, kun jaetaan niukkuutta.

Arvoisa puheenjohtaja.

Haluamme kehittää Helsinkiä kaupunkina, jossa syödään turvallista ja terveellistä ruokaa. Esitämme, että kaupunki lisää järjestämässään joukkoruokailussa kotimaisen ja luomuruoan osuutta ensi vuonna. Hiilijalanjälkeä pienentäisimme samalla korvaamalla joukkoruokailuissa

24.4.2019

käytettävän riisin kotimaisella ohralla tai perunalla. Ilmastönäkökulmia on kehitettävä laajasti kaupungin toiminnassa, muun muassa rakentamis- ja korjaustoiminnassa.

Helsingissä on viime vuosina panostettu erityisesti pyöräilyyn ja kävelyyn liikkumismuotoina. Kaupunkipyöräjärjestelmää on laajennettu, ja mielestämme sitä pitää laajentaa jatkossa myös edelleen. Esitimme jo viime vuonna ja esitämme nyt uudelleen, että kaupunki selvittäisi myös mahdollisuutta järjestää metro- ja lähijuna-asemille vartioidut tai valvotut säilytystilat omille pyörille.

Arvoisa puheenjohtaja.

Helsingin on lisättävä sosiaalista työllistämistä. Kaupungin hankinnoissa olisi tuettava aiempaa selvemmin kotimaista osaamista ja kannettava vastuuta työnantajana työllistämällä vammaisia ja osatyökykyisiä helsinkiläisiä. Kaupungin pitää myös kannustaa myös yrittämään ja työllistämään.

Alkuvuoden aikana palautetta on tullut runsaasti varhaiskasvatuksesta. Monet helsinkiläiset vanhemmat ovat kertoneet joutuneensa siirtämään vanhempain- tai hoitovapaalta töihin paluuta, koska lapselle on osoitettu päivähoitopaikka kohtuuttoman matkan päästä kotoa. Päiväkotinvestointeihin on saatava vauhtia, jotta lapset pääsevät lähipäiväkoteihin kaikkialla kaupungin alueilla. Maksuttoman varhaiskasvatuksen maksumiehinä eivät arjen haasteiden lisääntymisen ja päiväkotien tupakan täyteen ahtamisen muodossa saa olla lapset ja perheet arjen hankaloitumisena.

Helsinki lopettaa kotihoidon tuen kuntalisän maksamisen yli 2-vuotiaiden lasten vanhemmille viikon päästä. Viime vuonna budjettipäätöksen yhteydessä hyväksyttiin ponteni, jonka myötä valtuusto edellytti, että kuntalisän rajaamisen vaikutuksia seurataan laajasti ja selvitetään vapaaehtoisten työllistymistä tukevien toimien kohdistamista pitkään kotona lasta hoitaneille vanhemmille. Nämä selvitykset olisi esitettävä ennen ensi vuoden budjetista päättämistä. Kuntalisän leikkaaminen heikentää monen lapsiperheen taloutta. Lapsiperheköyhyys on vakava asia, johon myös kaupunginvaltuuston pitää etsiä ratkaisuja, ja esitämme siksi, että kuntalisä palautettaisiin ensi vuonna myös 2–3-vuotiaiden lasten perheille.

Valtuutettu Niinistö

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

24.4.2019

Sininen valtuustoryhmä tahtoo, että Helsinki panostaa ennen muuta turvallisuuteen, perheisiin ja pienyrittäjiin. Näistä lähtökohdista rakentuu toimiva kaupunki, ja niiden pohjalta on rakennettava myös ensi vuoden budjetti. Turvallisuus on perusoikeus. Tiettyjen kaupunginosien kohdalla tapahtunut turvattomuuden lisääntyminen tai vähintäänkin tunne turvattomuuden lisääntymisestä on tosiasia. Jokaisella tulee olla mahdollisuus liikkua Helsingissä turvallisesti vuorokaudenajasta ja kaupunginosasta riippumatta. Edelleen lastensuojeluun ja perheväkivaltaa kohdanneiden ihmisten turvataloihin on lisättävä määrärahoja.

Maahanmuuttajien kotouttaminen on koko Suomelle mutta erityisesti Helsingille kauniisti sanottuna suuri haaste, johon tarvitsemme tehokkaita toimenpiteitä. Tavoitteena on olla maahanmuuttajien mahdollisimman pikainen integroiminen suomalaiseen yhteiskuntaan suomalaisen lainsäädännön, kulttuurin, tapojen omaksumisen sekä suomen kielen opiskeleminen. Sininen valtuustoryhmä tahtoo, että Helsinki ei tarjoa laittomasti maassa oleville ylimääräisiä palveluja ja että se osaltaan pyrkii päättäväisesti vähentämään laittomasti maassa olevien määrää.

Arvoisa puheenjohtaja.

Kodista kaikki lähtee. Helsingin on oltava perhemyönteinen kaupunki. Siksi perheiden tarvitsemia peruspalveluja tulee kehittää niin, että päiväkodit, koulut, terveyskeskukset kuin myös kirjastot ja liikuntapaikat löytyvät läheltä. Kotona lastaan hoitavien äitien ja isien arkea on tuettava. Esimerkiksi Helsinki-lisä pitää säilyttää. Edelleen sininen valtuustoryhmä korostaa toimenpiteitä nuorten syrjäytymisen, koulukiusaamisen ja yksinäisyyden ehkäisemiseksi. Helsingin on oltava aktiivisesti mukana esimerkiksi harrastustakuussa, jossa jokaiselle lapselle, jokaiselle nuorelle pyritään saamaan yksi hyvä harrastus, vähintään. Perheistä huolehtiva kaupunki pitää luonnollisesti hyvää huolta myös ikääntyneistä, ja siksi kotihoitoon ja vanhuspalveluihin on suunnattava riittävästi resursseja. Hyvään hoitoon vaaditaan lisää tekeviä käsiä. Lisäksi kaupungin tulee tukea niitä ihmisiä, jotka hoitavat läheistään kotona. Omaishoitajien taloudellinen toimeentulo, jaksaminen ja palveluihin pääsy on turvattava.

Jotta kaikkeen tähän hyvään riittäisi resursseja, talouskasvu ja työllisyyden parantuminen on saatava jatkumaan myös tulevina vuosina. Kaupungin kannattaa siksi panostaa etenkin pienyritysten ja uusien startup-yritysten toimintaedellytyksiin esimerkiksi tarjoamalla edullisia toimistotiloja ja ylläpitämällä helposti saavutettavia yrittäjäpalveluita ja -verkostoja.

24.4.2019

Arvoisa puheenjohtaja.

Lopuksi haluan vielä kerrata sinisen valtuustoryhmän vuoden 2020 budjetin tärkeimmät painopisteet. Turvallisuuden takaaminen, Helsinki-kuntalisä, omaishoitajien tukeminen sekä pienyrittäjyyden edistäminen.

Valtuutettu Saxberg

Arvon puheenjohtaja. Arvon valtuutetut.

Vuoden 2020 talousarviota lähdetään valmistelemaan vakaalta talouspohjalta. Lähtökohdat kuluvan vuoden budjetille olivat samankaltaiset. Kaupungin tilikauden tulos vuodelta 2018 oli lähes 200 miljoonaa euroa talousarviota parempi. Veroprosenttia laskettiin, mutta siitä huolimatta verotulot kasvoivat arvioitua enemmän. Tämä johtuu työn määrän lisääntymisestä ja palkkojen noususta. Ennusteen mukaan työllisyystilanne paranee ja palkkataso nousee entisestään. Kaupunki tulee saamaan entistä suuremman verotuoton edelliseen vuoteen verrattuna. Veroprosenttia on varaa edelleen laskea. Kuitenkin kaupungilla on oltava säästöjä pahan päivän varalle, jotta kaupunki voi ylläpitää kestävää kasvua. Suomennettuna tämä ei tarkoita sukan varteen säästämistä tai kaupunkilaisten palveluista leikkaamista. Kasvun turvaaminen tarkoittaa käytettävissä olevien varojen investoimista järkevällä tavalla. On hienoa, että kaupunkistrategiassa on selkeät tavoitteet toimialoittain eriteltynä. Ensi vuoden talousarvioon kirjattaviin konkreettisiin toimenpiteisiin on vain rakennettava entistä selkeämmät mittarit.

Väestöryhmien ja alueiden hyvinvointierot ovat Helsingin suurimpia ongelmia. Koulutuksellinen ja tulotasoihin perustuva eriarvoistuminen vaatii kohdennettuja toimia etenkin kaupunkiympäristön toimialalla. Väestön ikääntymisen takia sosiaali- ja terveyspalvelujen kysyntä kasvaa. On hyvä, että Helsingillä on omavarainen ja toimiva sote-järjestelmä, jota ei edellisen kauden hallitus onnistunut kaatamaan. Nyt Helsingin on aika panostaa sote-palvelujen suunnitteluun, laatuun ja nopeuttaa perusterveiden kaupunkilaisten hoitoon pääsyä.

Strategian mukaan kaupungin keskeisin tehtävä on kestävän kasvun turvaaminen. Sen kannalta tärkeimmässä asemassa ovat lapset ja nuoret. Liike Nyt on sitä mieltä, että lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäisyyn on panostettava. Ilman opiskelupaikkaa jääneistä peruskoulun päättäneistä on enemmän kuin vuosi sitten. Työn ja koulutuksen ulkopuolella on 6,6 % nuorista. Määrärahojen leikkaukset vuoden 2019 budjetissa kohdistuivat keskeisesti kasvatukseen ja koulutukseen. Kotihoidon tuen kuntalisä poistettiin yli 2-vuotiailta.

24.4.2019

Peruskoulujen ja lukioiden sekä ammatillisen koulutuksen yhteenlaskettu tuottavuustavoite saavuttaa 11 miljoonan euron säästöt. Se kuulostaa äkkiseltään hyvältä, mutta vaikutus on päinvastainen. Tämä tuottavuustavoite tarkoittaa kansan kielellä perus- ja toisen asteen opetuksessa tuntimäärien vähentämistä ja ryhmäkokojen kasvattamista. Lapset ja nuoret kärsivät mielialaongelmista ja tuntevat yksinäisyyttä. Lasten ja nuorten ongelmat ovat lisääntyneet etenkin ammatillisessa koulutuksessa, kun opettajien määrää ja lähiopetusta on vähennetty.

Liikunnan toimiala ja varsinkin liikuntapaikkarakentamisen määrärahoja on 2009-vuodesta saakka vähennetty systemaattisesti. Vain noin 15 % ammattikoululaisista ja lukiolaisista liikkuu vähintään tunnin päivässä. On kiitettävää, että kaupunki on käynnistänyt asianmukaisen liikkumisohjelman. Nyt Helsingillä ei kuitenkaan olekaan varaa investoida uusiin liikuntapaikkoihin. Kaupunkilaisten hyvinvointiin liittyvät leikkaukset ovat perusteltavissa silloin kun talous on kireä ja yritysten kautta ei ole mahdollista paikata kunnallisten palvelujen puutteita. Helsinki kuitenkin kuokoistaa vakaan talouden takia.

Kotihoidon tuen kuntalisän leikkaus on peruutettava. Varhaiskasvatuksen ja peruskoulun ryhmäkokoja pitää pienentää sekä lähiopetuksen ja opettajien määrää lisätä niin perus- kuin toisella asteella. Liikunnan määrärahoja on lisättävä siten, että jokaisella lapsella ja nuorella on ainakin yksi harrastus. On varmistettava riittävät resurssit kasvatukseen, koulutukseen ja liikunnan toimialoille. Panostetaan sellaiseen kasvuun, joka lisää kasvua.

Lopuksi. Liike Nyt -valtuustoryhmän keskeisiin periaatteisiin kuuluu päätösten tekeminen yhdessä helsinkiläisten kanssa. Valtuutettujen tärkeä tehtävä on tarjota tietoa valtuuston toiminnasta ja kuunnella kaupunkilaisten mielipiteitä. On ilahduttavaa, että Helsinki on ottanut käyttöön osallistuvan budjetoinnin ja stadiluotsit ja tähän osallisuuteen panostetaan. Tilastoja ja tuloksia tyytyväisyydestä näihin toimenpiteisiin ei vielä ole saatavilla, mutta liikkeen vaikuttajaverkostoon kuuluvien mielestä kaupunkilaisten päätöksenteon läpinäkyvyydessä ja asukkaiden kuulemistilaisuuksien oikea-aikaisuudessa, saavutettavuudessa ja vaikuttavuudessa on vielä parantamisen varaa.

Valtuutettu Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät kaupunginvaltuutetut.

24.4.2019

Taloustilanne on kohtuullinen, työllisyys on parantunut merkittävästi ja lainakantaa on saatu laskettua. Kuitenkin ikärakenteen vinouma on osaltaan johtanut valtion rakenteelliseen alijäämään, joka ikärakenteen jatkaessa heikentymistään uhkaa muodostua yhä vaikeammaksi ongelmaksi. Syntyneiden lasten määrän lasku on erittäin vakava asia, koska jo aikaa suomalaisia lapsia on syntynyt liian vähän. Ihmisten elämänusko, oman perheen ja oman kansakunnan arvostus ei ole riittävän suurta.

Kristillisdemokraatit kannattaa 2–3-vuotiaiden Helsinki-lisän palauttamista. Kaupunki tarvitsee kaikkien työpanosta. Rakennetyöttömyys on saatava alas, työnteon ja aloitteellisuuden tulee aina olla kannattavaa, ja kaikilla tulee olla mahdollisuus kohtuulliseen toimeentuloon. Asumisen hintaa tulee saada merkittävästi laskettua. Tämä maa tarvitsee uudistuksen, joka johtaa tähän kaikkeen. Tarvitsemme kannustavan perusturvan, vähintään jonkin muunnelman kristillisdemokraattien esittämästä mallista.

Kristillisdemokraattien valtuustoryhmän vakiintunut linja on ollut se, että talouden voimavarojen lisääntyessä nuo voimavarat jaetaan palveluiden parantamisen, lainojen vähentämisen ja verotuksen keventämisen kesken. Jos käytämme parantuneesta taloustilanteesta noin kolmanneksen palveluiden parantamiseen, etenemme maltillisesti, emmekä ole vaikeuksissa sittenkään, kun talous kääntyy huonompaan suhdanteeseen. Noin kolmanneksen käyttäminen lainakannan vähentämiseksi luo meille pelivaraa tulevaisuutta varten, ja noin kolmanneksen käyttäminen verojen ja maksujen alentamiseen antaa merkittävän osan parannuksesta asukkaille, mikä edistää kulutuskysyntää, mikä puolestaan edistää työllisyyttä ja on kaupungin kannalta erinomaista.

Kristillisdemokraatit kannattaa kaupungin maltillista kasvua, mikä vaatii merkittävästi satsauksia myös kunnallistekniikkaan. Me emme kannata yletöntä kasvua. Asenteella on merkitystä talousarviota laadittaessa. Kun poliittisina päättäjinä teemme päätöksiä, on tärkeää, että me muistamme käyttävämme veronmaksajien rahoja. Meidän on käytettävä rahoja säästeliäästi ja lähinnä vain tarpeelliseen. Kerskakulutusta on vältettävä. Omilla rahoillaan kukin saa sitäkin harjoittaa, mutta ei suuressa määrin yhteisillä rahoilla. Voimavarat tulee siis keskittää ihmisten tarvitsemiin palveluihin. On pidettävä huolta, että meillä on hyvät sosiaali- ja terveystalvet. On tärkeää, että meillä on riittävät kasvatus- ja koulutustalvet, jotka valmistavat lapset yhä tietoteknistyvään maailmaan. Myös korjausvelkaa on vähennettävä ja sisäilmaongelmat saatava kuriin. Kaupungin kohtuullisen hyvä taloustilanne antaa tähän hyvät edellytykset. Eikä vapaa-ajan ja kulttuurin merkitystäkään tule väheksyä, mutta talvet tulee pyrkiä toteuttamaan kustannustehokkaasti.

24.4.2019

Emme pidä hyvänä sitä Helsingin päätöstä, että toimiva voimalaitos ajetaan alas kesken käyttökänsä laskennallisten hiilidioksidipäästöjen vähentämiseksi, jos se ei edes todellisuudessa vähennä oikeita päästöjä. Se on kallis päätös. Kannatamme siis maltillista, säästäväistä ja olennaiseen satsaavaa budjetointia.

Kiitos.

Valtuutettu Aro

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Helsinki mittaa toimintansa onnistumista useilla eri muuttujilla. Yksi niistä mittaa koettua hyvinvointia. Sen perusteella helsinkiläisistä vain hieman yli puolet kokee elämänlaatunsa hyväksi. Helsingin tärkein tehtävä on hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, mutta se ei näytä onnistuvan siinä riittävän hyvin. Talousarvio on tärkein työkalumme kaupunkilaisen hyvinvoinnin ja hyvän arjen edistämiseksi. Hyvinvoinnin edellytykset luodaan laadukkaalla kasvatuksella ja koulutuksella, alueiden eriarvoistumista vähentävällä asuntorakentamisella ja riittäväillä sosiaali- ja terveyspalveluilla. Tämä kaikki vaatii oikein mitoitettuja ja kohdennettuja taloudellisia resursseja, joiden jakamisessa tulee huomioida myös päätösten sukupuoli- ja yhdenvertaisuusvaikutukset eli se, keihin ja mihin ihmisryhmiin tehdyt päätökset osuvat.

Tästä näkökulmasta haluamme nostaa keskusteluun erityisesti sosiaali- ja terveyspalveluiden sekä kasvatuksen ja koulutuksen määrärahat. Sosiaali- ja terveyspalveluiden ytimessä on kysymys hoivasta. Hoiva on työvoimaintensiivistä työtä, jonka keskiössä on ihmisen kohtaaminen. Ilman riittäviä käsipareja hyvä hoiva ei voi toteutua, eikä hoivaa voida siksi tehostaa loputtomiin. Helsinki on kuitenkin toistuvasti asettanut tuottavuustavoitteen koskemaan myös sosiaali- ja terveystoimialaa. Tämä pakottaa toimialan työntekijät mahdollittoman tilanteen. Usein korkean ammattietiikan omaavat, matalasti palkatut sosiaali- ja hoiva-alan työntekijät tekevät työnsä venymällä yhä pidemmälle oman jaksamisensa kustannuksella. Kun aikaa tai resursseja ihmiskoh-taamisiin ei jää tarpeeksi, jaksaminen kuitenkin jossain vaiheessa loppuu. Nyt otsikoissa olleet laiminlyönnit vanhuspalveluissa eivät koske yksinomaan yksityisiä palveluita. Heikentynyt hoivan taso ja hoiva, joka jää saamatta tai viivästyy johtuen henkilöstön aliresursoinnista, ovat todellisuutta myös Helsingin omissa palveluissa.

Nyt kun sote-uudistus kaatui, Helsingillä on ainutlaatuinen kehittää sen alkuperäisiä tavoitteita hoivaan pääsyn nopeuttamisesta ja laadukkaan

24.4.2019

hoivan yhdenvertaisesta saatavuudesta. Hoitoon tulee Helsingissä päästä ajoissa ja ilman kohtuuttomia jonoja. Tämä ei nyt täysin toteudu. Lääkärin kiireettömälle vastaanotolle piti vuoden 2018 lopussa jonottaa 16 vuorokautta, kun tavoite on 10. Lääkäreitä ei ole tarpeeksi, ja tätä ratkotaan Helsingissä nyt palveluseteleillä. Kaupungin on kuitenkin pystyttävä etsimään myös pysyviä ratkaisuja, silloinkin kun ne edellyttävät taloudellisia resursseja.

Vastaavasti palveluiden saatavuutta tulee vahvistaa erityisesti lastensuojelussa ja vanhuspalveluissa. Tämän vuoden ennusteen mukaan lastensuojelun ylityspaine on jälleen yli 11 miljoonaa euroa. Tämä on toistuva tilanne, joka kohtuu lastensuojelun kroonisesta aliresursoinnista. Resursseja on yhä liian vähän, erityisesti ehkäisevässä työssä ja varhaisen vaiheen tuessa. Lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäisyn kannalta elintärkeät resurssit tulee turvata paitsi perhepalveluissa ja lastensuojelussa myös varhaiskasvatuksessa ja peruskoulussa. Riittävän pienet ryhmäkoot, pätevä henkilökunta, asianmukaiset ja terveelliset tilat sekä koulupsykologien ja opinto-ohjaajien tuki yhdessä myönteisen erityiskohtelun määrärahojen kanssa ovat tärkeitä työkaluja eriarvoistumisen vastaisessa työssä. Tähän liittynen Feministinen puolue on tehnyt talousarvioaloitteen nuorten harrastamisen tukemiseksi 5-vuotialle tarjottavan harrastussetelikokeilun kautta.

Kysymykseen niin kasvatuksen ja koulutuksen kuin sosiaali- ja terveystoimialan rekrytointiongelmista liittyy tietysti kysymys palkoista. Meidän on taattava, että kaupungin työntekijöiden palkka on heidän koulutuksensa, ammattitaitonsa ja kokemuksensa tasolla. Helsingissä tehdyt palkankorotukset vuodelle 2019 ovat hyvä askel eteenpäin, mutta ne eivät riitä. Pidämme tärkeänä, että talousarviossa vastataan sote-alan työvoimapulaan myös alan pienimpiä palkkoja nostamalla erityisesti työvoimapulasta kärsivissä tehtävissä.

Lopuksi nostamme esiin kysymyksen ilmastonmuutoksesta. Vaikka kaupungilla on nyt tuore ilmastostrategia ja tavoitteena hiilineutraalius vuoteen 2035 mennessä, ei päästöjen vähentämistavoite ole edennyt riittävässä tahdissa. Miksi näin on, tulee tunnistaa ja huomioida myös riittävässä määrärahoissa talousarviossa. Ilmastonmuutoksen seurauksia kantavat ennen kaikkea nuoret, jotka eivät ole tässä valtuustosalissa tekemässä päätöksiä. Siksi nuorten omiin ilmastoprojekteihin ja hankkeisiin sekä järjestöjen ilmastonmuutosta hillitsevään työhön tulisi osoittaa talousarviossa erillinen määräraha.

Lopuksi Feministinen puolue toivoo, että se voi olla mukana neuvottelemassa talousarviosta ja budjetista vuodelle 2020. Demokraattisen päätöksenteon kannalta on ongelma, että osa valtuustoryhmistä ei ole

24.4.2019

mukana neuvottelemassa talousarvion sisällöstä, mutta niiden odotetaan silti hyväksyvän neuvoteltu lopputulos. Strategianeuvotteluihin löytyi aikoinaan hyvä, ryhmien väliset voimasuhteet huomioiva kompromissi. Toivomme, että myös talousarvion suhteen Helsingin kaupungin päätöksenteossa nähdään tulevaisuudessa muutos demokraattisempaan suuntaan.

Valtuutettu Pennanen

Kiitos paljon, puheenjohtaja. Hyvät kollegat.

Hienoa nähdä teidän täällä. Tätä taloudesta niin talouden perusta on yleisesti ottaen työnteko, ja meillä tämä työttömyys 9,3 % viime vuoden lopussa, niin se on aivan liian korkealla tasolla. Tässä tarvittaisiin nyt ensisijaisesti valtion taseisia uudistuksia, eli tämä passiivimalli, joka on perusturvalle, pitäisi lopettaa, ja tarvittaisiin automaattinen perustulo. Se on nyt ongelma, että vähävaraiset ihmiset eivät voi perustaa yrityksiä, eivät voi opiskella osa-aikaisesti, eivät voi tehdä osa-aikaisesti työtä, vaan menettävät tuen ainakin väliaikaisesti. Automaattinen perusturva mahdollistaisi sen, että vähävaraisetkin pystyvät työllistymään ja perustamaan yrityksiä. Sitten tämä yritysverotus voitaisiin uudistaa niin, että jos yritys tekee voittoa ja se käyttää sen voiton investointeihin työllisyyteen, ei tarvitse maksaa yhteisöveroa, mutta sen sijaan kun yrityksestä otetaan rahaa ulos, siitä maksetaan normaalin ansiotuloprogression mukaan eli paljon enemmän kuin nyt.

On iso ongelma, että vain 46 % kaupunkiin muuttaneista ulkomaalaisista on töissä. Tämä on ihan käsittämättömän alhainen luku oikeasti, että nyt pitää saada niille maahanmuuttajille työlupia, oli turvapaikanhakija tai joku muu status. Tarveharkinta ehdottomasti pois. Sitten ilman opiskelupaikkaa jääneiden peruskoulun päättäneiden osuus oli kasvanut 40 %, 5,6 %:iin, ja tämä on tosi huolestuttavaa, että täällä nuoria jää ilman koulutusta. Eli maksuton toinen aste tarvitaan ehdottomasti.

Viennin suhteen täällä on edelleen se tilanne, että pk-yritykset arkailevat ulkomaille menoa ja markkinointia siellä, eli me tarvitsisimme mentoreita, jotka ovat tehneet menestyvää bisnestä ulkomailla ja osaisivat kertoa, missä kannattaa markkinoida, että miten saadaan se raha sieltä Suomeen.

Näitten päästöjen suhteen niin tosiaan meillä on edelleen Helsingissä paljon isommat päästöt kuin Tukholmassa per asukas esimerkiksi. Ne ovat aivan liian suuret. Minulla olisi tällainen hieno ehdotus, että me uudistetaan tämä koko homma. Meillä on Suomessa peruskalliossa

24.4.2019

uraania ja toriumia koko Euroopan energiatarpeisiin, eli me voisimme tehdä samaa kuin Norja: tuottaa sitä sähköä hyvin vähäpäästöisesti, viedä tuonne Keski-Eurooppaan, ja kotimaisella uraanilla ja toriumilla tuottaa puhtaasti, päästöttömästi myös ne ydinjätteet ? peruskallioon. Se olisi aivan loistava. Sama kuin Norja, paitsi että me tekisimme kaiken päästöttömästi. Nehän myyvät sitä fossiilista polttoainetta. Tämä olisi Suomen taloudelle aivan uskomaton juttu. Saataisiin biljoonan euron rahasto tännekin.

Sitten tästä Helsingin väestötilanteesta. Meillä muuttaa ihmisiä naapurikuntaan, maakuntaan, ja siihen vaikuttaa asumisen hinta aivan varmasti. Eli tähän nyt on tosi huono, koska olisi paljon ekologisempaa, jos ihmiset asuvat Helsingissä kuin jossain maakunnissa. Edelleen jätiin tuosta 6 000 asunnon tavoitteesta 20 %. Meidän pitäisi nyt tässä asuntohommassa oikeasti tehdä jotain radikaaleja juttuja, eli minä ehdotan tällaisia, että ylimääräinen sääntely pois sieltä. Sääntely pois eli yhteinäistetään tämä rakennussääntely ja nämä rakennuskortit EU-tasolle, niin että ulkomaiset rakennusyhtiöt voivat tulla tänne tekemään hommia ja rakentamaan sen meidän tavoitteemme täyteen joka vuosi, ettei siitä jäädä joka ikinen vuosi. Sitten taloyhtiöille oikeus päättää kaavoitettujen tonttien rakennusoikeuden lisäämisestä omalla päätöksellään. Nythän tämä on tehty Mellunmäessä, missä vanhat talot korvattiin uusilla, rakennusoikeus kolminkertaistettiin. Kaikki asukkaat saivat uudet kodit, täysin uudet kodit putkiremontin hinnalla. Aivan loistava juttu, eikä kaupungin tarvitse maksaa. Oikeasti annetaan asunto-osakeyhtiöiden päättää lisäkaavoituksesta, lisäneliöistä tonteilleen. Sitten voitaisiin myös sallia toimistojen muutto asunnoiksi esimerkiksi jos on vaikka 20 vuotta vanha talo tai joku tällainen vastaava kriteeri, jos ei sitä nyt ihan kaikille haluta antaa.

Yleisesti tästä taloustilanteesta. 2018 talouslukujen ja 2019 kehityksen perusteella näyttää siltä, että veroja voidaan laskea ensi vuonna, kuten myös ilahduttavasti valtuutettu Saxberg totesi. Eli minun mielestäni hyvin perusteltua on 1,1 prosenttiyksikön lasku nykytasosta. Samalla me voimme alentaa lainakantaa ilman että investoinneista tingitään. Toki halutaan sosiaali- ja terveystalouteen ja koulutukseen panostaa jatkossakin. Helsinki on Suomen työllisyyden ja kasvun veturi, eli taloudellisesti kannattava veronalennus antaa paljon lisää vetovoimaa Helsingille.

Kiitos.

24.4.2019

Valtuutettu Meri

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut

Milloin olemme viimeksi pysähtyneet oikeasti miettimään, mitä kaupungin tulee tehdä? Täällä on tänäänkin esitetty joukko palveluita ja toimenpiteitä, joihin Helsingin tulisi ryhtyä. Osa on tärkeitä, osa on vähemmän tärkeitä, osa on hyödyllisiä, osa on jopa haitallisia. Kun katsoo talouslukuja, kaupungin investointi- ja tulorahoitusprosentti on 124. Se on 50 prosenttiyksikköä enemmän kuin viime vuoden talousarviossa. Tämän lisäksi kassan riittävyys on viime vuoden alustavan tilinpäätöksen mukaan 86 päivää. Tämä on 36 päivää enemmän kuin on tavoite. Nämä molemmat kertovat osaltaan sitä raakaa dataa ja faktaa siitä, että Helsinki on hyvin vauras kaupunki. Nämä rahat on kerätty pääosin lähes kaikki verottamalla meidän kuntalaisiamme. Toisin sanottuna me olemme verottaneet enemmän kuin meidän olisi pitänyt. Nyt onkin takaisinmaksun aika. Helsingin tulee laskea kunnallisveroprocenttia ja lopettaa kassan paisuttaminen. Se jos mikä on oikeudenmukaista politiikkaa.

Maanmyyntitulojen osalta oli ilahduttavaa huomata, että viime vuonna oli olivat budjetoitua suuremmat. Mutta olemme edelleen pahasti jäljessä tavoitetta. Erityisesti ja ensisijaisesti Helsingin ulkopuolisten maa-alueiden myyntiä on vauhditettava. Samaan aikaan kun me omistamme suoraan maa-alueita ympäri Uttamaata aina Hangosta Hyvinkäälle, me maksamme puoli miljoonaa vuodessa Uudenmaan virkistysalueyhdistykselle siitä, että se hoitaa meidän puolestamme yhdistyksen omia maa-alueita. Kaupunki on viimeisen 4 vuoden aikana toki, niin kuin totesin, myynyt maita kaupungin ulkopuolelta 280 hehtaarin edestä eli noin 13,5 miljoonan euron edestä. Tämä on siis hyvä alku, mutta ei missään tapauksessa riittävä. Ylipäänsä on erittäin kyseenalaista, miksi Helsingillä on näin iso maasalkku, ollut jo näin pitkään, kun samaan aikaan me puhumme täällä, että miten meillä riittävät resurssit laadukkaisiin palveluihin. Laitetaan maat lihoiksi ja rahat palveluihin.

Ylipäänsä olen nyt 2 vuotta valtuutettuna toimiessani alkanut miettiä, onko meillä kykyä rationaaliseen päätöksentekoon silloin kun se koskee luontoa ja ympäristöä laajemmin vai olemmeko me antaneet tunteidemme vallata päätöksentekoa. Hitas on osa tätä isoa asumisen ja maankäytön kokonaisuutta, mutta siitä en aio sanoa sen enempää, koska hyvin valmisteltu valtuustoaloite on tulossa piakkoin käsitteilyimme.

Kaupungin tärkein resurssi ovat työntekijät. Samalla se on meidän suurin ja merkittävin menoerämme. Kaupungin henkilöstö kasvoi toissa

24.4.2019

vuodesta, mikä on mielenkiintoista. Tältä osin siis digitalisaatio ei aina-kaan lyhyellä aikavälillä ole onnistunut paikkaamaan sitä tarvetta ja sitä henkilöstöresurssia. Se itse asiassa varmaan olisi näin voinut tehdä, jollemme me olisi kaupunkistrategiassa sopineet siitä, että tuotannollis-taloudellisilla perusteilla ketään ei voida irtisanoa. Tämän kokoisessa megalomaanisessa toimijassa niin kuin Helsinki on sekä budjetiltaan että työntekijämäärältään on ihan uskomatonta ajatella, että samaan aikaan kun työn määrä vähenee ja digitalisaatio korvaa työtä, niin me emme voi työntekijöistä luopua. No joo, näin se on.

Liikuntapaikkarakentamisen osalta ollaan jääty kaupungin kasvusta jäl-keen niin kuin monien muidenkin palveluiden osalta. Mutta liikuntapaik-karakentaminen poikkeaa monista muista palveluista sen takia, että se hyödyttää kaikkia kuntalaisia. Liikkumattomuus on edelleen ja jopa kasvavissa määrin yksi tulevaisuuden suurimmista haasteistamme. Yleisiä varoja on järkevää käyttää sinne, missä ne tuottavat kaikista eniten. Tässä siteeraan valtuutettu Vuorjokea siitä, että tosiaan, ihmi-nen on tärkein.

Valtuutettu Muurinen

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Meidän bruttokansantuotteemme kasvun ennustetaan hidastuvan lähi-vuosina, mutta talouskasvua kuitenkin ennustetaan edelleen olevan. Vaalien aikaiset levottomat puheet rahan jakamisesta, useiden verojen korotuksista tai yritystukien poistamisesta kokonaan aiheuttavat kuiten-kin huolta Suomen talouskehityksestä. Toivottavasti tuleva hallitus kui-tenkin toimii vastuullisesti, perustaa toimintansa laskelmiin ja tietoon, jotta yritykset voivat edelleen työllistää suomalaisia ja helsinkiläisiä.

Väestön ikääntyminen on yksi tulevaisuuden haasteistamme, joka kas-vattaa erityisesti sosiaali- ja terveyspalvelujen menoja ja luo paineita ta-louden kestävyydelle pidemmällä aikavälillä. Helsingin eläkeikäisen vä-estön vuotuisen kasvun ennustetaan olevan yli 2 000 asukasta. Heistä muun muassa useat siirtyvät pois työterveyshuollon piiristä, mikä kas-vattaa julkisten palvelujen tarvetta. Eläkeikäisen väestön sisällä erityi-esti vanhimpien, vanhusikäluokkien, yli 75- ja yli 85-vuotiaiden määrän kasvu lisää myös palvelujen kysyntää. Yli 95-vuotiaitakin oli Helsingis-sä viime vuonna runsaat 1 000 ja yli 100-vuotiaitakin 116 henkilöä. Näistä kaikkein hauraimmista ikäryhmistä voisi jatkossa ehkä raportoi-da myös näissä Helsingin ennusteissa.

24.4.2019

Väestön ikääntymisen lisäksi kaupungin väkiluku kasvaa vuosittain yli 5 000 asukkaalla. Heistäkin kaikki ovat potentiaalisia julkisten sote-palvelujen käyttäjiä. Sosiaali- ja terveystalouksissa on juuri nyt yksittäisenä huolena myös lastensuojelutarpeen kasvu, joka on jatkunut jo jonkin aikaa. Tämä on syytä huomioida tulevassa talousarviossa. Tukea on hyvä olla tarjolla mahdollisimman varhain auttamaan perheitä sekä lapsia ja nuoria elämässä eteenpäin. Tämä on satsaus syrjäytymisen ehkäisyyn ja samalla tulevaisuuteen.

Henkilöstöpula on myös tosiasia monissa sote-palveluissa. Esimerkiksi terveysasemapaalveluihin on edelleen vaikea löytää ammattitaitoisia henkilöstöä. Tulevina vuosina onkin jatkettava keinojen etsimistä Helsingin työpaikkojen houkuttelevuuden lisäämiseksi. Muun muassa palkkakehitysohjelmia on syytä kiirehtiä, ja henkilöstön johtamiseen ja työjärjestelyihin voisi kiinnittää lisää huomiota. Esimerkiksi itseohjautuvia tiimejä on muualla kokeiltu. Ehkä meilläkin voisi pilotoida jotain tämänsuuntaisia toimenpiteitä. Myös tämän vuoden budjettikirjausta allianssimallin kokeilusta jossakin sote-palvelussa voisi tai sitä pitää viedä eteenpäin.

Sosiaali- ja terveystaloukset ovat kaikkiaan avoimia ja tärkeitä kaikille kaupunkilaisille. Tulevassa talousarviossa on tarpeen tunnistaa sote-palvelujen kysyntää kasvattavat tekijät ja resursoida palveluja sen mukaisesti, mutta samanaikaisesti myös tukea toiminnan kehittämistä erilaisin uusin avauksin, niin että kaupunkilaiset lapsista vanhuksiin voivat luottaa saavansa hyviä, ajanmukaisia palveluja oikea-aikaisesti ja että palvelut tuotetaan kustannusvaikuttavasti ja tehokkaastikin.

Kiitos.

Valtuutettu Jalovaara

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuustokollegat.

On jännä kuunnella näitä puheenvuoroja täällä tänä iltana. Tietysti kuuntelin tarkkaan kokoomuksen ryhmäpuheenvuoroa, josta jäi sellainen olo, että siinä paljon kaikkea hyvää, uutta listattiin, ja samaan aikaan pitää kuitenkin vielä veroja alentaa. Millä te sitten oikeasti parannatte näitä palveluita, mistä te nyt olette, joka toinen on huolissaan ja joka toinen ei? Täytyy tehdä kunnon leikkauslista sitten, jos haluatte oikeasti, että pitää laittaa verot pois. Ei voi samaan aikaan kaikkea uutta kivaa puhua. Jotain hollia näihin lupauksiin ja ristiriitaisiin puheisiin olisi hyvä saada.

24.4.2019

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

No, minä olisin arvannut melkein sen sisällön. Ei suuri menetys.

Tähän tämän illan toiveiden listaan haluaisin lähinnä tuoda yhden asian tuolta Vuosaaresta, missä asun. Vuosaaren ääni kuuluu tosi heikkona täällä valtuustossa, ja tuntuu, että minä yksin sitä usein koetan pitää esillä, vaikka siellä on 40 000 asukasta. Se ei hirveästi tunnu kiinnostavan näitä muualla kaupungissa asuvia valtuutettuja, mutta ei kuitenkaan unohdeta kokonaan Vuosaarta. Olen tehnyt yhden talousarvioaloitteen. Nämä aloitteethan usein jäävät vähän sinne mappi Ö:hön, että ne eivät yleensä toteudu, mutta toivoisin, että tällä kertaa otettaisiin nyt vakavasti se asia, minkä olen tuonut esille, koska se on asia, mitä myös sote-virasto on pitänyt jo pidemmän aikaa esillä. Se aloitehan koskee ikäihmisten monipuolista palvelukeskusta Vuosaareen, ja sitä on tosiaan 10 vuotta toivottu sinne. Vuosaaren vanhusväestön määrä tilastollisesti nousee koko ajan, ja tällä hetkellä sieltä pitää tosiaan mennä muihin kaupunginosiin, Myllypuroon ja muualle, jos näitä palveluita haluaa. Puhutaan paljon vanhusten asioista. Vaalien aikanakin puhuttiin hirveästi, että kuinka kaikki ovat niistä huolissaan, mutta ne vaativat nyt ihan tekoja, että me saamme heidän asiaansa parannettua siellä itäisessä Helsingissä. Tämä vaatii sitä, että tämä palvelukeskus otetaan ensi vuoden budjettiin, ja pidän tosi tärkeänä sitä sen kannalta, että näitten ihmisten hyvinvointia, terveyttä ja muuta voidaan lisätä. Eli yksi ainut toivomus on itselläni, ja se on tämä ikäihmisten monipuolinen palvelukeskus Vuosaareen. Ensi vuonna rakennustyöt käyntiin.

Kiitos.

Valtuutettu Rautava

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Ensinnäkin täytyy valtuutettu Jalovaaralle todeta 2 asiasta. Verojen lasku ei tarkoita sitä, että verotulot laskisivat kaupungille. Sen on nyt kokemus näyttänyt jo aikaisemminkin, Ville, että näin on käynyt.

Välihuuto!

Nousee enemmän käytännössä. Ja sitten toinen asia. Kun väitit, että muut eivät välit Vuosaaresta, niin kokoomuksen ryhmäpuheenvuorossa oli esimerkkinä Vuosaaren lukio, jota kokoomus on ollut ajamassa voimakkaasti eteenpäin. Se toteutetaan elinkaarimallilla, 900 oppilaan

24.4.2019

koulu, joka valmistuu nopeammin nimenomaan yksityisten toimijoiden toimesta kuin jos se olisi toteutettu kaupungin omana toimena.

Arvoisa puheenjohtaja.

Sitten menen näihin muihin asioihin, ja tässä tulee taas ensimmäiseksi koulu- ja päiväkotihanke. Nimittäin huomenna torstaina Lauttasaassa on sen toisen ala-asteen ja päiväkodin harjannostajaiset Vattuniemessä. Vanha tontilla sijainnut kiinteistö puretaan, ja tämä koulu- ja päiväkotirakennus toteutetaan uudisrakennuksena. Se, mikä tässä on erikoista, on se, että tämä hanke toteutetaan vuokrahankkeena, jossa rakennuksen omistaja, joka ei ole siis kaupunki vaan yksityinen taho, vastaa muun muassa siitä, että sisäilma on kunnossa ainakin seuraavat 20 vuotta siinä kiinteistössä, ja sitten tämä valmistuu hyvin nopeasti. Rakentaminen on alkanut noin vuosi sitten, itse asiassa 2.1.2018, ja rakennustyöt päättyvät joulukuussa 2019, ja se rakennus voidaan ottaa koulu- ja päiväkotikäyttöön näin ollen 2020 alussa. Elikkä pari vuotta kestää tämä koko rakentaminen. Jos tämä olisi tehty kaupungin omana työnä, arviot ovat asiantuntijoilta, että se olisi kestänyt ainakin 2 kertaa pidemmän ajan. Lisäksi ei tarvitse laittaa kunnossapitorahoja seuraavien vuosien aikana tähän rakennukseen euron latinkia. Muutenkin näen, että näissä rakennushankkeissa meidän pitäisi kehittää erilaisia vuokraus-, PPP- ja elinkaarimalleja entistä enemmän, ottaa niitä käyttöön, ja myös infrapuolella tutkia, miten se olisi mahdollista.

Sitten toinen asia. Nostan esille terveyshuollon vakavat ongelmat Helsingissä, mistä kuultiin ja luettiin viimeksi eilisissä uutisissa. Tuskin on olemassa yhtä ratkaisua ongelmien korjaamiseen. Apulaispormestari Vesikansakin totesi uutisessa, että tarvitaan varmaan monia toimenpiteitä. Tähän näkemykseen on helppo yhtyä. Viimeistään nyt on ongelmaan tartuttava uusilla konsteilla ja vakavuudella. Kuinka helppoa se onkin, kun ei tarvitse nyt odottaa tätä massiivista sote-uudistusta. Eikö olisi nyt myös syytä ottaa yksityinen puoli mukaan aikaisempaa vahvemmin? Kohteita kyllä löytyy, ja niitä on kuultu sieltä yksityisen sektorin puolelta. Yksi keino on, että annetaan yksityisen puolen hoidettavaksi esimerkiksi innovatiivisten hankintojen avulla 1–2 terveysasemaa niin sanotuiksi kirittäjäterveysasemiksi, jotka parantavat myös omaa palveluamme. Vaikutusten arviointi mitataan kaupungin omilla sote-toimialan mittareilla.

Puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Sote vaikuttaa erittäin merkittävästi kaupunkilaisten hyvinvointiin ja on suurin kuluerä budjetissa. Tässä kannattaa ottaa yksityinen sektori mukaan myös sote-palveluiden suunnittelussa, niiden rakentamisessa ja

24.4.2019

toteuttamisessa kumppanina esimerkiksi allianssimallilla, joka on ollut täällä jo tänään esillä.

Valtuutettu Soininvaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Tarkoitukseni on puhua asuntorakentamisen volyyymista, mutta sitä ennen kommentoin muutamaa täällä käytävää puheenvuoroa. Aina kun julkinen talous saa yllättäviä tuloja, niin ehkä salin vasemmalla puolella on vaikeuksia olla lisäämättä menoja ja salin oikealla puolella on vaikeuksia olla alentamatta veroja. Molemmat toimenpiteet ovat hetkellisen huipun aikana aivan vääriä. Se, että Helsinkiin tulee tällä hetkellä rahaa ihan tulvimalla, johtuu Supercellista. Siitä, että se on tuottanut aivan tolkuttomasti voittoa, ei ole pimittänyt sitä minnekään – paitsi yksi pimityshän tapahtui, ja palaan siihen – ja sitten sen vielä työntekijätkin maksavat tänne veroa. Tämä ei tule olemaan pysyvää, ja erityisesti se veronkierto, josta Helsinki pääsi hyötymään, ei voi tapahtua kuin kerran, kun Supercellin osake-enemmistön omistavat japanilaiset myivät sen usean miljardin euron voitolla Kiinaan. Ne tekivät tällaisen veroparatiisiratkaisun ja suorittivat tämän myynnin Helsingissä, ja tämä tulo nyt ainakaan ei ole kovin pysyvää, koska eivät ne sitä kovin monta kertaa voi tehdä. Ja sitten ei missään tapauksessa olla niin ankarassa verotuksessa, että verojen alentaminen lisäisi verotuloja. Tällaista ei kukaan ekonomisti väitä kunnallisverotuksen osalta. Edelleen en pidä ajatuksesta, että me myymällä omaisuutta alkaisimme rahoittaa palveluja. Se on ihan yhtä järkevää kuin että rahoittaisimme palveluja ottamalla velkaa.

Mutta sitten siitä rakentamisesta. Meillä ihan viime kuukausina muutto-liike Helsinkiin on vähän notkahtanut. Ei sen takia, etteikö Helsinkiin haluttaisi muuttaa, koska se näkyy kyllä asuntojen hinnoissa, että haluttaisiin, mutta me emme ole rakentaneet tarpeeksi asuntoja. Eikä tämä asumisväljyyden pieneneminen voi jatkua loputtomiin. Ihmiset eivät voi joka vuosi asua vähän ahtaammin. Sen takia meidän velvollisuutemme on lisätä asuntotuotantoa. Tällä hetkellä käsittelyssä on valtuustoaloite asuntotuotannon lisäämiseen 10 000 asuntoon, joka olisi oikein hyvä välitavoite, mutta sitäkin voi lisätä. Katsotaan vähän, mitä muut kasvavat kaupungit maailmalla ovat tehneet, ne ovat olleet tässä paljon joustavampia.

Typerin syy siihen, että me emme voi rakentaa enempää, on se, että kaupunkisuunnitteluvirastolla ei ole rahaa kaavoittaa enempää. Se on aivan mikro-osuus tästä rakentamiskustannuksesta, että tällaista syytä

24.4.2019

toivottavasti ei koskaan tule vastaan. Vakavampi syy on sitten se, että kun lautakunta tekee kaavoja, niin sitten ei pystytä tekemään niistä tonteista rakentamiskelpoisia, koska se vaatii rahaa. On tapana sanoa melkein kaikista asioista, että tämä ei ole meno vaan tämä on investointi tulevaisuuteen. Mutta tämä oikeasti on investointi, koska jos me teemme tonteista rakentamiskelpoisia, niin sen jälkeen me omistamme tontteja, ja se on erittäin hyvä investointi. Sen takia tätä rahankäyttöä on nyt vain lisättävä. Se voi olla, että se menee meidän itse tekemämme rajoitusten ulkopuolelle ja rikkoo sopimaamme strategiaa, koska se vähän tilapäisesti lisää velkaisuutta. Mutta se on aivan ehdottomasti järkevää ja se on hyvää talouspitoa, ja se on meidän sosiaalinen velvollisuutemme tässä asuntopulatilanteessa.

Valtuutettu Kolbe

Puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Tässä tilanteessa, joka kuitenkin näyttää enemmän ruusuiselta kuin takkuiselta, sopii pohtia semmoista teemaa, jota en huomaa muun kuin valtuutettu Peltokorven käsitelleen, eli liittyy myös tähän Oodi-keskuteluumme aikaisemmin ja siihen, miten tärkeä on kulttuuri- ja vapaa-aikatoimiala, sen oikea ja oikeudenmukainen budjetointi. Ylipäättänsä nämä kulttuuriin ja kaupunki-indentiteettiin liittyvät asiat, ne tuntuvat vähäisiltä, kun puhutaan niin sanotusta suuresta rahasta, budjetista, kuluista, verotuksesta, veroäyristä ja niin edelleen. Viihtyvyyteen liittyvät kysymykset kattavat, niin kuin tiedämme, tällä hetkellä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan, ja tässä yhteydessä sopii pohtia, miten tämä toimialauudistus nyt kohteli meidän kulttuuri- ja vapaa-ajan toimintojamme. Mehän tiedämme, että 4 toimialaa kuuluu tähän kenttään: kirjasto, liikunta, nuoriso ja laajasti ymmärretty kulttuurin toimiala, joka pitää sisällään museot, orkesterit ja yleisen kulttuuripalvelun.

Yllättävän vähän siihen nähden, miten tärkeä kulttuuritoimi on kaupungin identiteetille, asiasta on tänään puhuttu. Sopii muistuttaa Pariisin pääkaupungin Notre-Dame-katedraalin palosta, miten tärkeä merkitys rakennuksilla, symboleilla, tiloilla, taloilla, kaduilla ja puistoilla on kaupunkilaisille, kaupunkilaisten sydämissä, ja laajemminkin ne ovat todella tällaisia maamerkkejä, joihin kietoutuu paljon itseymmärrystä. Oodi on tällainen maamerkki, ja on tärkeää, että tänään olemme keskustelleet siitä.

Peltokorpi viittasi siihen, kuinka kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan budjetti on todellakin tiukka, ja sen olemme nähneet. Henkilöstö joutuu veynymään ääri rajoilleen. Todella toivomme, että kirjasto saa ansaitse-

24.4.2019

mansa huomion. Kirjastotoimi on Helsingin vanhinta kulttuurikerrostumaa. Meillä on hyvät näytöt, hyvä osaaminen, ja kirjastot koetaan tärkeimmiksi helsinkiläisiksi instituutioiksi. Olemme nähneet, miten kaupunginosissa kaupunkilaiset ovat valmiita puolustamaan omia kaupunginosakirjastojaan ja miten tärkeästi Oodi on ottanut paikan tässä kentässä. Aiemmin ehdotinkin, että Oodin nimeksi pitäisi suorastaan saada kulttuurikeskus.

Kulttuurikysymykset, niihin liittyy olennaisesti oikeastaan se haastava tilanne, että Helsinki on kohtalaisen myöhään havahtunut kulttuuriseen toimeliaisuuteen. Kulttuuritoimihan perustettiin vasta 1960–1970-luvun taitteessa, ja Helsinki on voinut nauttia esimerkiksi valtion suurista kulttuurilaitoksista. Samoin siitä, että meillä on ollut sivistyneistö rakentamassa monia kulttuuritoimen keskeisiä aloja. Tästä syystä ehkä kulttuuri on jäänyt tässä kaupungin suuressa puheessa eräänlaiseen katveeseen. Se on siellä, mutta se ei hahmota eikä määritä meidän ikään kuin poliittista ja retorista keskusteluamme. Toivoisin, että tässä tilanteessa, kun nyt kaupungilla menee hyvin, vaikka nuukuuden ja säästeliäisyyden retoriikka on osa helsinkiläistä omakuvaa, että nyt lähtisimme katsomaan kulttuurin kenttää monipuolisesti. Erityisesti koen tärkeänä museotoimen. Museot on nähty, ne ovat hyvin tärkeitä, niillä on merkittävä rooli helsinkiläisyyden rakentamisessa, ja erityisesti kaupungin historiallinen museo kaipaisi nyt todella näkyvää ja sympaattista tukea. Museossa on tulevaisuus.

Kiitos.

Apulaispormestari Pakarinen

Kiitos, puheenjohtaja ja arvoisat 39 valtuustokollegaa, jotka olette paikalle.

Helsinki kasvaa erityisesti kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ja asiakaskunnan osalta. Toisin kuin tuossa esityslistassa kerrotaan, kun siinä mainitaan, että syntyneiden määrä alenee ja oletetaan, että varhaiskasvatusikäisten tulevaa määrää pitäisi alentaa, toimialalla lasemme, että itse asiassa varhaiskasvatukseen on tulossa 900 lasta lisää. Se johtuu tietenkin siitä, että meillä on otettu käyttöön tämä maksuton esiopetus tai 5-vuotiaiden maksuton varhaiskasvatus, ja toisaalta sitten muutenkin olemme lisäämässä osallistumisastetta eri tavoin. Toisaalta perusopetukseen on tulossa 1 200 lasta lisää, ja lukiolaistenkin määrä vastaa 200:lla. Ja tämän kun muuntaa sitten päiväkotien ja koulujen määräksi, niin se on ihan merkittävä.

24.4.2019

Samaan aikaan tiedämme, olemme saaneet kaupunkiympäristön toimialalta ilmoituksen, että vuokrien määrä tulee kasvamaan 18 miljoonaa euroa ensi vuoden aikana. Itse asiassa se tulee olemaan jo 27 % palvelutoiminnan menoistamme. Verrattuna moneen muuhun kaupunkiin se on aika paljon. Eli jos vain otamme huomioon tämän oppilasmäärämme, lapsimäärämme kasvun ja sitten esimerkiksi nämä kohonneet vuokrat, niin määrärahan tarve on 60 miljoonaa – siis ihan vain sen nykyisen toiminnan ylläpitämiseen. Minun ehdotukseni onkin se, että me panostaisimme siihen perustekemiseen ja positiivisen diskriminaation määrärahaan, joka on erittäin tärkeä ja myös toimivaksi havaittu. Strategiaa olemme toteuttaneet jo etupainotteisesti, eli se ei ole tuomassa tuohon onneksi lisää menoja, muuta kuin ihan vähäisessä määrin.

Minulla on oikeastaan 2 huolta. Ensimmäinen iso huoli on tilojen saatavuus ja niiden ylläpito, peruskorjaukset. Ei voi edes sanoa, että tämä olisi ollut rahakysymys viime vuosina. Onhan peruskorjauksiin rahaa käytetty, mutta ne eivät ole onnistuneet kovin hyvin. Toivon, että kiinteistöstrategia ja siihen liittyvä toimenpideohjelma oikeasti korjaavat tätä tilannetta. Sen lisäksi sitten me kuulemme usein näiden hankkeiden myöhästymisestä aivan liian myöhään. Perusopetushan on lakisääteistä toimintaa, eli me emme voi kertoa ihmisille, että koulutiloja ei olekaan. Se, mitä pitäisi oikeastaan näin budjettimielessä korjata, olisi se investointiohjelman seuranta. Eli nyt kun me emme seuraa riittävästi sitä, toteutuvatko ne investointiohjelmassa olevat hankkeet, niin todennäköisesti se edistää sitä, että hankkeet eivät myöskään valmistu ajallaan. Tuohon pitäisi mielestäni jatkossa kiinnittää erityistä huomiota.

Toinen huoli on sitten henkilöstö, henkilöstön saatavuus ja nimenomaan varhaiskasvatuksen henkilöstön saatavuus. Toki sekin on, esimerkiksi palkkojen kautta se on kustannuskysymys, mutta toisaalta siihen liittyvät myös nämä tilat ja se, että me pystymme tarjoamaan sellaiset olosuhteet, joissa varhaiskasvatuksen henkilöstön on hyvä työskennellä, ja lisätään sitä kautta ammatin houkuttelevuutta. Toki myös meillä on paljon toimenpiteitä siihen, että me saisimme enemmän varhaiskasvatuksen valmistuvia opettajia.

Kiitoksia.

Valtuutettu Asko-Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

24.4.2019

Helsingin taloushan on erittäin vakaa, ja meidän investointikykyämme on hyvä, ja sen takia uskallankin nyt ehdottaa valtuustolle, että ryhdymme ensi vuonna ja seuraavina vuosina purkamaan liikennesumppuja. Helsingin satama on Suomen suurin satama. Se kuljettaa puolet Suomen liikenteestä, ja sen vaikutus on 2,6 miljardia euroa vuodessa. Se työllistää 15 000 ihmistä. Se kuljettaa 11,8 miljoonaa matkustajaa ja puoli miljoonaa risteilymatkustajaa. Mutta Länsisatama ja Katajanokan satama ovat erittäin suuri ongelma liikenteellisesti. Ja vaikka olemme yrittäneet 15 vuotta saada Länsisataman liikennettä sujumaan, niin nyt on kyllä mainittu täällä budjetissa että tarvittaisiin tämä kokoojatunneli, mutta siihen ei ole vielä rahaa eikä siitä ole suunnitelmaa. Eli kiinnittäisin nyt huomiota siihen, että me tarvitsemme kokoojatunnelin ja mahdollisimman nopeasti.

Valtuutettu Sydänmaa

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Nuorten syrjäytymisen taustalla on usein monia eri syitä. Tiedetään, että lapsuuden elinolosuhteet, muun muassa lastensuojelun sijoitus varhaislapsuudessa tai kouluiässä, lisäävät viisinkertaisesti syrjäytymisriskiä. Vanhempien työttömyys, toimeentulotuella eläminen ja mielenterveysongelmat lisäävät ylisukupolvista huono-osaisuutta. Merkittävä tekijä on myös koulupudokkuus ja jääminen ilman toisen asteen tutkintoa. Ongelmien korjaamisen sijaan meidän tulisi siirtää painopiste varhaisen tuen palveluihin, mikä monessa tapauksessa tarkoittaa jo ennen lapsen syntymää perheelle annettavaa elämänhallinnan tukea. Neuvolapalveluihin, varhaiskasvatukseen ja kouluihin pitää lisätä tuen muotoja, joissa tuetaan lapsen lisäksi myös vanhempia ja heidän elämäntilannettaan. Päivähoidon palvelujen tulee olla helposti saatavilla, ja pienituloisten perheiden lapsien saamista varhaiskasvatuksen piiriin tulee kannustaa. Erityisen tuen palveluja pitää tehostaa koulujen oppilashuollon tavoin varhaiskasvatuksessa. Neuvolatoiminnan tuominen päivähoidon piiriin on hyvä askel kohti helpompaa saatavuutta. Maksuttoman esiopetuksen aloittaminen jo 5-vuotiaana on ollut askel kohti tasa-arvoisempaa varhaiskasvatusta, ja varhennusta tulisi jatkaa yhä nuoremmille lapsille.

Moni syrjäytymisvaarassa oleva lapsi tai nuori tarvitsee erityisen tuen palveluita. Saamme lähes päivittäin lukea lehdistä, miten opettajat ovat kuormittuneita ylisuurien luokkien kanssa, joihin on integroitu erityisen tuen oppilaita ilman apuvoimia luokkatyöskentelyyn. Olen huolissani pienryhmäopetuksen vähentämisestä kaupungissa. Päinvastoin meidän tulisi lisätä budjettia erityisopetukseen, jotta pätevät varhaiskasvat-

24.4.2019

tajat ja opettajat kokevat yhä Helsingin houkuttelevaksi työpaikaksi. Positiivisen diskriminaation rahoitusta pitää yhä lisätä niiden alueiden kouluille, joissa oppilaina on paljon maahanmuuttajataustaisia ja sosio-ekonomisesti heikommista perheistä tulevia lapsia.

Helsingin pienituloisista perheistä iso osa on yhden vanhemman perheitä. Kaupungin palvelujen pitää tukea köyhiä perheitä ja edistää yksinhuoltajien mahdollisuutta työssä käymiseen. Yksi merkittävimmistä työllistymistä estävistä tekijöistä on lasten hoitoon liittyvät järjestelyt, ja ongelma on suuri varsinkin niissä perheissä, joissa ei ole tukiverkkoa apuna lasten hoidolle eikä rahaa kustantaa hoitajaa kotiin. Olen tehnyt aloitteen järjestelmään liittyen ilta- ja vuorotyöläisten lasten iltahoidon mahdollisuudesta, ja toivon, että mahdollisimman moni valtuutettu voisi tukea aloitettani. Lasten hoidon tuki on tukea myös syrjäytymisen ennaltaehkäisyyn.

Kiitos.

Valtuutettu Urho

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Apulaispormestari Pia vei melkein sanat suustani. Olemme toki olleet molemmat opetuslautakunnassa ja päiväkotiasioiden kanssa tekemisissä. Meiltä täytyy ensi vuoden budjetissa olla varat ja ohjeet niin että noin 1000 uutta päiväkotipaikkaa löytyy. Se on luvattu, ja ne pitää löytyä läheltä kotia. Minä asun kaupunginosassa, johon on rakennettu 8 000 uutta asuntoa. Siellä on paljon nuoria perheitä. Siellä ei voida sen huonommin tai paremmin kuin muuallakaan, mutta siellä on paljon työssä käyviä vanhempia. Ja ei voi olla niin, että kaksilapsisen perheen lapset sijoitetaan eri päiväkoteihin ja vielä molemmat oman kotialueen ulkopuolelle. Ei näin voi olla toimiva kaupunki. Se ei ole eduksi lapsille eikä vanhemmille.

Pia Pakarinen totesi jo, että suuri ongelma on ihan kaupungin omissa käsissä. Meillä suunnitellaan ja tiedetään päiväkotien tarpeet. Ne tilat vain eivät valmistu ajoissa. Tämä suuri päiväkoti, jonka piti Lauttasaa- ren tilannetta helpottaa jo toista vuotta sitten, on edelleen kesken. Ei se auta ketään, että sanotaan, että ensi joulun jälkeen pääsette tarhaan, jos se tarhapaikka tarvitaan ensi syksynä. Kaupungin pitää kyetä valvomaan tässä tilanteessa, miten niiden omat palveluihin tarvittavat rakennukset valmistuvat, kilpailuttamaan ne sellaisille luotettaville tahoille, jotka vastaavat tuotannosta. Risto Rautava kertoi siitä, että aika lähellä sijaitseva yksityinen urakoitsija otti vastuulleen kilpailutusten kaut-

24.4.2019

ta rakentaa elinkaarimallilla koulu-päiväkotitilan. Se valmistuu 2 vuodessa ja ihan niin kuin on sovittu. Kaupunki vain ei pysty valvomaan omia rakennustyömaitaan.

Mistä tilat? Paviljonkeja puistoihin. Niillä täytyy olla poikkeuslupia. Urakasopimukset pitää valvoa ja talot pitää saada valmiiksi. Mutta mistä saadaan henkilökunta? Houkuttelevuutta päiväkotityöhön on lisättävä niin, että ryhmät päiväkodeissa ovat kohtuullisia. Kuulin, että Meilahdessa on tulossa 3–4-vuotiaiden lasten ryhmä, jossa olisi 28 lasta. Totta kai siellä on sitten useampi lastenhoitaja ja lastentarhanopettaja, mutta 28 3–4-vuotiaasta yhdessä ryhmässä. Kuvitelkaa. Mistä henkilökunta? Houkuttelevuutta, palkkaa, kohtuulliset ryhmäkoot, ohjausta, hyvää johtamista. Paljon riippuu päiväkodinjohtajasta, halutaanko ja mihin päiväkotiin töihin. Lastentarhanopettajien koulutuksessa Helsinki on ollut yhteistyössä yliopiston. Se on hidas tie, jos nyt aloitetaan, mutta miten ne valmistuvat lastentarhanopettajat, jotka täältä Helsingin yliopistosta valmistuvat, saadaan pidetyksi Helsingissä? Täytyyhän kaupungilla olla keinoja, koska on luvattu päiväkotipaikat perheille. Lastenhoitajia voidaan kouluttaa maahanmuuttajista, kunhan heillä on suomen kielen taito. Yksi uusi asioita, joihin olen paneutunut, on ollut se, että miten maahanmuuttajataustaiset koulutuksen omaavat henkilöt saavat työkokemusta ja työtä hoiva-alalta. Tässä asiassa Turku on onnistunut Helsinkiä paremmin. Toivon, että yhteistyötä ja mallintamista käydään katsomassa. Meillä täytyy olla hyvä suomen kielen taito niillä, jotka tulevat lasten kanssa työskentelemään, mutta onhan meillä satsattu opetukseenkin. Mutta joku puuttuu, se palikka, millä kammataan osaavat tekijät ja heille se opetus suomen kieleen ja suomalaiseen työelämään.

Valtuutettu Venemies

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Helsingin taloutta on hoidettu vastuullisesti, pitkäjänteisesti ja tuloksellisesti, ja se on hyvä juttu. Täällä on käytetty monta hyvää puheenvuoroa ja hyviä ehdotuksia. Haluan kuitenkin zoomata vielä 2 yksityiskohtaan. Tulevina vuosina yli 75-vuotiaitten osuus tulee kasvamaan, ja kun nykyinen käytäntö on se, että ihmisiä pyritään hoitamaan mahdollisimman pitkään kotonaan, mikä on hyvä tavoite, mutta se tarkoittaa myös sitä, että yhä enemmän meillä on huonokuntoisia hyvin usein myös yksin asuvia vanhuksia, jotka tarvitsevat yhä enemmän hoivaa. Jo tällä hetkellä kantautuu kentältä viestejä, etteivät resurssit riitä, hoitajia on liian vähän tai heillä on kiire. Vanhukset eivät pääse peseytymään, ulos tai he syövät kylmää ruokaa, kun eivät muista lämmittää sitä. Ei 15 mi-

24.4.2019

nuutissa kotipalvelu ehdi tekemään juuri muuta kuin yleissilmäyksen, heittämään ylävitokset ja vanhus kuittaamaan hymynaama- tai jonkun muun palautteen. Me tarvitsemme kotihoivaan lisää resursseja.

Siellä kodeissa on niitä tämän hyvinvointi-Suomen rakentajia. Siellä on se sukupolvi, joka ei ajatellut niinkään itseään vaan lähimmäisiään ja tulevaisuutta. He olivat tottuneet vaatimattomaan elämään. He eivät tottuneet kovaan ääneen vaatimaan etuja itselleen. Monet tekivät pienipalkkaista työtä Elannon leipomossa, pesuloissa, kotiapulaisina ja niin edelleen. He ansaitsevat parempaa. Sen me hyvinvoinnin keskellä elävät olemme heille velkaa.

Minulla oli ystävä, täällä Helsingissä syntynyt, täällä elämäntyönsä tehnyt. Älykäs, teräväjärkinen nainen. Asui Kalliossa omassa pienessä asunnossaan. Muutama vuosi sitten kun istuin hänen kotonaan, hän alkoi kertoa, että hän aikoo muuttaa Etelä-Saksaan. Hän oli silloin 91 vuotta täyttänyt. Minä ajattelin, että nyt on kyllä Marjatan kunto mennyt siihen vaiheeseen, että hän jo kuvittelee. Mutta ei se ollut haihattelua. Hän kertoi, että Helsingin kaupunki oli vähentänyt häneltä kotipalvelua niin ettei hän enää päässyt muun muassa suihkuun. Ja kun olo oli niin huteraa, niin hän ei uskaltanut yksin sinne mennä pesulle. Hänen ainoa lähisukulaisensa asui Etelä-Saksassa, ja he olivat yhdessä sopineet, että tämä minun ystäväni muuttaa sinne sukulaisensa luo asumaan ja saamaan samalla hoivaa. No, hän ehti asua siellä vain muutaman vuoden, ja sitten elämä päättyi. Saimme saatella hänet Hietaniemen hautausmaalle. Hieno ihminen ja monivaiheinen elämä oli hänellä.

Toivottavasti meillä talousarvion laatijoilla ei ole tiedostamaton ajatus takaraivossa, että tuolle sektorille ei kannata hirveästi satsata, kun kuitenkin kuolema hoitaa aikanaan asian. Satsaus sinne ei ole varsinaisesti investointi tulevaisuuteen, vaan me olemme heille sen velkaa. Hyvinvointi-Suomen rakentajat ansaitsevat parempaa.

Toinen käytännön asia. Se, mikä taas on satsaus tulevaisuuteen, investointi tulevaisuuteen, että me lisäämme resursseja lastensuojelun ennaltaehkäisevään työhön ja samoin nuorten mielenterveyden osalta ennaltaehkäisevään työhön. Kun me näissä saamme tuloksia aikaan, se näkyy suoraan kaupungin kassassa tulevina vuosina ja vuosikymmeninä.

Sitten vielä yksityiskohta siitä esityslistan kohdasta 58. Siinä lukee, että "sisäilmakorjausinvestoinnit eivät nosta tiloista perättävää käypää vuokraa". Minä en kyllä sitä aivan ymmärrä. Minulla on toisenlainen käsitys.

Kiitoksia.

24.4.2019

Valtuutettu Vepsä

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Ensi vuoden talousarviota ja budjettia ei pidä suunnitella säästöt edellä, kuten Helsingissä on viime vuosina tehty. Sosiaali- ja terveystoimialan sekä koulutuksen ja varhaiskasvatuksen alibudjetoinnista on tultava loppu. Helsingin talous on vakaalla pohjalla, kuten olemme kuulleet. Alibudjetointiin ei ole mitään syytä. Vanhustenhoidossa ja varhaiskasvatuksessa on merkittävä puute koulutetusta henkilökunnasta. Palkan korotuksetkaan eivät ole auttaneet saamaan kotihoitoon tai päiväkoteihin hoitajia tai lastentarhanopettajia. Työmäärien kohtuullistamiseen, työskentelyolosuhteisiin ja esimiestyöhön on panostettava nykyistä enemmän. Vanhustenhoitoon ja kotihoitoon tarvitaan paitsi lisää koulutettuja hoitajia, myös avustavaa henkilöstöä. Hoitoapulaiset on palkattava takaisin. Sairaanhoidajien ja lähihoitajien työpanosta tarvitaan hoitotyössä eikä pyykinpesussa ja muissa kodinomaisissa tehtävissä, kuten nyt tapahtuu. Tästä olenkin jättänyt talousarvioaloitteen jo aikaisemmin.

Tarvitaan myös lisää kodinomaisia ryhmäkoteja muistisairaille yksin asuville helsinkiläisille ikäihmisille. Helsinkiläisillä on oikeus terveeseen sisäilmaan ja elinympäristöön. Korjaus- ja uudisrakentamisen hyvä laatu on pystyttävä takaamaan nykyistä paremmin. Tarvittavia väistötilojen, paviljonkien rakennuttamista on lisättävä, jotta lasten ei tarvitse oleskella epäterveellisissä tiloissa korjausten aikana. Perheiden, lasten ja nuorten ennaltaehkäisevään tukeen on panostettava enemmän. Moniammatillinen yhteistyö, sitä tarvitaan lisää neuvolassa, varhaiskasvatuksessa ja koulussa. Tarvitaan lisää koulunkäyntiavustajia, psykologeja, koulukuraattoreita. Lastensuojeluun tarvitaan lisäpanostusta. Etenkin vastaanottokoteihin tarvitaan lisää koulutettua henkilöstöä sosiaalihoitajien lisäksi. Siellä on vakavia uhkatilanteita jatkuvasti.

Helsingin pitää panostaa nykyistä enemmän asuinalueidensa eriarvoistumisen kasvun estämiseksi. Nuorisotyötä sekä yhteisöllisiä asukastiloja pitää tukea haasteellisilla alueilla, joista ne puuttuvat. Täällä on mainittu Vuosaari. Haluaisin tuoda Koillis-Helsingistä Tapulikaupungin ja Puistolän, josta tällaiset yhteisölliset tilat puuttuvat kokonaan.

Lopuksi Helsingin on ilmastonmuutoksessa tärkeä huomioida tulevaisuuden innovaatiot liikkumisen suhteen. En voi olla mainitsematta sähköisen lentämisen nopeaa kehittymistä, joka edustaa ympäristöystävällistä ja edullista liikkumismuotoa. Siksi toteaisinkin, että Malmin lento-

24.4.2019

kentän toiminta pitää säilyttää, kun kuntalaisaloite tulevaisuudessa tulee valtuuston käsiteltäväksi.

Kiitos.

Valtuutettu Muttilainen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Kaupunki ei tällä hetkellä toteuta omaa strategiaansa. Stadissa on tehty aika isoja linjauksia ja paperi, mitä kaikkea täällä pitäisi olla paremmin ja toisin, mutta tämä on tosiaan aika kaukana todellisuutta. Mitä menee yhdenvertaisuuteen tai palveluihin, mitä kaupungista löytyy, niin se ei todellakaan ole missään balanssissa. Kaupunki laajenee, mutta palvelut eivät. Anna Vuorjoki vasemmiston ryhmäpuheenjohtaja ja puheenpitäjä, toi esiin jo tärkeitä asioita. En ala niitä toistaa. Täällä on tullut myös tärkeitä epäkohtia pitkin iltaa esiin. Toivon tosiaan, että tätä strategiaa toteutetaan ensi vuonna.

Pakko ottaa esiin kuitenkin kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan palvelut, joita on myös täällä tuotu esiin. Eilisessä lautakunnan kokouksessa tuotiin esiin, että on arvioitu, että toimintakate on alittumassa 700 000 tänä vuonna, eikä tulospalkkioihin ole varaa, joten tämä ei saa olla tämä kuvio, jos tässä meinataan jotain käytännössä tehdä. Täytyy myös muistaa, että meillä on tämä miljoonan euron kriisi Pirkkolassa eli jäähalli, missä ei saa pelata. Jostain syystä tätä sopimusta ei suostuta purkamaan kaupunki- ja ympäristötoimialalla. Tämä antaisi jo resursseja kulttuurin ja vapaa-ajan palveluihin. Tilanne on se, että kuvan toimiala ei voi syödä enää itseään sisältä. Tänne on saatava lisää. Täällä on mainittu Oodi ja muuta. Olisi kiva, että tämä Oodikin laskettaisiin niin päin, että jos tällä kerran saa näkyvyyttä maailmalla, sitten sitä ikään kuin käännettäisiin myös nolliksi ja sitä kautta tuettaisiin näitä palveluita lisää. Oodin lisäksi pitää kyllä mainita myös nämä lähikirjastot, että se on kuitenkin se, Oodi on se otsikko näille, mutta se ei nyt ihan palvele kuitenkaan stadilaisia joka kolkassa.

Kiitos.

Apulaispormestari Razmyar

Arvoisa puheenjohtaja.

24.4.2019

Heti alkuun tähän valtuutettu Muttilaisen kommenttiin. Toki se on vasta ensimmäinen ennuste, ja toivotaan, että tilanne siitä myös paranee kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan osalta, mutta muutamia kommentteja. Kiitos erittäin hyvästä keskustelusta ja siitä, että kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan kysymykset on nostettu aktiivisesti esiin myös tässä yhteydessä. Meidän toimialamme tuottaa vuodessa noin 20 miljoonaa kokemusta helsinkiläisille ja täällä vieraileville 20 miljoonaa kokemusta. Se on erittäin paljon. Tällä toimialalla palvelujen suosio on tietenkin positiivinen asia, mutta samalla tarkoittaa ilman muuta myös menojen kasvattamista. Vaikka toimiala muodostaa vain 5 % kaupungin budjetista, oikeastaan alle 5 %, ovat sen tuottamat hyvinvointivaikutukset erittäin merkittävät, kuten tässä keskustelussa on käynyt ilmi.

Liikuntaa harrastavien määrä kasvaa, ja liikuntaa harrastetaan useammin kuin ennen. Tämän muutoksen ja väestökasvun osalta tarkoittaa tietenkin sitä, että myös liikuntatilojen tarve kasvaa. Valtuutettu Otto Meri käytti tästä hyvän puheenvuoron. Positiivistahan on se, että meillä lähän syntyy myös koko ajan uusia liikuntatiloja. Tämä kuitenkin tarkoittaa sitä, että tilankäyttöavustuksiin suunnattua summaa tulisi kasvattaa jo ensi vuonna 700 000 eurolla, jotta tuntikohtainen tuki seuratoiminoille pysyisi nykyisellä tasolla.

Ensi vuoden suurista satsauksista voi mainita ensimmäisen kansainvälisen julkisen taiteen biennalen, joka avautuu Vallisaareen. Tämä on hieno asia, ja varmasti tulee saamaan sekä kansallisesti että kansainvälisesti paljon huomiota. Helsinki biennale vaatii kuitenkin kaupungin investointien kasvattamista vuoden 2019 1 miljoonasta 2 miljoonaan vuoden 2020. Mutta tämän lisäksi edellytetään vielä 4,5 miljoonan euron varainhankintaa ulkopuolelta. Se voi kuulostaa suurelta, mutta toisaalta Jane ja Aatos Erkon säätiön 2,5 miljoonaa euroa antavat positiivisen kuvan, että ulkopuolistakin rahoitusta on varmasti luvassa.

Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala pitää olla digitalisaation edelläkävijänä. Digitalisaatiolla voidaan kasvattaa tuloja ja tietenkin vähentää myös manuaalista työtä, helpottaa asiointia ja ennen kaikkea helpottaa kiinnostavan tekemisen löytämistä. Säästöjen ja tehojen syntyminen edellyttää kuitenkin ennen kaikkea meiltä rohkeaa investointia juuri tässä hetkessä ja nyt.

Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan menot koostuvat pääosin palkoista ja vuokrista. Toimialahan on luonteeltaan erittäin tilasidonnainen. Samaan aikaan nykyisen toiminnan kiinteät kustannukset nousevat. Esimerkiksi liikuntapaikoissa nähdään selvästi, että ylläpitomenojen on pysyttävä kasvattamaan nykyisestä noin puoli miljoonaa euroa vuodessa, jotta korjausvelka ei kasva ja meidän tilamme pysyvät turvallisina ja hyvinä.

24.4.2019

Keskustakirjasto Oodi on ollut tänään monta kertaa esillä, mutta päivittäinen kävijämäärä 9 000–10 000 kertoo tarpeesta. Kuten aiemmin jo tänään sanoin, itse asiassa arvioitu asiakasmäärän käyntihän ei ole ylittänyt meitä, vaan ennen kaikkea neuvonnan ja ohjauksen tarve on enemmänkin se puoli, johon nyt täytyy vaikuttaa. Samoin meidän lainusmäärämme ovat kasvattaneet merkittävästi, mikä synnyttää tietenkin paineita koko kirjaston aineistohankinnalle. Oodin tilanteeseen varmasti pitää syntyä tämän vuoden osalta ratkaisua, mutta tämä pitää ilman muuta ottaa huomioon myös ensi vuoden osalta.

Valtuutettu Laisaari

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Varakkaan Helsingin tulee tehdä vielä vastuullisempaa ja kunnianhimoisempaa lapsi- ja perhepolitiikkaa. Meidän on hyvä muistaa, että kestävä kaupunki ja yhteiskunnan perustana on huolenpito kasvavasta sukupolvesta, lapsista ja nuorista. Lasten ja nuorten tulevaisuuteen vaikuttaa suuresti se, millaisessa ympäristössä he kasvavat. Lapsille pitää taata Helsingissä yhdenvertainen laadukas varhaiskasvatus ja peruskoulu sekä maksuton toinen aste, toimivat lähipalvelut, mahdollisuus saada apua ja tukea oikea-aikaisesti sekä mahdollisuus harrastaa.

Hyvinvointi rakentuu lapsuudessa. Liian usein lasten ja nuorten hyvinvointi joutuu väistymään lyhytnäköisten taloudellisten säästöpäätösten takia myös vauraassa Helsingissä. Meidän tulee Helsingissä huolehtia kaikista lapsista ja nuorista. Kaikilla lapsilla tulee olla Helsingissä yhdenvertaiset mahdollisuudet lapsuudessa ja nuoruudessa. Säästöt varhaiskasvatuksessa ja koulussa eivät ole lapsen oikeuksien ja edun näkökulmasta yhdentekevä asia. Esimerkiksi jos lapsi, joka tarvitsee erityistä tukea, ei saa sitä päiväkodissa tai koulussa, tämä ei ole vain huonoa lapsipolitiikkaa, vaan se on myös huonoa talouspolitiikkaa. Helsingillä on selvästi varaa investoida lapsiin ja nuoriin, koska se on sijoitus tulevaisuuteen, ja näin meidän tulee toimia.

Kiitos.

Valtuutettu Karhuvaara

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

24.4.2019

Tänään on käytetty hyviä puheenvuoroja tulevaa budjettia ajatellen. Se, että tällä hetkellä sote-uudistus muun muassa kaatui, itseäni suoraan sanottuna pelottaa se, että tämän jälkeen Suomesta löytyy edelleen kuntia kuntien jälkeen, jotka ihan itse päättävät, millä perusteella maksavat omaishoidontukea tai jättävät maksamatta. Jokainen voi pääsmäroidä oman mielensä mukaan, ja mitään valtakunnallista yhteismitallisuutta ei löydy.

Toinen asia, jota pelkään, on se, että kunnat – ainakin tämä oma kuntamme – eivät panosta edelleenkaan tarpeeksi hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen, mihin tämä vähän isommalla organisaatiolla päätetty ja valvottu järjestelmä olisi kuntia kuitenkin nykyistä vahvemmin ohjannut. Toivon, että hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen otetaan tosisaan. Sitä oikeasti toteutetaan. Sille tehdään strategia, jonka mukaan hallintoalojen yli menevällä toiminnalla saadaan selviä hyvinvointilukuja ja myös hintalappuja aikaiseksi. Uskon siihen, että lastensuojelun määrärahoja ei tarvita tulipalojen sammuttamiseen. Kalliilla tehtyjen leikkausten jäljiltä kotiutettuja, huonosti liikkuvia ihmisiä ei tarvitse tuoda seuraavalla viikolla kaatuneena tai komplikaatioissa takaisin erikoissairaanhoidon, mikäli kuntoutus ja ennaltaehkäisy ja ylipäättänsä oikea-aikainen ihmisen toimintakyvyn palauttaminen olisi toteutettu kunnolla.

Uskon myös, että liikkuva ja ohjatusti aktiivinen ikäihminen on helpommin hoidettava kuin vuoteeseen sidottu, jolla lihasvoima on kadonnut pelkästään siksi, että kukaan ei ehdi päivän aikana tätä ihmistä seisottaa eikä oikeasti kävelyttää, puhumattakaan siitä, että hän saisi ihan oikeasti toimivaa ja systemaattista fysioterapiaa lihasvoimien, reaktionopeuden ynnä muun tasapainon ylläpitämiseen. Uskon, että niillä säästöillä tai sillä toiminnalla me saisimme aikaan säästöjä, joilla voitaisiin myös maksaa parempaa palkkaa hoiva-aloille. Tähän liittyy myös tällainen, tai itse asiassa tieto siitä, että henkilöstövaje on tulossa sekä päivähoitoon että sote-puolelle, on ollut itse asiassa tiedossa varmaan jo 10 vuotta, mutta siihen ei ole vain haluttu reagoida eikä ole uskottu, että se on oikeasti niin. Kaikki kouluista valmistuvat eivät voi valmistua lähihoitajiksi, vaan muutkin toimialat kärsivät työvoimapulasta. Me voisimme ottaa ihan lusikan kauniiseen käteeseen ja kysyä ihmisiltä, miksi he eivät tule Helsinkiin töihin. Yksi niistä syistä on se, että asuminen täällä on suhteettoman kallista. Miksi me emme voi enemmän vielä rakentaa työsuhteasuntoja niille palkkatasoille, joilla meidän sosiaalitoimen ja opetustoimen ihmiset tänä päivänä ovat? Se ei meiltä paljon vaadi, mutta kaikki tällaiset 3 vuoden ja 5 vuoden asumissopimukset pitäisi unohtaa. Tämä asuminen pitäisi olla kilpailukeino näillä aloilla.

Kiitos.

24.4.2019

Valtuutettu Meri

Kiitos, puheenjohtaja.

Muutama ehkä huomio valtuutettu Soininvaaran sinänsä ihan erittäin tähdellisiin näkemyksiin. Ensinnäkään tällä Supercellin Kahon 3 - holdingyhtiöllä toteutetulla osakekaupalla, joka tapahtui vuonna 2016, ei voi mitenkään perustella Helsingin verotuottoja ja niiden ylitystä vuosilta 2017–18. Siitä huolimatta, vaikka Supercellin liiketoiminnan kannattavuus ja veronmaksukyky on heikentynyt, Helsinki on edelleen 2:nä viime vuonna yksistään verotuottojen osuus on ollut yli 330 miljoonaa budjetoitua suurempi. Näin ollen en pysty allekirjoittamaan sitä valtuutettu Soininvaaran näkemystä, että Supercellillä tai Kaon 3:lla voitaisiin perustella Helsingin hyvää taloustilannetta. Yhteensä kaupunkikonsernin tulos 2 edelliseltä vuodelta on ollut yli 800 miljoonaa euroa, ja näin ollen jos laskettaisiin ensi vuodelle kunnallisveroa puolella prosenttiyksiköllä, se olisi laskennallisesti noin 70 miljoonaa eli alle 10 % siitä 2 edellisen vuoden tuloksesta – erittäin pieni osuus. Ylipäänsä maltillisen veronalennuksen ja menojen lisäämisen vastakkainasettelu on täysin absurdi tilanteessa, jossa kunnallisveron alentaminen maksaisi kaupungille faktisesti näin vähän suhteutettuna siihen tulokseen, mitä me olemme tehneet. Erityisesti jos laskee 5 viime vuoden tuloksen, joka on ollut yli 2,1 miljardia euroa, tässä suhteessa maltillinen kunnallisveroprosentin laskeminen olisi mielestäni täysin perusteltua. Jopa merkittävä laskeminen olisi täysin perusteltua ottaen huomioon se, että me päätämme lainkin mukaan kunnallisverosta joka vuosi. Samalla tavalla kuin verotuotot ylittävät jonain vuonna, viime vuonna verotuotot ylittivät 84 miljoonalla eurolla eli verotettiin 84 miljoonaa euroa kansalaisia kuin olisi pitänyt, niin miksi ei olisi oikeudenmukaista palauttaa puolella prosenttiyksiköllä sama summa takaisin?

Valtuutettu Arajärvi

Arvoisa puheenjohtaja.

Asiallisesti ottaen kaupungin budjetti on nykyisin vuoden 2012 tasolla, kun huomioon otetaan se, että vain väestönkasvu ja hintojen muutos sekä jotkin suhteellisen vähäiset korotukset on toteutettu. Lisäksi varoja on siirretty paikasta toiseen, mikä on jossain määrin muuttanut toimintaa. Tuottavuuden lisäyskin on leikattu, joten sekään ei ole antanut mahdollisuuksia kehittää uusia tai entistä laajempia toimintoja.

Maailma etenee. Maailman toimivin kaupunki ei etene, paitsi jos päättämme toisin. Olisikohan jo aika?

24.4.2019

Apulaispormestari Vesikansa

Kiitos, puheenjohtaja. Arvoisat valtuutetut.

Täällä on käytetty hyviä puheenvuoroja siitä, miten kaupungin kasvu näkyy myös sote-palveluissa. Esimerkiksi ikääntyminen on tietenkin yksi trendi, joka näkyy myös sosiaali- ja terveystaloudessa ja tuo meille haasteita vastata siihen sekä palveluiden määrässä mutta esimerkiksi myös siinä henkilöstön määrässä, joka pystyy tekemään työtä ikääntyvän Helsingin kanssa. Sote-palveluissa, käsitelimme eilen sote-lautakunnassa tämän vuoden ensimmäistä ennustetta, joka tietenkin on vasta tammi-helmikuulta, mutta tuon nyt tähän keskusteluun muutamia huolestuttavia seikkoja, jotka mielestäni on hyvä ottaa myös huomioon, kun ensi vuoden budjettia mietitään. Vaikka olemme tehneet todella kaupungin laskukaavan mukaisesti laskuharjoituksia, ja budjetti on vahvistettu sen mukaisesti, että kaupungin kasvu ja väestönkasvu siinä huomioidaan miinus noin puolen prosentin tuottavuustavoite, silti nyt näyttää ensimmäisten kuukausien perusteella siltä, että meidän omissa sote-palveluissamme noin 17 miljoonalla mahdollisesti olisimme ylittämässä tämän vuoden tuloksemme tai menomme. Erityisen huolestuttavaa on, että HUSissa ylitystä näyttää nyt ensimmäisten kuukausien ennakkotietojen perusteella olevan melkein 36 miljoonaa tuloissa tälle vuodelle. Tietenkin ollaan vasta alkuvuodessa, mutta yksi merkittävä syy meidän omien kaupungin sosiaali- ja terveystalouden ylitykselle on lastensuojelusta tuleva tietty paine. Meillä on entistä enemmän entistä vaikeahoitaisempia lapsia, joiden sijoitukset ovat pitkäaikaisia ja joille täytyy ostaa palveluita ja esimerkiksi kuntouttavaa perhehoitoa. Erityisesti tällainen erityisen ja vaativan tason laitoshoidon on tuottamassa noin 11 miljoonan ylityksen. Mielestäni meidän täytyisi löytää käänne, millä tämä saadaan katkaistua. Tämä haaste ei tietenkään koske yksin Helsinkiä vaan monilla muillakin suurilla kaupungeilla lastensuojelussa on tapahtunut käänne erittäin monen hyvän vuoden jälkeen, että sijoitukset ovat sekä kasvaneet että myös pidentyneet ja lasten vaikeahoitaisuuskin on lisääntynyt. Mutta meidän pitäisi pystyä vahvistamaan entistä varhaisempaa tukea, ja tietenkin tämä suunnanmuutos tarvitsee myös satsauksia, ja tietenkin myös nämä lapset on hoidettava, jotka meidän vastuullamme lastensuojelussa ovat.

Nyt tämä ylityspaine tietenkin tuottaa sen haasteen, että joudumme pohtimaan esimerkiksi uusien vakanssien täyttämisiä ja erilaisia kehittämishankkeita. Tällä voi tietenkin olla myös henkilöstön saamiseen jatkossa, koska niin kuin täällä on hyvin tuotu esille, tietyissä sote-palveluissa henkilöstössä on pulaa. Tietenkin tämä edellyttää myös panostuksia valtuustolta ensi vuotta ajatellen.

24.4.2019

Vielä yksi asia tähän keskusteluun. Sote-uudistus on kuopattu, ja sille tämäkin valtuusto on omansa tehnyt ja kiitos siitä, mutta valitettavasti yksi asia jäi sote-uudistuksen jalkoihin. Meillä oli paljon tärkeitä tilahankkeita, jotka valitettavasti jäivät hitaammalle kehittämiselle tässä kaupungissa. Monet niistä ovat ikäihmisten ympärivuorokautisen hoidon paikkoja. Tällä hetkellä joudumme käyttämään vanhoja sairaalakiinteistöjä esimerkiksi Koskelassa ja Kivelässä, kun meidän pitäisi saada nykystandardit täyttäviä paikkoja rakennettua nopeasti tähän kaupunkiin ikääntyvälle väestölle. Tämä tarvitsee kyllä valtuuston huomiota jatkossakin, jotta nämä pitkään hieman jäissä olleet tilahankkeet saadaan käynnistämään ja päästään vanhoista sairaalakiinteistöistä eroon ja ne saadaan taas muuhun, ehkä parempaan kaupunkikäyttöön.

Kiitoksia.

Valtuutettu Holopainen

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Tässä on tullut tosi monia hyviä puheenvuoroja monilta eri puolueilta, ja toivottavasti tämä keskustelu myös johtaa johonkin konkreettisiin ehdotuksiin ja lopputulemiin. Täällä esimerkiksi apulaispormestari Pia Pakarinen kiinnitti huomiota siihen, että ehkä ihan näin vähäinen ei tämä lasten määrän kasvu todellakaan tule olemaan, kun mietitään jo sitä, että meillä todellakin on tavoitteena saada varhaiskasvatuksessa eri keinoin lasten osallisuutta, etenkin viskareiden ja vähän nuorempienkin osallisuutta lisättyä erilaisin keinoin. Tietysti aina ei muisteta huomioida pienempää täydennysrakentamista. Aina ei selvästikään myöskään huomioida sitä, mikä Helsingin vetovoima eri alueilla on ja miten ikärakenne siellä muuttuu.

Laura Kolbe toi hyvin esiin, että tarvitaan kulttuuriin panostuksia, ja myös hyvin sen, että onhan vähän koomista tämä Helsingin tapa kirjoittaa arvioita. Kun talous kasvaa, silti saadaan ongittua sellaiset luvut, jotka näyttävät kuitenkin aika pessimistisiltä, vaikka on monena vuonna pärjätty hyvin. Ehkä nyt kun näitä katsoo, mihin lähteisiin on käytetty ja vedottu, niin täällä on aika paljon nyt esimerkiksi valtiovarainministeriön arvioon viitattu. Se koskee koko Suomea ja erityisesti teollisuustuotantoa, joka tietysti muualla Suomessa on paljon merkittävämpi, mutta pitää muistaa, että pääkaupunkiseudulla me taas tuotamme ihan muuntyyppisiä palveluita, liike-elämän palveluita, rahoitussektoria, viestintää, luovia aloja, tämäntyyppisiä asioita. Se, että me panostamme meidän kulttuuri-investointeihimme, on myös panostuksia meidän talouteemme. Niin kuin täällä apulaispormestari Razmyr toi hyvin esiin, meillä

24.4.2019

Oodi ja monet muut kulttuurihankkeet ovat sellaisia, jotka tuottavat paitsi elämyksiä meidän kaupunkilaisillemme, ne ovat myös ihan puhtaasti meidän talouttamme ja investointejamme piristäviä hankkeita. Sellaisiin meidän täytyy panostaa.

Ehkä voisi kehittää meidän talouskatsaustamme nyt sellaiseen pääkaupunkiseutukohtaiseen katsantoon sen sijaan, että suoraan sieltä valtiovarainministeriön arviosta vedetään tällaisia Suomi-kohtaisia tunnuslukuja. Kyllä meidän pitää miettiä ei pelkästään sitä, miten rahat jaetaan, vaan sitä, miten me saamme tuottavan kaupungin, lisää verotuloja, miten me pärjäämme. Siinä meillä ei ole, meidän Helsingin tulevaisuus ei ole teollisuustuotannossa, kun ei se nytkään enää ole, vaan se on ihan muuntyyppisissä palveluissa, liike-elämän palveluissa. Miten, millaisilla ratkaisulla me voimme niitä tukea, niin sehän on keskeistä. Jos ajatellaan, että nyt on joissain kaavailuissa about miljardi euroa oltaisiin ehkä laittamassa tällaiseen elinkeinohankkeeseen, jota on kutsuttu kokoojakaduksi, koska nyt kaikkien näiden arvioiden mukaan se on nimenomaan elinkeinohanke. Miettikää, mitä miljardilla eurolla saisi vaihtoehtoisesti meidän elinkeinoelämämme hyväksi. Olen aika vakuutunut, että jos me kysymme elinkeinoelämän edustajilta ja mietimme myös tulevaa startup-verkostoamme ja kaikkea osaamista, luovia aloja, joita Helsingissä on, meillä on aika paljon kannattavampiakin kohteita ja kannattavampiakin investointeja, joilla me voimme Helsingin talouskasvua edistää kuin se, että me pistäisimmekin espoolaisten matkojen lyhennykseen valtavan panostuksen. Se on nimenomaan elinkeinohanke, koska muita merkittäviä hyötyjä siitä ei ole, ja ne elinkeinohyödytkin ovat hyvin kyseenalaisia.

Kiitoksia.

Valtuutettu Abdulla

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Täällä on käytetty hyviä puheenvuoroja. Täällä on pidetty huoli, että asiat liittyen palveluihin ja siihen, miten Helsinki kehittyy. Mitä ihmiselle voi tehdä parasta on syrjäytymisen ehkäisy. Jokainen meistä tarvitsee kuulua johonkin. Helsinki on moninainen kaupunki, jossa kun tehdään suunnittelu tai budjettiarviointi, otetaan huomioon myös Helsingin erityiset moninaisuus- ja erityistarpeet vauvasta vaariin. Itse otin puheenvuoron huoleni lastensuojelun kasvavasta hälytyksestä, mutta tässä sana meni, apulaispormestari hyvin otti huoleen kantaa. En enempää puutu siihen. Isoissa kaupungeissa on kyllä helppo syrjäytyä, ja monet nuoret eivät pärjää ilman verkostoa ja toimivaa tukitoimea.

24.4.2019

Toinen huolenaiheeni, josta on vähän puhuttu, on vajaakuntoisten työllistäminen. Siihen kuuluvat ihmiset, jotka tarvitsevat jonkinlaisen toimenpiteen, että he pystyvät yhteiskuntaan työllistymään. On jonkinlainen kehitysvamma, vamma tai vajaa kunto. Näistä ihmisistä ei hirveästi puhuta, mutta mitä he tekevät? Mitä työllistymisrahaa he saavat, että he ovat tyytyväisiä ja he kokevat, että he pystyvät tekemään myös yhteiskunnassa jotakin. He eivät välttämättä työllisty ilman heidän aloitetaan, vaan he tarvitsevat myös tukitoimia. Jokainen, joka tekee jotain pieniäkin töitä, on arvokas tässä kaupungissa. Olen huol-, näistä ryhmistä viime aikoina on ollut aika paljon keskustelua, että niitten työllisyysrahan määrä kaupungissa ei kasvanut vaan päinvastoin oli vähentynyt.

Mitä ajattelin puhua, on tästä lähiopetuksen toisen asteen edistää ja pelastaa monien nuorten elämää. Jokainen nuori, joka tarvitsee tukitoimia, hänelle räätälöityä apua kun hän saa ajoissa, hän myös saa yhteiskuntaan kiinni ja myös koulupudokkaat vähentyvät. Tämä lisäys kun otetaan huomioon, olen erittäin tyytyväinen.

Kiitos.

Valtuutettu Muttilainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Pakko palata vielä tähän otsikkoon Oodi ja biennaali, koska nämä tuntuvat olevan sellaiset, jotka aika usein tulevat esiin. Niitä otsikoidaan, kun puhutaan kulttuuri- ja vapaa-ajan palveluista. Samalla meidän palveluverkkomme natisee. Nämä ovat sellaisia, mitä mielellään tuuletellaan joka mestassa. Oodin kohdalla hehkutellaan sitä, kuinka on miljoona kävijää mennyt rikki. Samalla unohdetaan, kuinka monta ihmistä siellä on duunissa. Se on vähän sama, kun on nuorisotaloja, että siellä lasketaan kävijöitä ja tehdään tunnareita siitä, kuinka paljon on ollut nuoria siellä, mutta sitten ei yhtään sitä kelata, kuinka paljon ne nuoret ylipäättään ovat kohdanneet siellä vaikka vastuullisia aikuisia. Ei tämä nyt ihan tällä lailla mene, että tässä vain lasketaan kävijämääriä mutta unohdetaan kokonaan se koko kuvio.

Mitä mennään tähän biennaaliin, se on toki maksuton jollakin tapaa, mutta oletan, että kovinkaan monella ei ole omaa venettä, kautta sinne joutuu menemään lauttalipulla kenties tulevaisuudessa, mikä maksaa 8 euroa per naama. Siihen kun laittaa kontulalaisen yksinhuoltajaperheen lapsineen lautan kyytiin ja eväät päälle, ei nyt voida ihan puhua pelkäs-

24.4.2019

tään tällaisesta kaikkien harrastuksesta. Nämä totuudet pitää muistaa. Toki en halua laittaa näitä asioita vastakkain palveluverkon kanssa, mutta siltä se vähän tuntuu, että tässä ikään kuin pitää rahoittaa näitä kuvioita eikä sitä rahaa lisätä päälle, mikä pitäisi olla kuitenkin peruslähtökohta.

Valtuutettu Järvinen

Kiitos minunkin puolesta. Hyvät valtuutetut.

Olemme aika myöhään keskustelemassa talousarviolähetteestä. Minulla on iso huoli kodittomista. Täällä meillä moni meistä valtuutetuista, jotka istuvat tässä huoneessa, ei varmasti tiedä ihan kaikkea totuutta, mitä tuolla kadulla tapahtuu. Voin kertoa jonkin verran vähän faktaa teille. Minua huolestuttaa edelleenkin kasvava osuus kodittomista, lähinnä nuorista kodittomista tällä hetkellä.

Mennään asiaan ensin. Asunto ensin 2 -malli on hyvä. Se asuttaa kodittomia tällä hetkellä, ja asunnottomuuden määrä on päässyt väheneämään sen avulla. Mutta samaan aikaan he, jotka saavat kodin, katon päänsä päälle, voivat käyttää päihteitä niissä asuntoloissa edelleenkin. Se on usein ollut syy, minkä takia kodittomiksi on jouduttu – päihteet. Peräänkuulutan sitä, että meidän pitäisi lisätä voimavaroja päihteettömyyteen. Peräänkuulutan sitä asumismuotoa niissä asumispalveluissa, missä ei dokata. Ei saa juoda alkoholia, koska se tappaa ennenaikaisesti jo muutenkin ja on yksi suurin tekijä eläköityvistä tällä hetkellä.

Satoja ihmisiä tällä hetkellä on kadulla. Heidät uloskirjataan asumispalveluista syyn taikka kolmannen takia – joko alkoholin takia, väkivallan takia tai muita erilaisia syitä, minkä takia ei pysty asumaan yhteisöllisesti. Mutta nämäkin ihmiset ovat jonkun äidin lapsia, joilla ei varmaan ole ollut tarkoituksena tulla aikuisena syrjäytyneiksi ja kodittomiksi. Miksemme me Helsingissä oteta koppia näistä ihmisistä, jotka ovat kadulla? Näitäkin ihmisiä voidaan auttaa. Peräänkuulutan tässä sellaista asumispalvelua, joka pystyy asuttamaan näitä ja ottaa huomioon myös näitä haastavimmissa elämäntilanteissa olevia ihmisiä, lähinnä miehiä. Tosin naiset kirivät miehiä kyllä näissä päihdekysymyksissäkin. Ei se ole aina mies, joka on syyllinen. Sosioekonominen tilanne tietysti sekin vaikuttaa, mutta yhä enemmän on ekonomeja, jotka ovat kadulla ja jotka ovat päihdeongelmaisia ja kodittomia. Tämä on yhteiskunnalle iso häpeä, että meillä on näitä kodittomia. Myös taloudellisesti on järkevämpää hoitaa se ihminen kuin antaa hänen olla heitteillä.

24.4.2019

Tosiasiassa Asunto 2 -malli tällä hetkellä sallii päihteiden käytön asumisyksiköissä. Läheltä henkilökohtaisesti olen nähnyt sitä elämää, mitä se on. Liian usein tulee Turmiolan Tommi kylään siihen asumisyksikköön ja noutaa poisnukkuneen. Se ei varmasti ole kenenkään tarkoitus, ei varmasti meille Helsingin kaupunkina ainakaan. Jos me saamme sinne päihdetyötä mukaan ammatillista ja tuloksellista, sen perään minä kuulutan. Meidän pitäisi saada sellaista päihdetyötä niihin yksiköihin, mikä tuottaa tulosta. Minulla on jotain kerrottavaa teille kohta vähän myöhemmin. En tässä puhu vielä, mutta asia etenee kyllä. Peräänkuulutan kaupungilta myös näitä asioita ja asioiden hoitamista.

Kiitos.

Valtuutettu Taipale

Arvoisa puheenjohtaja.

Kun pyritään maailman toimivampaan kaupunkiin, joka on sinänsä hyvä slogan, onko löydettävissä 3 suurinta asiaa, joissa kunnallispolitiikalla voitaisiin eniten vaikuttaa helsinkiläisten asukkaiden taloudelliseen asemaan – sellaisia keinoja, joiden puolella pääosa meistä voisi olla? Niitä on 3. Kun kiinalaiset vievät jonkin sanoman miljardin ihmisen joukkoon, heillä on kolmen puolesta ja kahta vastaan. 3 asiaa tuodaan täysin selkeästi esiin. Näiden puolella me olemme ja ne me viemme läpi. Esimerkiksi vanhustenhuollossa heillä on 4 asiaa. En toista niitä. 3 asiaa, jotka ovat suuria, ovat maksuton joukkoliikenne 5 vuoden, ehkä sitten 10 vuoden tai 6 vuoden, seuraavan valtuustokauden aikana aluksi nuorille ja vanhoille selkeästi auttaa kaikkia ja voidaan ajatella, että se leviäisi myös lähikuntiin. Toinen seikka on maksuton lasten päivähoito, joka auttaa kaikkia lapsiperheitä eniten kuin mikään muu mahdollinen. Lisäksi kuten olen sanonut, nostaisi todennäköisesti syntyvyyttä. Kolmas on massiivinen, valtion tukema vuokra-asuntotuotanto, jolla 2 vaalikaudessa paitsi poistetaan pääosa asunnottomuudesta, myös vaikutetaan vakavasti asumisen hinnanalennukseen.

Nämä ovat 3 asiaa, joihin kunnallispolitiikalla voidaan vaikuttaa, ja ne ovat suuria asioita. Jotain tällaista pitää olla, jossa yhteiskunta yhdessä vie eteenpäin, siinä tilanteessa, jossa eduskuntavaalien jälkeen koetaan, että ei kyettäisi tekemään suuria ratkaisuja, kun kaikki puolueet ovat tasasuuria. Pitää olla sellaista johtajuutta, joka vie tämän eteenpäin. Minä luotan kaupungin pormestariin ainakin.

24.4.2019

130 §

Esityslistan asia nro 4

KUNNAN ASUKKAAN ALOITTEET 1.7.–31.12.2018

Valtuutettu Vuorjoki

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Ei ole mitenkään yllättävää, että näistä kuntalaisten aloitteista 2 koski vanhustenhoitoa. Koko sinä aikana, kun olen ollut kaupunginvaltuutettu, olen saanut nimenomaan vanhustenhoidosta paljon palautetta kuntalaisilta. On tullut yhteydenottoja omaisilta, jotka ovat hädissään, kun iäkäs omainen ei saa sellaista hoitoa, jota tarvitsisi. Omaisets kokevat, että jäävät tällaiseen byrokratialoukkuun ja keinottomiksi.

Se, mitä me luottamushenkilöinä voimme tehdä, tietenkin meidän tärkein työvälineemme vaikuttaa näihin asioihin on budjetti ja ne poliittiset päätökset, joita me teemme. Tässä toisessa aloitteessa, joka kohta tulee käsittelyyn, siinä vaadittiin vanhustenhoidon resurssien parantamista ja palveluasumispaikkojen lisäämistä. Nämä ovat erittäin tärkeitä asioita, jotka meidän täytyy ottaa vakavasti esimerkiksi siinä vaiheessa, kun me teemme budjettia.

Jollakin tavalla pitää pystyä vastaamaan myös yksittäisten ihmisten huoliin siinä kohdassa, kun ne ovat. Me luottamushenkilöinä emme useinkaan pysty tekemään sitä sillä tavalla kuin olisi tarpeen, että pystyttäisiin lähtemään selvittämään yksittäisten ihmisten tilanteita ja miten niistä voi päästä eteenpäin. Sen takia ajattelen, että meillä on tarve vanhusasiamiehelle, joka pystyisi olemaan vanhusten ja omaisten tukena niissä tilanteissa, kun tuntuu, että ei saa sellaisia palveluita, joita tarvitsisi. Hän pystyisi auttamaan ihmisiä selvittämään näitä tilanteita, neuvomaan tarvittaessa eteenpäin ja toisaalta täyttämään tietynlaista asiantuntijaroolia vanhuspalveluissa ja myös edunvalvontaroolia. Hän huolehtii siitä, että asiat jollakin tavalla rullaavat. Päätehtävä on nimenomaan puolustaa vanhusten oikeuksia.

Ehdotus vanhusasiamiehestä on ollut aikaisemminkin esillä. Valitettavasti aikaisemmin siitä ei ole saatu päätöstä, mutta toivoisin, että meiltä nyt löytyisi valmiutta viedä tätä tärkeää asiaa eteenpäin. Sen takia teen ponsiesityksen:

24.4.2019

Selvitetään mahdollisuutta vanhusasiamiehen viran perustamiseen.

Kiitos.

Valtuutettu Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät kaupunginvaltuutetut.

Kuntalaiset ovat tehneet useita merkittäviä aloitteita, ja ensiksi tämä aloite vanhusasiamiehen viran perustamisesta. Vanhukset ovat havoittuvassa asemassa eivätkä aina pysty pitämään puoliaan. Perherakenteiden heikkeneminen on johtanut siihen, että yhä enemmän on niitä vanhuksia, joiden lähin omainen on viranomainen. Usein tämäkään omainen ei ole kovin läheinen. Tässä tilanteessa on vaara, että kasvava määrä vanhuksia jää tosiasiallisesti heitteille, vaikka muodollisesti pykälät täytetäänkin. Tilanne on vähän niin kuin Tuntemattomassa sotilaassa, kun korpisotureilla oli nälkä ja kun he ajattelivat mennä valittamaan, Lahtinen tokaisi: "Ne on laskeneet kalorit taikka mitä ne on, jota siinä syömisessä pitäisi olla. Menes valittaen nälkääsi, niin lyödään semmonen rätinki eteesi, jossa todistetaan, ettei sinulla voi olla nälkä." Vanhusasiamiehen tärkeys olisi nähdäkseni juuri siinä, ettei hän tyytyisi näihin rätinkeihin vaan valvoisi myös sitä, ovatko asiat tosiasiallisestikin kunnossa.

Apulaispormestari Vesikansan vastauksessa todetaan: "Sosiaali- ja terveystoimen alalla työskentelevien potilas- ja sosiaaliasiamiesten, veteraaniasiamiehen sekä vammaisasiamiehen tehtävänä on neuvoa asukkaita ja asiakkaita ja heidän läheisiään sekä tiedottaa asiakkaiden oikeuksista ja opastaa muistutuksiin ja valituksiin liittyvissä asioissa." Apulaispormestarin loppupäätelmä on: "Erillisen vanhusasiamiehen tehtävän perustaminen ei tätä taustaa vasten ole Helsingissä tarkoituksenmukaista."

Tähän liittyen haluaisin kysyä apulaispormestari Vesikansalta: Veteraanien määrä on vähentynyt ja vähenee edelleen nopeaa vauhtia. Olisiko mahdollista, että veteraaniasiamiehestä tehtäisiin veteraani- ja vanhusasiamies? Itse ajattelen, että veteraaniasioiden tulisi olla hänelle ensisijaisia, jotta veteraanien asiat tulisivat hyvin hoidettua, mutta ajan vapautumisen myötä hän ottaisi yhä enemmän vanhusasiamiehen tehtävää hoitaakseen, kunnes lopulta hänestä tulisi vanhusasiamies.

24.4.2019

Valtuutettu Korkkula

Kiitos.

Kuten edellisistä puheenvuoroista sai hyvin kuulla, on tämä hyvin perusteltu ajatus tästä vanhusasiamiehen perustamisesta. Tuen Anna Vuorjoen pontta.

Kiitos.

Valtuutettu Heinäluoma

Kiitos, puheenjohtaja.

Kannatan ehdottomasti myös Vuorjoen hyvää pontta. Tietysti aloite on äärimmäisen tärkeä. Vuorjoki kuvasi tässä hyvin sen, mikä on meidän kaupunginvaltuutettujen tehtävä, mutta samaan aikaan tämä muutos kaupungissa on kyllä johtanut myös siihen, että kyllä toiveita vanhusten ja ikäihmisten asioiden ihan konkreettisesta edistämisestä tulee ainakin itselle. Olen paitsi omien isovanhempien myös monien vanhusten tapauksessa pyrkinyt selvittämään esimerkiksi palveluasumiseen muuttoa. Täytyy sanoa, että myös itselle, nuorelle korkeasti koulutetulle ne asiat ja byrokratian läpi käyminen vie kyllä valtavasti aikaa ja resursseja. Senkin takia tällainen vanhusasiamiehen virka olisi kyllä äärimmäisen järkevä perustaa.

Tämä meidän nykypäivän digitaalinen maailmamme on monesti vanhuksille erittäin haastava. Pelkästään siinä selviytyminen monille saattaa olla jopa mahdotonta, puhumattakaan kaikista etuuksista ja esimerkiksi palveluasumisessa erilaisten maksujen selvittäminen saattaa olla varsin monimutkaista. Monilla ikäihmisillä tuntuu olevan huoli tietysti tulevasta toimeentulosta ja siitä, riittävätkö heillä rahat tässä kaupungissa asumiseen ja riittävien palveluiden saamiseen.

Ehdottomasti kannatettava aloite ja hyvä ponsi.

Valtuutettu Muttilainen (vastauspuheenvuoro)

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Valtuutettu Heinäluoma toi tärkeän pointin esiin ikäihmisten digipalveluista. Tämäkin jouduttiin lyömään ikävä kyllä jäihin tai lakkauttamaan, mitä mennään kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialalla oli tällainen palvelu

24.4.2019

vielä viime vuonna, mutta eivät riittäneet karkkirahat tälle vuodelle, joten jälleen kerran konkreettisia esimerkkejä.

Valtuutettu Asko-Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Olin vanhusneuvoston puheenjohtaja viidettä vuotta, ja me keskustelimme hyvin monta kertaa siitä, onko tällainen vanhusasiamies Helsingissä tarpeellinen. Päädyimme aina siihen yhteis-, koko vanhusneuvosto, että se ei ole tarpeellinen, koska meillä on vanhusneuvosto. Eihän se, valtuutettu Heinäluoma, vanhusasiamies hoida yksittäisiä ihmisiä missään tapauksessa, vaan hänhän hoitaa vanhusten asiaa yleisesti, ihan niin kuin lapsiasiamies hoitaa koko Suomen lapsia. Me emme nähneet sitä mahdolliseksi, että siitä olisi hyötyä. En minä tietysti suoranaisesti voi vastustaa sitä, etteikö asiaa voisi tutkia. Mutta sehän tietenkin riippuu, kuka sen tutkimuksen tekee.

Valtuutettu Heinäluoma (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Itse näen, että pelkästään se, että vanhus löytää oikean virkamiehen, jolta kysyä apua ja tukea tässä tukiviidakossa ja byrokratiassa selviytymisessä, on erittäin tärkeää. Siinähän vanhusasiamies pystyy auttamaan. Pelkästään tämän nimen kautta mielestäni se luo kuvan siitä, että seniorit ja ikäihmiset tietävät, kenen luokse voi kääntyä.

Valtuutettu Muurinen (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Nyt tuohon edelliseen on pakko vastata, että meillä on tällainen Seniori-info, jonka kautta nykyään kaikki neuvonta, ohjaus ja palvelujen arviointi ja palveluihin ohjaus tehdään. Siellä on ihan työntekijät sitä varten. Eivät vanhusasiamies tai nämä asiamiehet tee tällaista työtä.

Kiitos.

Valtuutettu Vuorjoki (vastauspuheenvuoro)

24.4.2019

Kiitos.

Varmasti kun asiaa selvitetään, on syytä miettiä, mikä se toimenkuva on ja mitkä ovat vanhusasiamiehen tehtävät. Tässä kuitenkin puhutaan Helsingin kaupungin työntekijästä, ei samankaltaisesta roolista kuin mikä on esimerkiksi lapsiasianvaltuutetulla, miten ymmärsin tämän Sirpa Asko-Seljavaaran puheenvuoron. Silloin on ihan täysin mahdollista, että siinä roolissa olisi samankaltaisia elementtejä kuin esimerkiksi sosiaaliasiamiehen tai potilasasiamiehen roolissa, johon liittyy myös olennaisena osana nimenomaan palveluitten käyttäjien neuvonta, ohjaaminen ja tukeminen.

Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Kokoomuksen senioriverkosto ja puhemies Paula Risikko esittivät, että vanhusasiamiestä ei tulisi koko maahan, vaan niitä asioita hoitaisi eduskunnan oikeusasiamies. Se on kyllä hyvä ehdotus, mutta sehän onkin silloin enemmän tällaista juridista asioiden käsittelyä. Kyllä nyt ensimmäiseksi täytyy miettiä, mitä se kaupungin vanhusasiamies tekee.

Apulaispormestari Vesikansa

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Vanhusten asema, heidän perusoikeuksiensa toteutuminen ja mahdollisuus osallistumiseen, osallisuuteen, hyvään hoitoon ja hoivaan, nämä kaikki ovat tietenkin tärkeitä asioita, joita meidän on Helsingissä syytä pohtia, miten ne Helsingissä toteutuvat parhaiten. Varmasti aika ajoin on hyvä pohtia myös sitä, onko vanhusasiamies se toimielin tai henkilö, joka toisi entistä paremmin nämä asiat Helsingissä, että ne toteutuivat. Niinhän on todella tehtykin. Tästä on ollut aiheesta monta aloitetta. Perustelen nyt itse, miksi päädyin tähän vastaukseen, ja ehkä paremmin avaan myös niitä kehityskulkuja, joita on tehty sosiaali- ja terveystoimessa viime aikoina.

Täällä on tullut jo keskusteluissa esille yksi tärkeä näiden hyvien tavoitteiden toteutumiseksi on tietenkin se, että on riittävästi neuvontaa, ohjausta ja tiedotusta palveluista. Vanhuspalvelulain tuloon tulee velvoite siitä, että kunnan on järjestettävä ikääntyneen väestön hyvinvointia, terveyttä, toimintakykyä ja itsenäistä suoriutumista tukevia neuvonta-

24.4.2019

palveluita. Tämä tarve palveluiden vahvistamiselle nähtiin Helsingin sosiaali- ja terveystoimessa jo muutamia vuosia sitten, ja viime vuonna aloitti tämä Seniori-info, joka on meidän keskitetty ohjaus- ja neuvontapalvelumme koko kaupungissa. Siellä työskentelee 15 ihmistä. Olemme todella resursoineet siihen laajentaneet myös sitä palvelua koko ajan. Palvelua on saatavissa paikan päällä, puhelimitse, chat-palveluna, myös jalkautuvana palveluna hyvinvointi- ja terveyskeskuksiin sekä Kalasatamassa että Vuosaarella ja tämän lisäksi tietenkin myös kaikista kaupungin monipuolisista palvelukeskuksista.

Asukkaat, asiakkaat ovat löytäneet hyvin Seniori-infon – sekä ikäihmiset että heidän omaisensa ja läheisensä. Uskon että tätä kautta saamme neuvontaa, ohjausta ja palvelua huomattavan paljon aikaisempaa systemaattisemmin. Toiminta on alkanut viime vuonna. Olemme tietenkin jossain määrin vielä alkuvaiheessa, mutta uskon, että tämä on valtakunnallinen malli, jota on sovellettu Helsinkiin.

Toinen tärkeä asia perusoikeuksien toteutumiseksi on tietenkin edunvalvonta ja vanhusten oikeuksien puolustaminen. Meillä on Helsingissä 4 potilas- ja sosiaaliasiamiestä, jotka juuri tätä työtä tekevät. Meillä on ollut myös – tai on – veteraanasiamies, kuten valtuutettu Ebeling toi esille. Hän on osa-aikainen, on hoitanut veteraanien asioita, mutta kokonaisuudessaan sotessa meillä on 4 ihmistä, joiden tehtävänä on tiedottaa asiakkaiden oikeuksista toimia helsinkiläisten oikeuksien edistämiseksi ja toteutumiseksi, neuvoa ja tarvittaessa avustaa esimerkiksi muistutuksen tekemisessä tai esimerkiksi erilaisissa ongelmissa, jotka koskevat vaikka vahingonkorvauksia. Viime vuonna sosiaali-, potilas-asiamiehiin otettiin yhteyttä lähes 2 500 kertaa, ja yhteydenotoista hie- man suurempi osa koski terveydenhuoltoa, mutta hyvin paljon myös ikäihmisten palvelua. Uskon, että vahvistamalla nimenomaan tätä pitkään Helsingissä toiminutta hyvää toimintaa, nimenomaan nämä asiat, joita täällä keskustelussa halutaan, saadaan ihan yhtä hyvin toteutumaan kuin että meillä olisi yksi ihminen hoitamassa yksinomaan vanhusten asioita.

Kolmas tärkeä asia, jonka valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara toi esille, on nimenomaan vanhusneuvosto. Sehän tulee vanhuspalvelulaista, ja se velvoittaa meitä: ikääntyneellä väestöllä on oltava osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia. Meillä Helsingissä on ollut todella vuodesta 97 toimiva vanhusneuvosto, ja uskon myös, että sen toimintatapoja entistä vahvistamalla, osallistamalla ikäihmisiä laajasti, tekemällä yhteistyöelimen toimintaa mahdolliseksi mahdollisimman monelle myös vanhusten asiat menevät eteenpäin.

24.4.2019

Nämä olivat perusteet, miksi ajattelin, että yksittäisellä vanhusasiamiehellä ei näitä erittäin monitahoisia ja koko kaupungin palveluja koskevia asioita myöskään saada eteenpäin. Mutta tietenkin on varmasti aina pohdinnan paikka, onko tämä, miten sitä on sosiaali- ja terveystoimessa toteutettu, riittävä vai pitääkö ajatella jotain ihan uutta.

Kiitos.

Ledamoten Månsson

Tack, ordförande.

Ryhmämme päätti ryhmäkokouksessa jo kannattaa tätä pontta. Ymmärrän kyllä nämä vastaperustelut, mutta muistuttaisin siitä, miten hieno instituutio tämä asiamies on Pohjoismaissa. Se on henkilö, jolla on auktoriteettia. Jos te ette tienneet, asiamiehen termi englanniksi on ombudsman. Se on suoraan ruotsalainen niin kuin smörgåsbord, on ombudsman. Se on nimenomaan tarkoitettu tällaiseksi suoraksi kanavaksi kansalaisille, tässä tapauksessa vanhuksille. Mielestäni tämä Seniori-fohohan on erittäin hyvä. Sehän on valmis esikunta sille vanhusasiamiehelle. Tietysti ne laitettaisiin yhteen, mutta sillä olisi auktoritatiivinen ihminen johtamassa, jolla on myös valtuuksia neuvotella viranomaisten kanssa. Lisäperusteluna vielä, että toivon mukaan tämä voisi vähentää niitä valituksia, jotka lähtevät sosiaali- ja terveyslautakunnan jaoston käsiteltäväksi, elikkä jo etukäteen ennalta ehkäisevästi selvitettäisiin asiat eikä vasta raastuvassa myöhemmin jälkikäteen.

Valtuutettu Niskanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Kerron lyhyesti pari tapausta, jotka kuulin vaalien alla. Ensimmäinen tapaus oli nainen, joka oli tarvinnut terveyskeskuksesta ? eläkeläisnainen, ja hän sanoi, että hänelle oli sanottu terveysneuvonnasta, että ei täältä saa neuvontaa tai ei täällä ole mitään neuvontaa, koska teitä vanhuksia on täällä jo liikaa. Näin oli sanottu. Hän tuli itse minulle kertomaan tämän.

Toinen nainen sanoi, että hänen olisi pitänyt päästä ilmeisesti selän magneettikuvaukseen tai vastaavaan, ja hänelle oli sanottu, että ota särkylääkkeitä ja mene kotiin lepäämään. Kun katsotaan tähän vielä näitä tapauksia, joita nyt on ollut, nämä Attendo, Espero Care julkisuudessa, näitä laajamittaisia vanhusten laiminlyöntejä, niin en usko, että

24.4.2019

esimerkiksi näitä isoja kysymyksiä ratkaistaan tällaisella vanhusasiamiehellä.

En silti suoralta kädeltä myöskään tyrmää tätä vaan sen sijaan totean sen, että me nämä vakavat puutteet esimerkiksi vanhusten hoidossa kaikilla tasoilla pystymme ratkaisemaan, silloin tarvitsee lisätä Valviran aluehallintoviraston rahoitusta tuolla eduskunnassa ja myös että on riittävästi tahtoa tässä maassa siihen, että otetaan koko sote-kenttä laajempaan valvontaan, myös sairaalat ja muut, koska sieltäkin kuuluu näitä juttuja. Moni on varmasti kuullut, että ikkunoita tuuletetaan pakka-silla ja ihmisiä tai vanhuksia kuivatetaan. Jotkut ovat jopa puhuneet siitä, että Suomessa harjoitetaan passiivista eutanasiaa meidän vanhuk-sillemme, koska tässä on merkkejä nyt, mitä on tänä talvena tullut. Väi-tän, että sieltä voi paljastua vielä paljon rajumpia juttuja, mutta niitä ei ratkaista tällaisilla asiamiehillä vaan sillä, että meidän sote-palveluita valvovilla viranomaisillamme on tarvittavat resurssit ja taustalla riittävä tahto ottaa laajemmin valvontaan sote-palvelut.

Kiitoksia.

Valtuutettu Muurinen

Arvoisa puheenjohtaja.

Tätä asiaahan on täällä käsitelty jo monta monta kertaa tässä 10 vuo-den aikana, kun minä olen täällä ollut. Aina on päädytty samaan loppu-tulokseen. Toistan, mitä apulaispormestari tuossa juuri sanoi, että meil-lä on jo sosiaaliasiamiehiä. He vuosittain raportoivat tilanteesta näiden ihmisten yhteydenottojen perusteella. Meillä on potilasasiamies, vam-maisasiamies, veteraaniasiamies, vammaisneuvosto, ja sitten meillä on tämä Seniori-info, josta jo tuossa repliikissä sanoin. Se on se paikka, johon ihan yhteen numeroon soittamalla tai lähettämällä sähköpostia saa ohjausta ja neuvontaa ja jonka kautta myös tehdään palvelutar-peen arvioinnit ja ohjataan palveluihin. Sen kautta saa myös yhteyden erilaisissa asioissa henkilöstöön. Meillä on aika paljon tällaista palve-lua, ja ainakaan minun käsitykseni mukaan tällainen näiden asiamies-ten tehtävä ei ole varsinainen neuvonta vaan erilaisten asioiden selvit-tely.

Tässä ponsiesityksessä on varmasti hyvä tarkoitus, mutta en ole todel-lakaan ihan varma siitä, miten hyvin tällainen yksi asiamies voisi vasta-ta tähän käytännön toiminnan ongelmiin. Meillä on tällä hetkellä jo noin 45 000 75 vuotta täyttäneitä täällä Helsingissä ja yli 100 000 65-vuotta täyttäneitä. En tiedä, onko tällainen resurssi ihan oikeaan paikkaan lai-

24.4.2019

tettu. Me tarvitsisimme mieluumminkin tällaisen henkilön, jolla olisi toimivaltaa täällä kaupungin tasolla puuttua näihin epäkohtiin eikä vain raportoida niistä. Tätä samaa keskustelua on käyty valtakunnan tasolla. Siellä on esitetty vanhusasian valtuutetun viran perustamista, mutta siellä tehtiin tällainen viisas päätös, että lisättiin oikeusasiamiehelle resurssia ja näiden ikääntyneiden palvelujen valvontaan tällä oikeusasiamiehellä on valtaa myös puuttua näihin asioihin. Ehkä tätä asiaa kannattaisi vielä miettiä uudelleen.

Kiitos.

Valtuutettu Hussein

Kiitos, puheenjohtaja.

Viime joulukuussa muistaakseni kävin tällaisten vanhusten hoidossa taloja ja tapasin sellaisia ihmisiä, joiden kanssa keskusteltuani tuli sellainen olo, että näitä ihmisiä ei vain yksinkertaisesti kuunnella Suomessa tällä hetkellä. Mikäli näitä tässäkin salissa peräänkuulutettuja erilaisia keinoja olisi toiminut, olisi varmasti myös tavoittaneet näitä ihmisiä.

Ihan uteliaisuuttani kysyin suurimmalta osalta näiltä vanhuksilta, jotka pysäyttivät minua myös tässä vaalikentillä, että minkä takia ette allekirjoittaneet kansalaisaloitetta, jossa tarkoituksena oli nimenomaan perustaa tällainen vanhusasiavaltuutettu. Suurin osa silloin vastauksia, jotka tulivat, oli se, että ensinnäkään me emme edes tienneet tästä ja toiseksi monet puhuivat siitä, kuinka heillä ei ole mahdollisuutta päästä sitä tekemään nettiyhteyksin tai heillä ei ole varaa tehdä sellaisia. Jos kysyt ulkomaalaistaustaisilta ihmisiltä Suomessa, että kun sinulle tehdään huonosti, mitäs teet, suurin osa tietää, että vähemmistövaltuutettuun otetaan yhteyttä. Jos lapsiasioissa tehdään jotain huonosti, tiedämme, että lapsiasiainvaltuutettuun otetaan yhteyttä, mutta jostain kumman syystä tämä porukka, joka on tehnyt kaiken sen, että meillä on tämä hyvinvointivaltio, josta tänään kaikki nautimme tässä, ei tiedä. Tässä mättää jokin. Mikäli nykyiset linjat ja tavat eivät toimi, meidän täytyy tehdä toisenlaisia keinoja ja meidän täytyy helpottaa sitä.

Siksi kannatan pontta, joka tässä on esitetty. Samalla myös koen, että on aika kyllä herätä ja Suomessa on aika olla vanhusasiainvaltuutettu, vanhusasiamies tai mitä nyt nimeä halutaan käyttää.

Kiitos.

24.4.2019

Valtuutettu Karhuvaara

Kuten täällä on moneen kertaan mainittu, Seniori-info on jo olemassa. Lisäksi kaupunki on pitänyt huolen siitä, että on palautettu myös ihan tällainen julkaisu Senioripalvelut 2019. Jos teille otetaan yhteyttä näiden asioiden tiimoilta, neuvaisin vaikka itse hakemaan pinon niitä esitteitä ja postittamaan kyseiselle henkilölle sen kotiin, koska siinä on kylä numeroita omaisille ja ihmisille ihan vaikka minkälaisiin ongelmiin. Se on erittäin hyvin toimitettu ohjekirjanen. Minulla on lisäksi vielä jäljellä sellainen puhelinnumerolista tuolta vaalikentiltä, että jos joku haluaa nipun, niitäkin vielä saa. Sitten vuonna, jo tuossa 2000-luvun alussa meillä oli Seniori-info. Se alkoi Kampin palvelutalossa. Pirkko Excell oli sellainen henkilö, joka siellä silloin työskenteli, ja hän nimenomaan aloitteli tätä neuvontatoimintaa ja ennalta ehkäiseviä kotikäyntejä. Nyt se järjestelmä on kasvanut, ja sen peitto kansalaisiin nähden on todella hyvä. Toivon, että mieluummin siihen panostetaan enemmän ja sen neuvontamahdollisuuksiin myös puhelimitse kuin että perustetaan jokin uusi virka.

Kiitos.

Valtuutettu Taipale

Arvoisa puheenjohtaja.

Niin ikään vastustan tällaisen mahdollisen uuden viran perustamista. Päinvastoin ne ovat – lapsiasiavaltuutettu, yhdenvertaisuusvaltuutettu – täytyisi siirtää oikeusasiamiehen toimistoon eräänlaisena alambudsmaneina, jolloin tiedetään, mihin yleensä valitetaan. Nyt jo meillä olisi sellaisia asiamiehiä, jotka voisivat hoitaa asioita, mikäli laajentaisivat toimintavaltuuksia siihen, mitä pitäisi. Täällä ehdotettiin vammaisvaltuutettuaakin. Mielisairaat kuuluvat vammaisiin. Eivät kaikki, 10–20 % YK:n vammaisoikeuksien sopimuksen nojalla. Lähetin kirjeen tästä Valviraan, joka on valvova viranomainen. He ilmoittivat, että te ehdotatte heidän liittyvän kampanjaan, että mielisairaiden oloja parannetaan. Eihän ole kysymys kampanjasta vaan siitä, että meillä on YK:n sopimus jo. Samoin yksin asuvia suhteessa perheellisiin. Se ei ole eriarvoisuutta yhdenvertaisuusvaltuutetun näkökulmasta.

Sanoisin vielä yhden asian, kun haluttiin veteraanivaltuutettukin. Veteraani-sanan edessä pitäisi silloin olla rintamamiesveteraani tai muu. Meillä on työläisveteraaneja, meillä on veteraanikansanedustajia ja jopa pitkäaikaispotilaita mielisairaaloissa ei enää nimitetä kroonikkoskitsofreenikoiksi vaan veteraanipotilaiksi. Miettikää nyt sen veteraaniasian

24.4.2019

käyttöä. Nyt erityisesti kun aika jättää sotaveteraanit, se veteraani-sana on vapaasti muiden käytettävissä.

Ledamoten Månsson

Ei kai nyt Taipale tarkoittanut, että veteraanasiamiehestä tulisi kansanedustajaveteraanien asiamies. Tämä menee nyt vähän hassuksi. Tässä yritin pyytää vastauspuheenvuoroa Muuriselle, mutta niitä ei myönnetä. Olisin vain huomauttanut, että eihän kun on kysymys yhdestä ihmisestä, kun hän sanoi, miten yksi ihminen voi tuoda tähän mitään lisää, eihän eduskunnan oikeusasiamies tai yhdenvertaisuusasiamies, lapsivaltuus-, eivät he ole yksiä henkilöitä, vaan heillä on valtion tapauksessa virasto takanaan. Me emme halua perustaa mitään virastoa, mutta meillä on Seniori-info. Se mitä tarvitaan, on toimivaltaa tässä valvonnassa, ja sitä voisi nimenomaan vanhusasiamies olla ja apunaan nämä neuvojat.

Valtuutettu Hussein

Kiitos, puheenjohtaja.

Yksi henkilö, jota olen hyvin arvostanut Suomessa, on Tuomas Kurttila, joka on lapsiasiainvaltuutettuna toiminut ja joka on tuonut joka kerta joka nurkassa sosiaalisessa mediassa ja monessa muussakin mediassa, minkälaista hätää meidän nuoret ja lapset kokevat Suomessa. Tämä virka, joka tässä yritetään perustaa, sen tehtävänä tässä olisi ikääntyneiden ihmisten aseman ja oikeuksien vahvistaminen Suomessa. En näe mitään syytä enkä näe mitään ongelmaa, miksi tällaista ei ole aikakautena, kun se, joka huutaa eniten, on joka kuunnellaan tällä hetkellä. Se, joka on eniten populistisi, on se, jota kuunnellaan tässä eniten. Se, joka eniten vastakkainasettelua lietsoo, on se, jota enemmän kuunnellaan.

Meillä on näitä vanhuksia, jotka eivät tällä hetkellä osaa olla noin äänekkäitä kuin suurin osa meistä osaa olla. Siksi itse koen, että tämä virka on kyllä tärkeä. Näen, että mitä enemmän meille vanhuksia tässä maassa tulee enenevin määrin lisääntymään, sitä enemmän tulemme tarvitsemaan porukkaa, joka puhuu näiden suulla, näiden puolesta ja tuo esille meidän joka somen feedissä, uutisissa aamulla ja kaikessa muussa, missä liikumme tällä hetkellä. Siksi tämä pesti on tärkeä. Sitä ei voi nyt vähentää. Mikäli näitä nykyisiä toimisi, meillä ei olisi uutisissa koko ajan uutisia, joissa kerrotaan, kuinka huonosti on jokin tietty, vanhuksia hoidettu tässä maassa. Ihan häpeällistä siinä hyväksyä, että täl-

24.4.2019

lainen voisi jatkua Suomessa. Mikäli meillä olisi tällainen vanhusasiamies, joka pystyisi näitä saamaan helposti, tuomaan niitä esille nopeasti, me osaisimme reagoida paljon nopeammin ennen kuin näitä ylilyöntejä tapahtuu.

Kiitos.

Valtuutettu Vuorjoki

Kiitos, puheenjohtaja.

Täällä on puhuttu nyt Seniori-infosta ja käytetty sitä perusteena siihen, miksi me emme tarvitsisi vanhusasiamiehen tehtävää. Tämä Seniori-info on erittäin tarpeellinen ja hieno asia, ja on tosi hyvä, että on tällainen palvelu, josta ihmiset pystyvät saamaan neuvontaa ja ohjausta. Silä on kuitenkin eri tarkoitus kuin olisi vanhusasiamiehen tehtävällä. Seniori-info on palveluohjausta, se on neuvontaa, se on osa tätä palveluitten kokonaisuutta, mutta taas vanhusasiamiehellä olisi edunvalvonnallinen tehtävä, tietyllä tavalla palveluitten valvontaa koskeva tehtävä ja nimenomaan vanhuksia ja heidän omaisiaan edustava tehtävä. Sen takia en näe, että nämä jollakin tavalla tai Seniori-info jollakin tavalla poistaisi vanhusasiamiehen tarvetta.

Valtuutettu Sevander

Kiitos, puheenjohtaja.

Keskustelussa menevät ihan vähän mielestäni termit sekaisin. Me puhumme valtakunnallisesti esimerkiksi lapsiasiavaltuutetusta, jonka rooli on pitää lasten oikeuksista valtakunnallisesti kiinni. Mielestäni apulaispormestari Vesikansa aika hyvin avasi sen, että periaatteessa vanhusasiamiehen rooli olisi vähän samanlainen kuin on potilasasiamiehen rooli. Potilasasiamiehen rooli niin kuin Valviran sivuillakin se sanotaan, että ollessaan tyytymätön saamaansa hoitoon tai kohteluun potilas voi ottaa yhteyttä terveydenhuollon toimintayksikön potilasasiamieheen ja saada neuvoa, miten asiaa saadaan selvitettyä. Tietynlaista neuvontaa ja edunvalvontaa. Se mikä tietysti pisti vähän korviin, niin apulaispormestari ilmoitti, että oliko vuositasolla noin 2 000 tullut potilasasiamiehelle. Tietysti jos tällainen selvitys tehdään, olisi hyvä ehkä saada vähän, että koskevatko nämä yhteydenotot nimenomaan esimerkiksi potilashoitosuhteessa olevia asioita, joita ne todellisuudessa varmaan koskevatkin. Sinällään tämä vanhuksen kontakti tai mahdollisuus kyseenalaistaa esimerkiksi hoidon laatua on osittain jo turvattu tämän potilas-

24.4.2019

asiamiehen. En itse ehkä oikein lämpene vanhusasiamiehen viran perustamiselle, koska luulen, että siinä tulee aika paljon päällekkäisyyksiä jo potilasasiamiehen tai sosiaaliasiamiehen roolin kanssa.

Valtuutettu Vepsä

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Vaalikentillä kiertäessä ja eläkeläiskerhoissa käydessä yllätys oli, että todella harvat tietävät edelleenkin Seniori-infosta, vaikka sen toiminta on viime vuonna käynnistynyt. Sehän mahdollistaa, että jokaisella yli 75-vuotiaalla helsinkiläisellä on mahdollisuus saada maksuton palvelutarpeen arvio vaikka kotiinsa siitä, mitä apuja hän tarvitsee. Sirpa Asko-Seljavaara puhui hyvin tämän vanhusneuvoston roolista. Se on tärkeä, mutta itse kuitenkin ikäihmisen ja helsinkiläisen ikääntyneen kannalta tämä vanhusasiamies on sellainen selkeä asia. Kannattaisin Anna Vuorjoen pontta, että tästä kuitenkin tehtäisiin selvitys ihan yhdenvertaisuuden mukaisesti. Kuitenkin meillä on näitä potilasasiamies, tasa-arvovaltuutettu, vaikka ne ovatkin koko maan laajuisia ja valtakunnallisia. Näkisin, että vanhusasiamies voisi todellakin olla se instanssi, johon on helppo ottaa yhteyttä niissä tapauksissa, kun hoito ei toimi tai muuta, koska ikämiehille yksi sana kertoo ja puhelinnumero varmaan enemmän kuin Seniori-info. Tästä Seniori-infosta pitää tiedottaa paljon nykyistä enemmän, jotta ikäihmiset osaavat käyttää sitä.

Kiitos.

Apulaispormestari Vesikansa

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Tässä keskustelussa menee tietenkin jonkin verran keskustellaan sekä valtakunnallisesta että Helsingin järjestelmästä, mutta tästä Helsingin järjestelmästä vielä muutamia täsmennyksiä. Seniori-info on nimenomaan meidän palveluneuvonnan ja ohjauksen paikka, mutta sen lisäksi meillä on edunvalvontaan ja potilaan ja asiakkaiden oikeuksiin erikoistuneet potilas- ja sosiaaliasiamiehet, jotka ovat nimenomaan tällaisia riippumattomia. Joka vuosi he tuottavat raportin, joka tuodaan sosiaali- ja terveyslautakuntaan ja sen jälkeen kaupunginhallitukseen. Se on nyt valmistelussa, tulossa kevään aikana kaupunginhallitukseen. Yhteydenottoja todella oli viime vuonna 2 439, ja hyvin tarkasti tiedetään ja tuodaan esille esimerkiksi, jos siellä on tullut erilaisia uusia joko kohteluun, palveluiden riittämättömyyteen, erilaisiin epäkohtiin liittyneitä

24.4.2019

yhteydenottoja tai kanteluita. Tässä tietenkin pystytään myös sitä kautta seuraamaan, onko meillä tiettyjä ongelmia, joita emme havaitse meidän palveluissamme muuten esimerkiksi tulleen palautteen lisäksi.

Lisäksi meillä on tietenkin myös sosiaalista raportointia, jota meidän työntekijämme ovat velvollisia ja erittäin myös halukkaita tekemään siitä, että jos löydetään rakenteellisia ongelmia, joita on syytä tuoda esille. Sosiaali- ja potilasasiamiehen tehtävistä todella säädetään laissa potilaan asemasta ja oikeudesta ja sosiaalihuollon asiakkaan asemasta. Vanhuspalvelulaissa säädetään todella siitä vanhusneuvostosta mutta ei varsinaisesti vanhusasiamiehestä.

Kiitos.

Valtuutettu Anttila

Arvoisa puheenjohtaja.

Liittyen tähän apulaispormestari Vesikansan puheenvuoroon kyllä minusta en myöskään itse ole vanhusasiamiehen kannalla, koska minusta on tärkeää, että vanhuksen ympärillä on toisaalta riittävästi sellaisia henkilöitä, joihin hän voi ottaa yhteyttä, mutta ei myöskään leegiota erilaisia ihmisiä, joiden puoleen hän voi kääntyä. Silloin suuri vaara on, että asia ei oikeastaan hoidu ollenkaan. Täytyy aina muistaa, että sekä tässä sosiaalihuollossa että terveydenhuollossa myös esimiehellä on selkeästi vastuu hoidon laadun arvioinnista ja myös virheiden korjaamisesta. Jatkuvasti ei pidä sellaista huonoa palvelutoimintaa tai sitä kritiikkiä siirtää ulkopuolisille taholle, vaan ne pitää olla siinä organisaatiossa velvoitettuina ja vastuutettuina niin että myös korjataan nämä virheet siellä sisäisesti.

Minusta sosiaaliasiamiehet, potilasasiamiehet ja vanhusneuvoston rooli ovat selkeitä, ja niiden toimintaa voidaan vahvistaa, koska ne ovat lakisääteitä, ja sitten toisaalta katsoa myös organisaation omaa johtamisjärjestelmää ja siihen liittyviä vastuita ja kehittää sitä puolta. Jos tarvitaan jotain, vanhusneuvosto on kuitenkin se, jota ehkä nopeimmin pitäisi sen roolia vahvistaa, jos siinä on sellaisia tarpeita. Ei luoda lisää henkilöitä ja virkavastuuta ihmisen ympärille.

Valtuutettu Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja.

24.4.2019

Kuten tiedätte, suhtaudun näihin moniin aloitteisiin myönteisesti. Toki ymmärrän, etteivät yksittäiset kuntalaisaloitteet muuta valtuuston linjasta, mutta mielestäni on tärkeää, että kuntalaiset saavat halutesaan ottaa suoraan kantaa tähän kysymykseen. Kun Malmin lentoaseman puolustajat nöyrän päättäväisesti keräävät tarvittavan määrän kannattajia neuvoo-antavan kunnallisen kansanäänestyksen järjestämisestä Malmin lentokentän tulevaisuudesta, kunnioitetaan demokrati-aa ja toteutetaan tuo kansanäänestys. Itse ajattelen niin että ratkaiseva pallo on nyt nimien kerääjillä ja kaupunkilaisilla.

Valtuutettu Strandén

Kiitos, puheenjohtaja.

Kunnan asukkaiden 12 aloitteesta 9 liittyy liikenteeseen, ja näistä puolet liittyy Malmin lentokentän ilmailuliikenteen säilyttämiseen. Helsinkiläiset pitävät tätä asiaa tärkeänä. Lentoliikenteen päästöjen vähentäminen on tulevaisuutta, ja kaikki keinot, joilla pystytään päästöjä pienentämään, ovat tärkeitä. Tässä tulevat ensiarvoisen tärkeänä sähkölentokoneet. Malmin lentokenttä on ollut erinomainen alusta näille sähkölentokoneille. Tätä asiaa pitäisi jatkossakin miettiä ja pitää tärkeänä ja mielessä, ettei lähdetäisi tekemään peruuttamattomia päätöksiä tämän kentän tuhoamiseksi.

Valtuutettu Kaleva

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Älkääs nyt, arvon valtuutetut, täällä huokaillako. Tässä menee vielä tovi, mutta tämä on sitä demokratian riemuvoittoa, jota olemme täällä tekemässä. Kyllä tästä huomaa sen, että vaikka näissä aloitteissa osassa on ehkä perusteet, minkälaisia nyt ovatkin, kyllä tämä selkeästi herättää valtavasti mielenkiintoa tämä Malmin lentokentän asia – ihan sillä tavalla kuin tuossa hiljattain käydyissä eduskuntavaaleissa sen huomasi, että kyllä tämä asia puhuttaa kaupunkilaisia voimakkaasti. Ei voida mitenkään sanoa, tai mielestäni se on kaupunkilaisten enemmistön tahdon aliarvioimista ja suorastaan ylenkatsomista, jos sanotaan, että tämä asia ei ole merkityksellinen. Kyllä jo se, että täällä näitä aloitteita näin voimakkaasti on monta kappaletta, kyllä se osoittaa, että tämä koetaan hyvin merkitykselliseksi. Kyllä sen takia nämä, mitä tässä aikaisemmin valtuutetut Ebeling ja Strandén mainitsivat, ovat aika valideja pointteja. Kyllä tämä olisi ihan syytä testata, mitä kaupunkilaisten enemmistö nyt oikeasti tästä asiasta on mieltä.

24.4.2019

Kiitos.

Ledamoten Månsson

Aivan lyhyesti. Minä nyt säästäisin sekä paukut että ruudin siihen, kun aikanaan tulee tämä kuntalaisaloite kansanäänestyksestä tänne valtuustoon eikä tässä yhteydessä kannata äänestellä taas kertaa.

Valtuutettu Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja.

Tähän haluan vain sanoa sen, että mitä tulee senioreiden ilmaiseen matkustusosoikeuteen joukkoliikenteessä, aloitteessa esitetyn 65 vuoden iän sijasta 70, 75 tai 80 vuoden ikä voisi mielestäni olla tutkimisen arvoinen.

Valtuutettu Meri

Kiitos, puheenjohtaja.

Tämä kyseinen aloite oli näistä päivän sekä nuorten että aikuisten aloitteista selvästi paras ja ehkä jopa tärkein. Kyse on, liittyy tähän Hernesaaren kaavoitukseen ja siihen liittyviin liikennesuunnitelmiin. Tässä onneksi huomaa sen, että onneksi aloitejärjestelmä on hidas siinä määrin, että tämän tilanteen osalta on kiitos kokoomuksen ja Risto Rautavan pystytty huolehtimaan siitä, että aloitteen tekijä voi olla rauhassa sen suhteen, että tätä liikennesuunnitelmaa tullaan tarkastelemaan erikseen ja ottamaan huomioon kaavassa tapahtuneet muutokset, jotka sitten kun rakentaminen tästä varsinaisesti käynnistyy, voidaan ottaa liikennesuunnitelmaa hyväksyttäessä huomioon, koska varmasti on meidän kaikkien etu, ettei Jätkäsaaren kaltainen liikennefiasko pääse toteutumaan myös Hernesaaressa. Sen tähden on mielestäni erittäin tärkeää, että liikennesuunnitelma viimeistellään ja ratkaisut tehdään sen jälkeen, kun meillä on tiedossa, miten alueen rakentaminen lähtee kehittymään.

Valtuutettu Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät kanssavaltuutetut.

24.4.2019

Valtuutettu Meri piti oikein hyvän puheenvuoron ja nosti siinä mielestäni 2 erittäin olennaista asiaa esille. Ensinnäkin juuri tämä, että meidän pitäisi suunnitelmien kehittyessä arvioida jatkuvasti sitä, onko tarvetta tarkentaa. Tästä tuli aika paljon myös nyt tuolla eduskuntavaaleja ennen, kun toreilla ja turuilla tuli seisoksesta, ihmisiltä palautetta, että miten aktiivisesti kaupunki tarkentaa. Tätä olisin halunnut apulaispormestariakin kysyä, onko meillä tässä sellaista linjausmuutosta kaupunkimme toiminnoissa myös tarvetta tehdä tai onko sitä tehty viime vuosina. En sillä tavalla tätä kaupunkiympäristötoimialan jokapäiväistä suunnittelutyötä itse tunne ja en osannut siihen kysymykseen oikein vastata, mutta nämä ovat sellaisia kysymyksiä, jotka erityisesti tämän Jätkäsaaren suunnittelun ja liikenneongelmien osalta ovat nousseet laajemmaltikin kaupunkilaisten keskusteluun. Ehkä myös tietenkin tuon Hämeentien sulkeminen ja sen ympäristössä syntynyt keskustelu liikennevirroista ja niitten siirtymistä ja nämä kaikki aiheuttavat ihmisissä jonkin verran huolta – tietenkin niissä, jotka liikkuvat alueella, mutta erityisesti niissä, jotka asuvat niiden alueiden lähistöllä tai uusilla suunniteltavilla alueilla.

Apulaispormestari Sinnemäki

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Hernesaaren osaltahan kaupunkiympäristölautakunta on käsitellyt asemakaavan asettamisen nähtäville. Siinä yhteydessä lautakunta myös päätti, että alueen liikennesuunnitelmista ja liikennevirroista esitetään seuraavassa vaiheessa lautakunnalle erityisen yksityiskohtaiset laskelmat ja arviot sen liikenteen suunnista ja käyttäytymisestä. Normaalisti meillä kaavan yhteydessä on liikennesuunnitelma, jossa liikennemäärät ja niiden jakautuminen eri kulkumuotoihin ja osuudet on käsitelty, mutta tässä yhteydessä todellakin toivoimme, että mallinnukset ovat tarkempia. Tähän vaiheeseen, sitten seuraavaan vaiheeseen, tarkistettuun kaavaehdotukseen pääsemme varmasti lautakuntatasolla ensi syksynä. Ehkä kun pohditaan ja vertaillaan Jätkäsaaren ja Hernesaaren alueita, on hyvä muistaa, että vaikka Hernesaaren alueella suunnittelun edetessä sen alueen tuleva asukasmäärä on kasvanut, mutta siellä tulee loppujen lopuksi olemaan vähemmän asukkaita kuin Jätkäsaareen tällä hetkellä. Sinne ei tule sellaista satamaa, johon tulisi sellaista määrää matkustajia ja autoja matkustajineen kuin Jätkäsaareen. Siinä mielessä nämä alueet ovat hyvin toisenlaisia, poikkeavat toisistaan.

Mitä tulee Hämeentiehen, sehän liikennesuunnitelma on täällä valtuustossa päätetty ja keskusteltu, ja tässä vaiheessa, kun työt ovat alka-

24.4.2019

neet, kaupungin puolesta on erityisesti panostettu siihen, että töiden kulusta, poikkeusreiteistä, uusista säännöksistä viestittäisiin mahdollisimman tehokkaasti. Tämän urakan kilpailutus tehtiin muutamilla tavoilla toisella tavalla kuin aikaisemmin. Käytetyn ajan osalta se oli iso kriteeri kilpailutuksessa, ja voittanut urakoitsija nimenomaan esitti koko tämän urakan tekemistä selvästi lyhyempänä aikana kuin seuraavaksi tullut ehdokas. Sen lisäksi nimenomaan myös viestintään pyydettiin jo kilpailutusvaiheessa myös urakoitsijalta panostuksia.

Nämä alueita koskevana kommentteina ja tietenkin ehkä yleisesti, että erityisesti varmasti on standardinomaista, että silloin kun tehdään uusia alueita, liikennesuunnitelmat tehdään hyvinkin huolellisesti, mutta tietenkin ehkä se kysymys esimerkiksi on, että kun täydennysrakennetaan, millä tavalla liikennettä silloin mallinnetaan.

Valtuutettu Asko-Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Lautakuntamme puheenjohtaja selitti hyvin tarkasti, mitä me olemme suunnitelleet, mutta kyllä meillä on aika suuri epäily siitä, että jos ei sitä tunnelia saa nopeasti rakennettua – tai ei nyt tietenkään nopeasti mutta kuitenkin muutaman vuodentakaa tai 5:nkään vuoden tai 10 vuoden sisällä – miten se Hernesaari nyt 7 000 asukasta todella purkautuu sieltä. Sitten kun siellä on vielä 3 isoa risteilyalusta, joissa on yhteensä 1 000 matkustajaa yhtä aikaa, se on hyvin epävarmaa, että ne pääsevät purkautumaan tänne kaupunkiin. Katsotaan nyt ensi syksynä, miten siinä käy.

Valtuutettu Kaleva

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Lyhyesti vain tässä kyllä ihan kunnioitettavasti apulaispormestari ja lautakunnan puheenjohtaja tätä tässä referoi, mitä siellä lautakunnassa keskusteltiin. Mutta tämä pitää ihan paikkansa, mitä valtuutettu Asko-Seljavaara tässä sanoi, että kyllä siellä on aika laaja tämä, koetaan huolena se, että jos kaikki liikenne täältä Hernesaaresta ajetaan yhden ainoan risteuksen läpi, se on kyllä aika ongelmallista. Se tulee olemaan nimenomaan ongelmallista näihin Hietalahdenrantaan, Telakkakatu ja Eiranrantaan ja niiden liikennesuunnitelmaan. Mutta niin kun sanottu, kyllä tämä tunnustetaan ja tietysti tämä keskustatunneli – tai halutaanko sitä kutsua eufemismilla maanalainen kokoojakatu – on kyllä sellainen

24.4.2019

asia, joka tämän helposti ratkaisisi. Mutta tämä asia tiedostetaan ja tähän kiinnitetään huomiota.

Kiitos.

Valtuutettu Muttilainen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Kiitoksia kuntalaiselle aloitteesta.

Tiedän, että pitäisi pysyä aiheessa, mutta kun puhutaan Itä-Helsingistä, siitä ei puhuta koskaan liikaa, joten mennään yksi metropysäkki taaksepäin Kontulan metroasemalle, mistä olen käynyt vuoden sähköpostikirjeenvaihtoa. Haluaisin oikeasti, että näihin kuvioihin otettaisiin jonkinlaista, suhtauduttaisiin tosissaan sillä vakavuudella. Sen verran tässä vain tätä asiaa sivuan, että ihan oikeasti.

Valtuutettu Soininvaara

Haluan vain muistuttaa, että tästä asiasta on myös valtuustoaloite, jonka on allekirjoittanut valtuutettujen enemmistö.

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO
HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty:
Protokollet justerat och godkänt:

Lauri Menna
johtava asiantuntija
ledande sakkunnig